

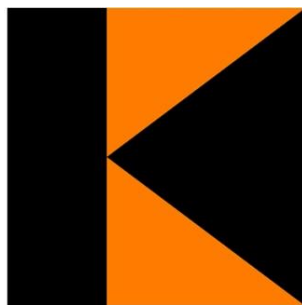

KOSZISZ

Szent István Gimnázium

PEDAGÓGIAI PROGRAM

OM azonosító: 201756

Tartalomjegyzék

AZ ISKOLA KÜLDETÉSNYILATKOZATA	5
Pedagógiai alapelveink.....	6
Az intézmény adatai	7
Az intézmény alapfeladatai.....	7
1. NEVELÉSI PROGRAM.....	8
1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	8
1.1.1. Nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei, értékei.....	8
1.1.2. Az intézményi nevelő-oktató munka céljai.....	9
1.1.3. Az intézményi nevelő-oktató munka feladatai.....	10
1.1.4. Az intézményi nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai	11
1.2. A KOSZISZ Szent István Gimnáziumban folyó képzés rendje, képzési specialitások	12
1.2.1. Négyéves képzési formák	12
1.2.2. Hatéves képzési forma.....	15
1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	16
1.3.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	16
1.3.2. A személyiségfejlesztés területei.....	17
1.4. A teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	20
Az egészségfejlesztés iskolai feladatai	20
1.5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	23
1.6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	26
1.6.1. A pedagógusok helyi feladatai	26
1.6.2. Az osztályfőnök feladatai	27
1.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	30
1.7.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	30
1.7.2. Sajátos nevelési igényű tanulók.....	31
1.7.3. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása	34
1.7.4. A szociális hátrányok enyhítését segítőtevékenységek	36
1.8. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, projektoktatás.....	37
1.9. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	37
1.10. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái ..	38
1.10.1. A szülők közösségét érintő együttműködési formák.....	38
1.10.2. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák	39
1.10.3. Az iskola külsőkapcsolatai	40
1.11. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei.....	41

1.11.1. Felvételi vizsga követelmények.....	41
1.11.2. A tanulmányok alatti vizsgák célja, hatálya	42
1.11.3. Az értékelés rendje.....	46
1.11.4. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei.....	48
1.12. A felvételi eljárás, iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai.....	75
1.13. Az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	76
2. HELYI TANTERV.....	77
2.1 A választott kerettanterv megnevezése.....	77
2.2 A kerettanterv által meghatározott helyi óratervek és az azok feletti kötelező foglalkozások.....	77
2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	83
2.4 A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának részletes szabályai.....	84
2.5 A mindennapos testnevelés megvalósításának módja	89
2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások, és ezek esetében a pedagógus választás szabályai	90
2.7 A választható érettségi vizsgatárgyak emelt és középszinten, valamint azok helyi tantervi követelményei.....	91
2.8. A 11-12.évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelmények a NAT alapján	91
2.9. Az érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsgatémakörei.....	93
2.10. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei.....	96
2.11. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje, az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség határideje.....	100
2.12. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	102
2.13. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei.....	104
2.14. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	104
2.15. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok és tevékenységek	106
2.15.1. Az egészségnevelés elvei	106
2.15.2. A környezeti nevelés elvei	110
2.16. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	114
2.17. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	116
2.17.1. A jutalmazás elvei.....	116
2.17.2. A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formái	116
2.17.3. A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei	117
2.17.4. A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei	118
2.18. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek.....	119

2.19.	A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	119
3.	ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	120
3.1.	A pedagógiai program érvényességi ideje	120
3.2.	A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata.....	120
3.3.	A pedagógiai program módosítása.....	120
3.4.	A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala.....	120
4.	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK	121
5.	MELLÉKLET.....	123

AZ ISKOLA KÜLDETÉSNYILATKOZATA

Iskolai munkánk célja, hogy a ránk bízott gyermekeket megismertessük a keresztény életformával, s felvértezzük őket a világ kihívásaival szemben, korszerű, értékálló tudással.

Nevelési eszményeinket alapvetően a kétezer éves kereszténység, a keresztény értékrend követése, a katolikus egyház tanítása és hagyományai, az ökumenikus gondolkodás határozza meg. Olyan tanulókat szeretnénk nevelni, akik:

- becsületesek, megbízhatóak, türelmesek, a másik ember, a szülőföld és a haza iránt felelősséget és szeretetet éreznek,
- tökéletesen felkészültek az őket körülvevő világ kihívásaival szemben,
- a modern világ manipulációival szemben kritikus magatartást tudnak tanúsítani,
- életük minden döntésénél mércének a katolikus értékrendet tekintik,
- katolikus hitükben, meggyőződésükben erősek, képesek mások elfogadására, áldozatkészségre, kitartásra,
- ép személyiséggel, biztos erkölccsel, erős hittel rendelkeznek.

Nevelési-oktatói munkánkkal szeretnénk megteremteni a tudás rangját, a szorgalmas és tisztességes munka értékét, a valláserkölcös életmód tiszteletét.

Nevelési rendszerünkben kiemelt jelentőségű az élet és az ember tisztelete, az értelmi képességek fejlesztése, igényteremtés az önművelődésre, az egészséges életvitelre.

Olyan fiatalokat szeretnénk iskolánk falai közül elbocsátani, akik tisztában vannak az értékekkel és megértik a körülöttük lévő világ eseményeit.

A katolikus hit fénye járja át a világról, az életről, az emberről fokozatosan megszerzett ismereteiket.

Az intézményünk képzési rendszerében a súlypontokat az iskolahasználók igényei és az iskola pedagógiai lehetőségei együttesen határozzák meg. Természetesen ezeket a kor követelményeivel és a társadalmi elvárásokkal összhangban kívánjuk megvalósítani. Iskolánkat úgy szeretnénk működtetni, hogy minél több és szerteágazóbb sikerélmény lehetőségét biztosítsuk tanulóink számára.

„Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsa bennünket a jól végzett munkaörömére és az alkotás izgalmára, hogy megtanítsa szeretni, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretnénk csinálni.”

(Szent-Györgyi Albert)

Pedagógiai alapelveink

- Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.
- Szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánunk nevelni a ránk bízott tanulókból.
- Iskolánk - elsősorban a szülővel ápoltság révén - folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében.
- Nevelő-oktató munkánkat a demokrácia, a nemzeti értékek és az európai humanista és keresztény értékrend hatja át.
- Fontosnak tartjuk, hogy diákjainkban a követelmények belső igénnyé váljanak, a pontosság, a fegyelem és önfegyelem jellemezze őket.
- Lényegesnek tekintjük a társadalom elvárásai alapján a valláserkölcsei alapelvek és a kulturált viselkedésformák, az anyanyelvi műveltség elsajátítását.
- Megfelelő feltételeket nyújtunk a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez.
- Lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe, törekedve arra, hogy az, valóban mindig indokolt legyen.
- Lépést tartunk az informatikai forradalommal.
- Reális önszemlélet és életszemlélet kialakításával segítjük a megfelelő továbbtanulási irány, illetve életpálya kiválasztását.
- Sajátítsák el tanulóink a megszerzett ismeretek rendszeres felfrissítésének, bővítésének technikáit, ezzel készüljenek fel az élethosszig tartó tanulásra, művelődésre.
- Az iskola nevelőtestülete, vezetése mindig érzékenyen reagál az új kihívásokra, alkalmazkodva a mindenkori legújabb követelményekhez. Pedagógiai hitvallásunkban a nevelés és oktatás, a szakmai képzés mindig azonos értéket képvisel, a tudás és a munka tisztelete mindig összetartozott. Ez az iskolai szellemiség, a tanuló centrikus pedagógusok munkája, szellemi kapacitása garanciája a XXI. század elvárásainak megfelelő új típusú iskola kialakításának.

A Pedagógiai Program jogszabályi alapjai

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. Rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 326/2013. (VIII.30) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- Kerettantervek 2020-tól, a 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet 5/A. § alapján
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók
  - ✓ Kerettanterv a gimnáziumok 7-12. évfolyamára
  - ✓ Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyamára
  - ✓ Irányelvek és alapprogramok- Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához

„ ... mindenkor és mindenütt az emberszeretetről kell tanúskodnunk, vajúdó korunk szenvedő világát egyedül a hiteles szeretettel hódíthatjuk meg, minden más erő tehetetlen...”

(Adolph Kolping)

Az intézmény adatai

Hivatalos neve:	KOSZISZ Szent István Gimnázium
Székhelye:	4244 Újfehértó, Eötvös József utca 25.
A fenntartó neve:	Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezet
A fenntartó székhelye:	1035 Budapest, Vihar u. 8.
Típusa:	gimnázium

Az intézmény alapfeladatai

Alapfeladat	Az oktatás munkarendje
Gimnáziumi nevelés-oktatás: 4 évfolyamos gimnáziumi képzés 6 évfolyamos gimnáziumi képzés	Nappali munkarend

„Ahogyan ma tanítunk, olyan lesz a holnap.”
(Szent-Györgyi Albert)

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1. Nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei, értékei

A katolikus iskola része az egyházüdvözítő küldetésének, különösen a hitre való nevelés területén. Az Egyház a katolikus iskola által, mely fölkinálja korunk embereinek a maga nevelési elgondolását, sajátos módon részt vállal a kulturális párbeszédben, s ezzel elősegíti a valóságos fejlődést, amely az ember teljes kibontakozásához vezet.

A keresztény nevelésnek abban kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjenek a szabadság felelős megélésére, érzékük legyen a transzcendencia és az igazi értékek iránt. Megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot. Felülemelkedjenek a közepszerűségeken, ne fáradjanak bele a folytonos önképzésbe és önnevelésbe, és egyre jobban elkötelezzék magukat az Egyházon belül Isten és az emberek szolgálatára.

A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.

Iskolánkban követelmény, hogy pedagógiai tevékenységünket az alábbi elvárások jellemezzék:

- az alapvető emberi és szabadságjogok, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése
- keresztény értékrend;
- egymás iránti felelősség, bizalom, szeretet és tapintat;
- intellektuális igényesség, kulturált stílus minden tevékenységében;
- az keresztény erkölcsi normák betartása, betartatása;
- az egészséges fejlődés érdekében: az egyéni és közösségi érdekek egyensúlyban tartása;
- az egyéni és életkori sajátosságok figyelembevételével;
- a nemzeti, etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, fejlesztése;
- építés a tanulók öntevékenységre, önszerveződő képességére;
- a szülőkkel, a kapcsolódó iskolákkal és egyházi közösségekkel való konstruktív együttműködés.

Pedagógiai munkánk jellemzői:

- A diák személyisége a pedagógus személyiségének megnyilvánulásai által fejlődik. Ezért különleges felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra.
- Lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe. Arra kell törekednünk, hogy az, valóban mindig indokolt legyen.
- Nagy a jelentősége a tudásnak, az ismereteknek; értékkonfliktus esetén azonban az emberi morált magasabb rendű követelménynek kell tartani az ismeretnél, a személyiség harmóniáját, „belső békéjét” az érvényesülésnél.
- Döntő a követelmények belátáson alapuló belső igénnyé váló betartása, és a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem gyakorlása. Ez a pedagógiai folyamatban részt vevő diákokra és pedagógusokra egyaránt vonatkozik.

- Az igényes követelmény meghatározása és végrehajtása következetességet tételez fel.
- Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.
- Szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánunk nevelni a ránk bízott tanulókból.
- Iskolánk – elsősorban a szülőkkel és a helyi egyházközséggel ápoltság révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében.
- A nevelési és oktatási folyamatban, tanórán kívüli foglalkozásokon, mindennemű együttműködésben alapvető értékek tartjuk a humanizmust, egymás kölcsönös tiszteletét, a személyiségi jogokat az eltérő vélemények és nézetek toleranciáját.

1.1.2. Az intézményi nevelő-oktató munka céljai

Pedagógiai célunk mindazon értelmi és emberi-erkölcsi értékek kialakítása diákjainkban, amelyek birtokában teljes személyiséggé válnak, eligazodnak a világban és életük során nemcsak saját, hanem közösségük előbbre jutását is fontosnak tartják.

Pedagógiai munkánk célja, hogy:

- A gyermekeket, diákokat segítse abban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.
- A gyerekek, szülők, partnerek, környezet elégedettségére törekedjék, ezen belül: a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontosságát hangsúlyozza.
- A gyermekek, diákok morális és esztétikai szemléletét alakítsa, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényét fejlessze.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki
- A kudarc- és sikertűrés készségeit fejlessze.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit kimunkálja.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- A liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönözze tanítványainkat.
- Nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonya, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatását példaként állítsa.
- Magyarságunk gyökereit megismertesse (nyelv, történelem, magyarságtudat)
- Hagyományainkat, ünnepeinket megismertesse, átörökítse, élővé tegye (táncház, népdalkörök, kézműves foglalkozások stb.).
- A kulturált szórakozás igényét kialakítsa.
- A különböző érdeklődésű, eltérő értelmi képességű, motivációjú, eltérően szocializálódott tanulóinkat készítsük fel a reális pályaválasztásra, továbbtanulásra.
- Neveljük tanítványainkat toleranciára, a másság elfogadására, az emberi jogok tiszteletben tartására.

- A tárgyi tudás mellé tanulóink szerezzék meg mindazokat az együttműködési és kommunikációs képességeket, amelyek segítségével tudását önmaga és mások számára hasznosítani tudja.
- Az informatika alkalmazás és az idegen nyelvek tanulása iránti igény fejlesztése is járuljon hozzá a műveltségkialakításához.
- A személyiségfejlesztés céljait szolgálja a tevékenységre nevelés és a képességek fejlesztése.

1.1.3. Az intézményi nevelő-oktató munka feladatai

Pedagógiai munkánk alapvető feladata az, hogy a tanulói nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiség fejlődése szempontjából kiemelten fontos értékeket a tanulóink elsajátítsák. A katolikus közoktatási intézmény kötelessége vállalni a tanulók személyiségének keresztény szellemű formálását.

Ezért intézményünk feladata:

- Segítse elő az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, zárandoklat stb.) programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: tanulószoba, szakkörök, kirándulás, erdei iskola, iskolaújság stb.
- Fejlessze a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakozását.
- Teremtsen a diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket.
- Mutasson fel szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példákat.
- Segítse elő a személyes meggyőződés, keresztény világszemlélet és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Hozzon létre konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó közösségeket, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejlessze önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Törekedjen azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

Pedagógiai munkánk során követelményként állítsuk tanulóink elé az alábbiakat:

- Az élet tisztelete, védelme, a természeti környezetmegóvása.
- Az ember testi és lelki egészsége, az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgásigénye.
- Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom).

- Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a bátorságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
- A világ megismerésének igénye, folyamatos önművelés és önértékelés.
- A nemzeti kultúra ápolása, nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
- A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség és közösségvállalás.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete.

1.1.4. Az intézményi nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

- Közvetlen (direkt) módszerek: alkalmazásuk során a pedagógus közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra (követel, gyakoroltat, ösztönöz, segítséget ad, ellenőriz).
- Közvetett (indirekt) módszerek: amelyekben a pedagógiai hatás áttételesen a tanulói közösségen keresztül érvényesül (magyarázat, beszélgetés, tények és jelenségek bemutatása, műalkotások bemutatása, a pedagógus személyes példamutatása).

Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez.

Az eljárások, eszközök alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja. Kiemelten kezeljük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, osztályzást, jutalmazást stb.

Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítsuk.

Ennek alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

- A meggyőzés módszerei (az oktatás, példaképpéállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás stb.).
- A tevékenység megszervezésének módszerei (követelés, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás stb.).
- A magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, biztatás, elismerés, dicséret stb.).
- A jutalmazás formái (szóbeli dicséret, írásbeli dicséret, oklevél, kitüntetés, jutalomkönyv, tárgyi jutalom, táborozás, ösztöndíj, tanulmányút stb.).
- A büntetés formái (szóbeli figyelmeztetés (észrevétel, dorgálás, feddés, határozott rendreutasítás, szaktanári, osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, rovás, igazgatói figyelmeztetés, intés, rovás, nevelőtestület elé idézés, szigorú megrovás, párhuzamos osztályba való áthelyezés stb.).
- A nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célzó módszerek (felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom stb.).

1.2. A KOSZISZ Szent István Gimnáziumban folyó képzés rendje, képzési specialitások

1.2.1. Négyéves képzési formák

- **Általános tantervű képzés;**
- **Emelt szintű digitális kultúra képzés;**
- **Emelt szintű angol nyelv képzés;**
- **Honvéd kadét képzés;**

A négyéves gimnáziumi képzési forma 1961 óta folyik az intézményben. A 2012-es évtől tartozunk a KOSZISZ (Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezet) irányítása alá. Az intézményfenntartó közfeladatait a Magyar Püspöki Konferencia jogszabályainak és az egyházi rendelkezéseknek megfelelően végzi.

Mivel az intézménynek alkalmazkodni kellett a kor kihívásaihoz, a képzési formák átalakulásához és a hely igényekhez.

A „hagyományos”, négyéves 9-12. évfolyamra irányuló képzést a 14-18 éves tanulók számára tervezzük elsősorban. Ebbe a képzési formába várjuk a város és a térség közel iskolájának 8. évfolyamot végzett tanulóit.

Az általános képzési forma mellett 2019-ben elindult az *emelt szintű digitális kultúra* képzés és az *emelt szintű angol nyelvi* képzés is, ahol a tanulók ezen tantárgyak magasabb óraszámában tanulása még inkább hozzájárul a tanulók ismereteinek mélyítésére és bővítésére.

Intézményünk a 2024/2025-ös tanévtől tervezi a Honvéd kadét képzést

A képzés alatt a honvédelemhez kapcsolódó ágazati tantárgyakat tanulhatnak a diákok. A képzés végén a sikeres vizsgát követően honvéd kadét szakképesítést szerezhetnek diákjaink. A program tanórai és tanórán kívüli tevékenységek által valósul meg.

Honvédelmi nevelési tervünk

Alapelvek

Az intézmény a Honvéd Kadét Program keretei között segíti a képzésben résztvevő diákokat (a honvéd kadétoakat) a honvédelmi ismereteik elmélyítésében, továbbá támogatja az érdeklődő diákok katonai pályáorientációját. A honvéd kadétoak számára nyújtott nevelés biztosítja a hétköznapi élet kihívásaira történő felkészítést, valamint a katonai hivatás ellátásához szükséges tudás megszerzését és a fizikai állóképesség javítását.

Az intézmény honvédelmi nevelés területén vállalt küldetése

- a katonai hivatás pozitív értékeinek átadása (hazaszeretet, rend, fegyelem, bajtársiaság);
- a Magyar Honvédség társadalmi támogatásának erősítése;
- a honvédelmi alapismeretek tantárgy oktatása;

- a honvédelmi alapismeretek tantárgyból emeltszintű érettségi vizsgázás lehetőségének biztosítása;
- a honvédelemhez kapcsolódó tanórán kívüli elfoglaltságok – szakkörök, szabadidős programok – biztosítása;
- az iskola pedagógusai, az érdeklődő szülők és a 18. életévüket betöltött tanulók számára az Önkéntes Tartalékos Rendszerhez történő csatlakozás lehetőségének bemutatása.

Személyi feltételek

A pedagógiai célok elérésének feltétele a felkészült, megfelelő honvédelmi ismeretekkel is rendelkező nevelőtestület. Az iskola – a képzési forma indítására – képes biztosítani a pedagógiai program honvédelmi nevelési tervének teljesítéséhez szükséges szakmai végzettséggel rendelkező pedagógus létszámot.

A honvédelmi alapismeretek oktatásáért felelős pedagógusok kijelölése megtörtént, a Honvédelmi Minisztérium szervezésében megvalósult, az előbbieken említett tantárgyhoz kapcsolódó 120 órás pedagógus továbbképzésen való részvételük folyamatban van.

A továbbképzés elvégzését – a honvéd kadét osztályok képzési céljához történő azonosulás érdekében – javasoljuk – és a lehetőségek függvényében biztosítjuk – az említett osztályokban tanító valamennyi pedagógus számára. Cél, hogy az intézmény pedagógusai folyamatosan bővítsék, korszerűsítsék – honvédelmi jellegű – ismereteiket.

A képzés céljai

A képzést sikeresen teljesítő honvéd kadétek magasszintű honvédelmi műveltséggel és a katonai hivatással járó próbatételekre történő rálátással kell, hogy rendelkezzenek. A végzős honvéd kadét a képzés eredményeként a honvédelem ügyéhez szilárdan és pozitívan kötődik, morális értékrendje már kialakult és megingathatatlan.

• Hosszútávú célok

- honvédelem ügyét ismerő és értő, felelősségteljes állampolgárok nevelése;
- a diákok általános honvédelmi ismereteinek bővítése;
- a katonai pályára jelentkezéshez szükséges alkalmasság – fizikai és szellemi alkalmasság – elérésének lehetőségét biztosítani a honvéd kadétek számára.

• Rövidtávú célok

- a honvéd kadétek érettségire történő felkészítése;
- a képzéshez kapcsolódó, tanórán kívüli honvédelemhez kötődő foglalkozások élményszerű megvalósítása;
- a honvéd kadétek nyelvvizsga bizonyítvány megszerzésére irányuló felkészültségének biztosítása;
- a honvéd kadétek fizikai képességének folyamatos fejlesztése.

A képzés eredménye

A képzés eredményeként a honvéd kadétektől az iskola elvárja:

- az általános fegyelem iránti igényt;
- egyszemélyi vezetői rendszer elfogadását;

- a csapatmunka szeretetét;
- a fizikai megmérettetéseken, sportversenyeken történő részvételt;
- az egészséges életmód iránti igényt.

A személyiségfejlődés támogatása

Az intézmény a Magyar Honvédség értékrendjének figyelembevételével határozza meg azokat a célokat, amelyek a honvéd kadétek személyiségfejlődését támogathatják az oktatáson keresztül.

Stabil értékrend kialakítása

A honvéd kadéteket tanító karizmatikus pedagógusok a diákok otthonról hozott mintáit egészítve, esetenként tartalommal feltöltve, előre meghatározott szempontok alapján stabilizálják a diákok értékrendjét. Ez a folyamat a honvéd kadétek fizikai, szellemi és lelki megerősödését szolgálja.

A képzésben résztvevő diákok mentális képességeit folyamatosan szükséges erősíteni és a megfelelő fizikai teherbírás eléréséhez újabb és újabb megmérettetések elé kell állítani őket. A kihívások leküzdésével formálódik jellemük, megnő az önbizalmuk. Ezáltal a képzés végére minden honvéd kadétban kialakul a megfelelő erkölcsi tartás és a szilárd jellem.

A kialakítandó magatartásformákhoz kapcsolódó pedagógiai tevékenység

A fizikai megmérettetésekhez szükséges egészséges, sportos életvitel gyakorlásának elsajátításához szükséges tanári tevékenység:

- a higiénés szokások rögzítése;
- rendszeres sportolás fontosságának elfogadtatása;
- a betegségek megelőzéséhez, az egészség megőrzéséhez szükséges ismeretek átadása;
- preventív célzatú felvilágosítás a tudatmódosító szerekről;
- az egészséges táplálkozás megismertetése.

A szellemi értékek átadásához szükséges pedagógusi tevékenység:

- a kulturáltság iránti igény és művelődési szokások kialakítása;
- az információk feldolgozásához szükséges gondolkodás kialakítása;
- környezettudatosság kialakítása;
- idegennyelv megtanítása;
- infokommunikációs kultúra ismeretének átadása;
- az anyanyelv, a szülőföld szeretetének kialakítása;
- nemzeti szimbólumaink ismeretének, tiszteletének kialakítása;
- a Magyar Honvédség tiszteletének kialakítása;
- az európai szellemiség megismertetése.

A diákok lelki fejlődésének eléréséhez megvalósítandó feladatok:

- magabiztosság kialakítása;
- önfejlesztési igény kialakítása;
- tudatosság a karrier tervezésében;
- kudarcok elfogadásának képessége.

Közösségfejlesztés támogatása

A hagyományörzés a közösségfejlesztés, a bajtársiasság kialakításának egyik meghatározó színtere. Az intézmény kiemelt figyelmet fordít nemzeti ünnepeinkre.

A honvédelmi nevelés részeként az iskola kiemelt eseményként kezeli a Honvédelem napjáról (május 21.) és a Hősök napjáról (május első vasárnapja) történő megemlékezést, valamint a hősi halált halt katonák emlékének ápolása céljából történő hadisírgondozást.

Ifjúságvédelem támogatása

Az ifjúságvédelmet az iskola komplex honvédelmi nevelési programja hatékonyan támogatja. A halmozottan hátrányos, illetve a hátrányos helyzetű honvéd kadéttal kapcsolatban az intézmény ifjúságvédelmi koordinátora a hatályos ifjúságvédelmi törvényben foglaltak alapján szervezi tevékenységét.

A tinédzserek életében a deviáns viselkedésformák iránt egyfajta nyitottság figyelhető meg. Általános veszélyforrásként jelenik meg a dohányzás, alkohol- és droghasználattal kapcsolatos problémakör. Kiemelten fontos a diákok preventív jellegű tájékoztatása, illetve a tudatosan választott, szenvedélybetegségektől mentes, egészséges életvitel választásának erősítése. A tudatmódosító szerek elkerülésében segítséget jelent a honvédelmi nevelésből adódó fegyelem, rend és szervezettség követése, amelyet minden honvéd kadéttól megkövetel az iskola.

1.2.2. Hatéves képzési forma

A hat osztályos gimnáziumi képzési formát 2024/2025-ös tanévtől tervezi elindítani az intézmény. Mivel az *emelt szintű angol nyelvi* képzés iránti igény egyre nagyobb, ezért tervezzük *emelt szintű angol nyelvi* képzés mellett az *emelt szintű német nyelv* képzését is ebben a képzési formában. Így, nem csak a tantárgyak magasabb óraszámában tanulása valósulhatna meg, hanem a tanulási idő folyamata is megnőne számukra, így ez még inkább hozzájárul a tanulók nyelvi kompetenciáinak fejlődéséhez. Ezen képzési forma segítségével még inkább hozzájárulna az intézmény, hogy a tanulók magasabb szinten készüljenek az érettségire az adott idegen nyelvből.

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.3.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Pedagógiai céljainkból következően nevelő-oktató munkánk során komplex személyiségfejlesztésre törekszünk. Tanítványaink kamaszkoruként érkeznek hozzánk és a felnőtt életre készülnek. Nevelőink feladata, hogy segítsék őket önismeretük kiteljesedéséhez, tanuljanak meg a közösséghez alkalmazkodni, a társadalomban eligazodni.

Feladatunk teljesítése során szem előtt kell tartanunk, hogy a pedagógus személyisége minta, alapvetően meghatározza a diák tantárgy iránti érdeklődését. A tanár olyan irányító személy, akinek magatartása befolyásolja a tanulók személyiségfejlődését is. A tanórai tevékenységek során nemcsak ismereteket adunk át, hanem arra is törekszünk, hogy a nevelés-oktatás személyiségfejlesztő hatása is érvényesüljön.

Az egészséges életmódra való nevelés során kiemelt figyelmet fordítunk a fiatalokat érintő negatív hatások tudatosítására, a veszélyek elhárítására megoldásokat adunk. Különösen fontosnak tartjuk, hogy diákjaink legyenek tisztában a drog, az alkohol, a dohányzás ártalmaival.

A személyiségfejlesztés alapja a szeretetparancs hármasság: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint saját magamat. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek, fogékony lesz a szentre, az igazra, a jóra és a szépre.

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek. A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át az egyenrangú baráti kapcsolatig. Célkitűzéseink alapján a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos konkrét pedagógiai feladataink a következők:

A hitre nevelés területén elvégzendő feladatok:

- A hitre nevelés szője át az intézmény mindennapi életét.
- A hitéleti nevelés személyre szabott legyen, alkalmazkodjon a gyermek hitéleti múltjához.

Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

- Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.
- A megismerés képességének fejlesztése.
- Az önismeret, a céltudatosság kialakítása.
- A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

A tanulók erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladatok:

- Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- Pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése.

Az érzelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

- A gyermekek, tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítendő érzelmek kialakítása.
- A helyes arány kialakítása az érzelmek kimutatásában.

1.3.2. A személyiségfejlesztés területei

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra. A tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontos a tanulók motiválása, a tanulói aktivitás biztosítása és a differenciálás. A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket a tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk. A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek biztosítják a tanulók állandó aktivitását. Kiemelten fontos feladatnak tartjuk, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkájuk során a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjanak a tanulók képességeihez, részesítsék előnyben az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, támaszkodjanak a gyakorlásnál és az ismétlésnél a tanulók önálló és csoportos munkájára. A serdülőkori válságok eltorzíthatják a személyiség szerveződését, akadályozhatják a rendszer integrált működését. A személyiség fejlődését célzó tevékenységben a fő figyelem a pszichikus jelenségek felismerésére, tudatosítására irányul.

A személyiségfejlesztés, a nevelés legjellemzőbb területei az alábbiak:

Az erkölcsi nevelés

Nevelésünk alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajtátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése. Ennek jeles eszközeként minden hónapban egy történelem órát az iskolánk udvarán található Nemzeti emlékpark témáira fókuszálva szervezzenek meg.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi.

Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló **mérlegelő** gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfo-

adás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszhető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

Kiváló segítség lehet ebben az intézményünkben egyébként rendkívül színvonalasan működő drámapedagógiai oktatás, valamint a színjátszó-kör.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés kiemelt kezelését.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz-kezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képesséjükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő fog-

lalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások, hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok.

1.4. A teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

„Az egészségre ügyelni az élet legnagyobb nehézsége.”

(Platon)

Az egészség a testi-lelki és szociális harmónia állapota. Fontos, hogy a fiatalság felismerje, hogy egészsége érték, amelyet egyénnek és közösségnek egyaránt óvnia, ápolnia kell.

A felnövekvő nemzedék egészséges életmódra nevelésében óriási felelősség és számos feladat hárul az iskolára.

Az egészségügyi ismeretek, az egészségügyi kultúra fejlesztése az általános műveltség szerves részét képezik. A jelen egészségnevelése nem lehet más, mint a tudatosan létrehozott készségfejlesztő lehetőségek összessége, amellyel az egyén viselkedése az előre meghatározott cél irányába elmozdítható.

Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

Egészségnevelési programunk célja, hogy hozzájáruljon a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez, fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket. Járuljon hozzá életmódjuk, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk kialakításához, meggyökereztetéséhez. Fejlődjön beteg, sérült embertársaik iránti elfogadó és segítőkész magatartásuk.

- Az egészség megvédésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismeretek átadása az egészségvédő lehetőségek sokoldalú bemutatása.
- Megtanítani, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ezek megóvására ajánljon magatartási alternatívákat, tanítson megfelelő egészségvédő magatartásra, példamutatással.
- Motiválja, ösztönözze a tanulókat az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására, segítse őket az egészséges életmód kialakításában.
- Minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi-tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak és szokásoknak a kialakítását, amelyek a gyermekek egészségi állapotát javítják.
- Adjon ismereteket a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére.
- Meg kell tanítani a fiatalokat arra, hogy önálló felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani.
- Kiemelt feladatunk, hogy a tanulókat – különösen a serdülőket – a káros függőséghez vezető szokások (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésére neveljük.

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki-szellemi jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszeresen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a

nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

Mindennapos működésünkben kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- **az egészséges táplálkozásra nevelés,**
- az egészségfejlesztési kritériumoknak megfelelő **mindennapos testnevelés** és az azt kiegészítő egyéb testmozgás, iskolai sporttevékenység,
- a **lelki egészséget** fejlesztő pedagógiai módszerek és a művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése, a lemorzsolódás csökkentése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerfogyasztás, a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- az **egészséget támogató ismeretek és készségek** fejlesztése,

Az iskolai egészségfejlesztés történet:

- osztályfőnöki, földrajz, biológia, kémia, testnevelés órákon,
- alkalmi esemény (sportnap, egészségnap stb.),
- önfejlesztő tréning,
- kiscsoportos megbeszélések,
- foglalkozások vagy versenyek,
- sportkör, szakkör, klubfoglalkozás,
- egyéb lehetőségek (előadás, bemutató, filmvetítés) keretei között.

Az egészségfejlesztés területei

Egészségmegőrzés a helyes életmód kialakításával:

- mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség,
- táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében,
- öltözködés,
- higiénia, tisztálkodás,
- ésszerű napirend kialakítása,
- egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta) megelőzése a nevelésben,
- szűrővizsgálatok: gerincvizsgálat, szemészet, fogászat stb. Egészségnevelési nap, verseny szervezése.

Az egészségnevelés színterei:

Iskolánk célja, hogy az „egészség”, mint életvezetési érték, a tanórán belül és azon kívül a szabadidős programok középpontjában álljon.

a) Minden tanulót egyformán érintő elemek:

Példamutató iskolai hatás

- termék, folyosók, udvar, orvosi rendelő,
- a pedagógusok, a dolgozók példamutatása,

- ösztönzés az egészséges életmód napi gyakorlattá tételében: pl.: otthoni torna, reggeli elfogyasztása, az évszaknak megfelelő öltözködés stb.
  - kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés,
  - tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológia óra stb.
  - „egészségnapok”.
- b) A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek:
- egészség nevelési akciók,
  - előadások, kiállítások,
  - egészséges környezetben (pl.: hegyekben) végzett túrák, kirándulások,
  - az egészségfejlesztő testmozgás hatékonysága érdekében az alábbi egészségügyi és pedagógiai szempontok figyelembevétele szükséges a konkrét feladatok megszervezése során,
  - lehetőség szerint minden tanuló mindennap vegyen részt a testmozgás programban,
  - az eltérő adottságú tanulók számára is jelentsen sikerélményt a testmozgás, a testnevelés óra,
  - érvényesüljön a sport személyiség- és közösségfejlesztő hatása (kreativitás, együttműködési és szociális készségek stb.),
  - a testmozgás program az életkori sajátosságok figyelembevételével játékos, táncos elemeket is tartalmazzon,
  - a mindennapos testmozgás az életminőség javítását szolgálja.

Az iskolai testnevelés és sport

Megkülönböztetett részét képezi a tanulók testi, motoros, lelki, értelmi, érzelmi és szociális fejlődését szolgáló teljes körű iskolai egészségfejlesztésnek és tehetséggondozásnak.

A műveltségterület kiemelt célja, hogy a rendszeres fizikai aktivitás minden tanuló életében jelentős szerepet kapjon, hogy a tanulókat az élethosszig tartó, egészségtudatos, aktív életvezetésre szocializálja. Az életkornak, érdeklődésnek és fizikai állapotnak megfelelő rendszeres fizikai aktivitás igényt teremt az öntevékeny testedzésre, önálló sportolásra és motoros önkifejezésre, az önismeretben és önértékelésben fontos szerepet játszó saját testkép megismerésére, a testtudat kialakítására.

A testnevelés és sport műveltségterület kitüntetett területe a tanulóközpontú személyiségfejlesztés, és hangsúlyos szerepe van a következő területeken:

- a tanulási nehézségek kezelésében – a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyermekek fejlesztésében – és a társadalmi integrációban betöltött szerepe hangsúlyos.
- a motoros cselekvések során a problémamegoldó és kritikus gondolkodás, valamint a kreativitás fejlesztésében is jelentős szerepet vállal.
- fejleszti és gazdagítja a társas készségeket, az együttműködést, a közös célokért küzdelmet, így lehetővé teszi a közösségi sikerek együttes megélését.
- fejleszti a tanulók személyes készségeit, képességeit, így az önismeretet, az önkontrollt, a szabálykövető magatartást, a küzdeni tudást, a sikerorientáltság mellett a stressz- és monotónia tűrést.

- a rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén a tanulók könnyebben elviselik a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket, illetve stabilan képesek követni a szabályokat, elfogadni a normákat és mintákat, a megmérettetést és az értékelést.

A mindennapos testnevelés

A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt kivételekkel az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg. A heti öt órából legfeljebb heti két óra a NAT Testnevelés és sport műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (úszás, néptánc, közösségi és más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás), vagy – az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően – különféle más sporttevékenységekre fordítható (hagyományos magyar történelmi sportok, mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok). A heti két óra kiváltható továbbá sportolással iskolai sportkörben, vagy - a tanuló kérése alapján - sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett igazolt sporttevékenységgel.

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- iskolai testnevelés órákon.

Intézményünkben hagyománya van az évenként megrendezett Szent István kupának, és megrendezésre kerül minden évben az Európai Dáksport Nap.

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- belső résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, iskolaorvos, védőnő.
- külső partnerek: Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő szervezetek, Nevelési Tanácsadó, Sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők.

1.5.A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő- és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül. A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink a következők:

Különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése tanári irányítása.

Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanuló közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése. Osztály szinten beszélgetéseket, felméréseket készítünk, melyeket a tanulókkal megbeszélve és feldolgozva, közvetett módon befolyásoljuk a közösségi struktúra szerveződését.

Az önkormányzás képességének kialakítása:

A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítanunk a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon

tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják. Az osztály diákbizottsági tagjai megválasztásával, a demokratikusan működő diákönkormányzat „sejtjeit” alakítjuk ki, megteremtve az önálló kedvezményezést, az önálló programok, önálló érdekvédelem szervezeti és tartalmi feltételeit.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése:

A tanulói közösségeket irányító pedagógusaink legfontosabb feladatának tekintjük a közösségek tevékenységének tudatos tervezését, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjtenek.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása:

A tanulói közösségekre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása, éves szintű osztályprogramok, ill. iskolai programok szervezésével biztosítjuk a feladat végrehajtását.

A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- Tanórák: hittanórák, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák, témanapok (Kolping nap, sportnap), téma hetek (digitális témahét, pénz7, fenntarthatósági témahét)
- Tanórán kívüli szabadidős foglalkozások: lelkigyakorlatok, zárandoklatok, kirándulások;
- Diákönkormányzati munka.

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- Törekedni kell a tanulás támogatására kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölc erősítésével.
- Segíteni a tanulók kezdeményezéseit, a közvetlen tapasztalatszerzést.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével).
- A tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Törekedni kell olyan pedagógus közösség kialakítására, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.
- Drámapedagógiai tevékenységek, elemek minél szélesebb körű alkalmazása.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A lelkigyakorlatok, zárandoklatok mélyítsék el a katolikus vallás és hitmegélését.
- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.

- Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozásérzését.
- A sokoldalú és változatos foglalkozások (zenei, tánc, képzőművészeti, kézműves stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartáserősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, erdei iskolák mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet irántifelelősséget.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során:

- Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, plébániával, egyházi személyiségekkel, külsőszakemberekkel.
- Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.
- Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok hitbeli, pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

1.6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

1.6.1. A pedagógusok helyi feladatai

*„Jó szóval oktasd, játszani is engeddd ... .”
(József Attila)*

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, iskolában a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben kötelességei a következők:

- nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárható, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint működjön együtt gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, tartsa nyilván a tehetséges tanulókat,
- előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő - és szükség esetén más szakemberek bevonásával,
- a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
- vegyen részt a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,

- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerintirendezvényeken,
- határidőre megszerezze a kötelezőminősítéseket,
- megőrizze a hivatali titkot,
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- a gyermek, tanuló érdekében működjön együtt munkatársaival és másintézményekkel.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása, osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása

1.6.2. Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket. A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe.

Az osztályfőnöki tevékenység legfontosabb céljai az egész iskolára vonatkoztatva: úgy irányítani a tanulók tevékenységét, hogy el tudjanak igazodni a környező világban. Ismerjék és védjék

környezetüket, optimista szemlélettel éljenek a világban, jövőképük legyen reális és körvonalazható, – ismerjék helyüket a világban, énképük legyen reális, – kerüljék a káros szenvedélyeket. Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnökök feladatainak fő csoportjai:

- **Közvetlen nevelőmunka** – ismeretek szintetizálása, a mindennapi életben történő alkalmazásuk; az aktuális események feldolgozása; különböző értékrendek megismertetése; a kultúrahasználat megtanítása; a konfliktusmegoldást kialakító pedagógiai tevékenység; mentálhigiénés szemlélet alkalmazása a nevelőmunkában; törődés a gyermekek aktuális problémáival; az osztály konfliktusainak megoldása; gyermekvédelmi munka
- **Ügyviteli (adminisztrációs) feladatok** – a haladási napló naprakész vezetése, a haladási és anyakönyvi rész folyamatos ellenőrzése; igazolások esetleges igazolatlan órák regisztrálása félévkor és évvégén a magatartás és szorgalomjegyek előkészítése az osztályozó értekezlet előtt; félévi értesítő, anyakönyv- és bizonyítványírás. A digitális napló heti ellenőrzése, abban az adminisztratív feladatok ellátása.
- **Szervezés, koordinációs feladatok végrehajtása** – kapcsolattartás az osztályban tanító kollégákkal, a nevelésben-oktatásban hatékonyan résztvevőkkel, a szülőkkel, szülők közötti felvilágosító munka; szabadidős tevékenységek, programok szervezése.

Az osztályfőnökök kiemelt feladatai, hatásköre, kötelességei és jogai:

- Az osztályfőnököt az igazgató jelöli ki. Munkáját az iskola nevelési és oktatási terve, valamint az éves munkaterv alapján végzi.
- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Munkáját előre megtervezi, és ezt írásban, foglalkozási tervben rögzíti.
- Felelős vezetője az osztály közösségének. Feladata a tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása, öntevékenységük és önkormányzó képességük fejlesztése. Munkájában támaszkodik a diákönkormányzat vezetőségére, segíti, és figyelemmel kíséri tevékenységüket.
- Együttműködik az osztályban tanító szaktanárokkal.
- Felelős osztálya rendjéért, tisztaságáért.
- Látogatja osztálya tanítási óráit, tanórán kívüli foglalkozásait. Észrevételeit megbeszéli az érintett nevelővel.
- Törekszik a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztésére, gondot fordít a gyengébbek felzárkóztatására, a differenciált foglalkoztatásra, tehetséggondozásra.
- A tanulók személyiségfejlesztése érdekében összehangolja az iskola és a család nevelőmunkáját, együttműködik a szülőkkel.
- A továbbtanulásra jelentkezést megelőzően segíti a pályaválasztási munkát.
- Családlátogatást veszélyeztetett tanulóknál saját belátása szerint végez.
- Fogadóórát tart az előre megadott napokon.
- Rendszeresen ellenőrzi az osztálynaplót.
- Tájékoztatja a szülőket a tanuló magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről. Ellenőrzi,

hogy a szülők ezeket az észrevételeit tudomásul vették-e.

- Elvégzi az ügyviteli, adminisztrációs teendőket, megírja a tanulói törzslapokat, kitölti a bizonyítványokat. Felelős az osztálynapló rendes és folyamatos vezetéséért. Az igazolásokat összeszedi, az osztályzatok számát figyelemmel kíséri.
- Rendszeresen konzultál az osztályban tanító többi tanárral a tanulók tanulmányi munkájáról, szorgalmáról és magaviseletéről. Ha szükséges, ezzel kapcsolatban megkeresi a szülőket is, kapcsolatot tart az osztály szülői közösségével.
- Az elektronikus napló „megjegyzés” rovatában gondoskodik a jutalmazások- büntetések bejegyzéséről illetve bejegyeztetéséről.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- A tanulói házirendet, a balesetvédelmi és tűzvédelmi szabályokat az első tanítási napon a tanulókkal az első szülői értekezleten a szülőkkel ismerteti. A tanév folyamán alkalmanként szülői értekezletet tart.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Tűz-és bombariadó esetén az intézményben elfogadott intézkedési rend alapján tevékenykedik.
- Figyelemmel kíséri a tanulók szabadidős tevékenységét.
- A szülői közösség vezetőjével és felelősökkel irányítja osztálya szülői közösségét.
- Igazolt mulasztást engedélyezhet 3 napon belül.

1.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4.§ 13. pontja meghatározza a kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló fogalmát.

4.§ 13. kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
  - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
  - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
  - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,
- c) tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló,

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatosan pedagógiai tevékenységeink a következők:

1.7.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő teljesítményre képes tanulókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

Iskolánkban a tehetség, a képesség kibontakoztatásához célszerű a következőkre figyelni:

- a diákok gondolkodási stratégiájának egyéni voltára,
- egy-egy területen megmutatkozó kimagasló érdeklődésre, különlegességre,
- kiemelkedő manuális képességekre, készségekre

Figyelmet fordítunk valamennyi területen a tehetséges tanulók felismerésére és fejlesztésére.

A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai foglalkozás megszervezése, differenciált foglalkozások;
- a nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása;
- az iskolasporthöz;
- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- szabadidős foglalkozások (színház- és múzeumlátogatások);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata, a továbbtanulás segítése;
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése;

- tehetséggondozó programok, szakkörök;
- felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre;
- felkészítés tovább haladásra, magasabb tanulmányok folytatására;
- emelt szintű tantárgyak tanítása;
- kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.

A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat. Ezért kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése. Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetség-fejlesztéssel foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

1.7.2. Sajátos nevelési igényű tanulók

A 2011. évi CXCV. törvény 4. § 25., a nemzeti köznevelésről értelmében:

„sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján: mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási) értelmi vagy beszéd fogyatékos tanuló, beszéd fogyatékos több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.”

Iskolánk fogadja a beiskolázási körzet sajátos nevelési igényű tanulóit, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat. Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékoságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékoságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazott módszernek megfelelően folyik. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások megtartásával folyik.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki:

- a) a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
- b) szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
- c) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése

alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;

d) egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;

e) alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;

f) együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógiai tanár/terapeuta az együttműködés során:

a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;

b) javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);

c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;

d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;

e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;

f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;

g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

SNI-s tanulók fejlesztésének célja, alapelvei és kiemelt feladatai

A fejlesztés célja, feladata

Az SNI-s tanulók nevelésének, oktatásának célja, hogy a sérülésből, illetve valamely rész-képesség zavarából adódóan kialakult hátrányos következményeket segítsen csökkenteni vagy el-lensúlyozni. Fontos feladat a képességek tervszerű fejlesztése, pszichés gondozás, a megfelelő motiváció és feladattudat kialakítása.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítása;
- a kudarc-tűrő képesség növelése;
- önállóságra nevelés.

A fejlesztés alapelvei

- A tanulók egyéni és kiscsoportos fejlesztése megfelelő szakember bevonásával.
- A tanulók fejlesztése fejlesztő foglalkozásokon illetve rehabilitációs célú órakeretben történik, egyéni fejlesztési terv alapján.
- A fogyatékoság mozgássérülés, illetve a megismerési funkciók vagy viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető (vagy vissza nem vezethető) tartós és súlyos

rendellenessége jellegének megfelelően érvényesülnek a számonkérési, – indokolt esetben Szakértői Bizottság javaslata alapján – egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés.

Az SNI-s tanulók értékelése

Az SNI-s tanulókkal foglalkozó szakemberek a tanév végén értékelést készítenek a gyermek haladásáról, az értékelést tartalmazza az egyes fejlesztési területen elért eredményeket és nehézségeket.

A tanítás és tanulás szervezeti keretei, formái

Tanórán belüli:

- fejlesztő, illetve rehabilitációs célú foglalkozásokon:
- egyéni;
- kiscsoportos.

Osztályközösségben való fejlesztés:

- páros – csoport;
- kooperatív;
- differenciált foglalkozás.

Tanórán kívüli:

- szakkörök;
- könyvtár használ;
- számítógép, internet használat.

Pedagógusok elvárható kompetenciái:

- magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség);
- az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus;
- a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
- egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus – konduktív nevelés esetén konduktor együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából;
- individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres; - alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez; - együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait;
- javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.- segítséget nyújt a tanulásához, művelődéshez szükséges segédeszközök kiválasztásában.

A sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez, oktatásához igénybe vesszük az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógiai hálózat

működtetésére kijelölt intézmények segítségét a köznevelés-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

A tanulók fejlődése érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval,
- a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal,
- polgármesteri hivatalokkal,
- gyermekorvossal,
- a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel,
- prevenciós intézményekkel.

1.7.3. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Napi oktató-nevelő munkánk során egyre gyakrabban tapasztaljuk, hogy a szülők egyre nagyobb része a kívánatosnál kevesebb időt, figyelmet tud fordítani gyermekére. A 14-18 éves korosztályban lévő fiatal sok esetben marad egyedül gondjaival, megválaszolandó kérdéseivel, és ha otthon nem kap segítséget, akkor az iskolának kell felvállalni ezt a feladatot. Ezen a területen olyan tevékenységet folytatunk, amely az egyéni, személyre szabott törődést állítja a középpontba, lelkiismeretes osztályfőnöki, illetve szaktanári odafigyeléssel segíti az érintett diákot. A gyermek- és ifjúságvédelemi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelemi felelős működik iskolánkban. Tevékenysége három területre terjed ki: a gyermekek fejlődését veszélyeztető okok feltárására, megelőzésére és megszüntetésére.

Intézményünk tanulói között a tanulók között a hátrányos helyzetű tanulók száma viszonylag magas, ezért az küldetésstudatunkban megfogalmazottaknak megfelelően kiemelten segítjük ezeket a tanulókat.

Tevékenységeink végzésével két fontos területre kell koncentrálni:

Egyik: A hátrányos helyzetűekre

Ebbe a csoportba azok a tanulók tartoznak, akiknek alapvető szükséglet-kielégítési lehetőségei korlátozottak. Családjuk, szűkebb társadalmi-környezetük elsősorban szociális, kulturális téren az átlaghoz képest negatív eltérést mutat. A hátrányos helyzet kialakulásához vezető tényezők: alacsony jövedelem és fogyasztási szint, rossz lakáskörülmények, a szülők alacsony iskolázottsági, műveltségi szintje. Ezen tényezők közül egyre több alacsony jövedelemmel rendelkező családdal találkozunk. Ezek a hátrányok esélyegyenlőtlenséghez vezetnek. A csonka családban nevelődő tanulóknál a hátrányok halmozottan jelentkezhetnek. A problémák súlyossága alapján megkülönböztetjük a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat.

- **Hátrányos helyzetű az a tanuló:** akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapította

- **Halmazottan hátrányos helyzetű az a tanuló** (a hátrányos helyzetű tanulókon belül): akinek a szülője, illetve szülei – az iskolai felvételi körzet megállapításával összefüggésben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint vezetett nyilvántartás alapján készült statisztikai adatszolgáltatás. Vagy a gyermeket, tanulót megillető szolgáltatás megállapításához a szülő nyilatkozata alapján – legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be, fejezték be sikeresen, illetve akit tartós nevelésbe vettek.

Hátrányos helyzetű tanulóinknak a segítségnyújtás alábbi formáit vállaljuk:

- a tankötelezettség teljesítésének fokozott figyelemmel kísérése, gyors jelzés a családsegítő szolgálat, illetve az önkormányzat jegyzője felé;
- térítésmentes felzárkóztató foglalkozások;
- pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, beadása;
- rendszeres tájékoztatás pályázati lehetőségekről, különböző ösztöndíjakról.

A közbelépés halogatása esetén a hátrányos helyzetből kialakulhat a veszélyeztetettség. Segítséget jelenthet a tanulóknak az Útravaló Ösztöndíj program, amelynek keretében mentor tanár segítségével és pénzbeli támogatással közelebb kerülnek az esélyegyenlőséghez.

Másik: A veszélyeztetett tanulókra

A törvény szerint a veszélyeztetettség olyan magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Az ilyen családokban gyakori a deviancia halmazott előfordulása (alkohol, drog, brutalitás, bűncselekmény). Következmény lehet a gyermekeknél is megjelenő deviáns magatartási formák kialakulása, a negatív társadalmi csoportokhoz való csatlakozás, az alkoholizálás, a kábítószer élvezet. Ilyen esetben segíteni csak tartós, szakember által nyújtott támogatással lehet.

A hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség csökkentése érdekében a következő kötelező feladatokat kell felvállalnunk:

- Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásban, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában és megszüntetésében.
- Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik, akinek alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját.
- Igyekszünk megteremteni az oktatás egészséges körülményeit.
- Megszervezzük a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.
- Feltárjuk és megszüntetjük a tanulói balesetek kiváltó okait.
- Szükség esetén a tanuló érdekében intézkedést kezdeményezünk (SZMSZ és Házi-rend szerint).

Az iskola pedagógusainak és dolgozóinak munkájuk során:

- fel kell ismerni, és fel kell tárnunk a tanulók problémáit,

- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatai a következők:

- a tanuló veszélyeztettségének felismerése és ennek jelzése a gyermekvédelmi szolgálat felé,
- a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek felmérése az osztályfőnökök segítségével, erről nyilvántartás vezetése,
- kapcsolattartás a családsegítő központtal, illetve a városi önkormányzattal
- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- folyamatosan figyelemmel kísérése a pályázható ösztöndíjaknak és erre az osztályfőnökök figyelmének felhívása,
- a pedagógus kollégák folyamatos tájékoztatása a szakirodalmakról és a beérkezett tájékoztatók, szórólapok eljuttatása hozzájuk,
- folyamatos konzultáció és együttműködés a családsegítő központ által kijelölt intézményi koordinátorral.

A tanulókat érintő veszélyforrások közül a leggyakoribbak a káros szenvedélyek, amelyek elsősorban a középiskolás korosztályt fenyegetik, ezért a **drogprevenció** hangsúlyos feladatunk. A drogfogyasztás megelőzését felvilágosító foglalkozások, filmek, kiadványok segítik. A foglalkozást vezető tanárok megelőző tevékenysége érdekében együttműködünk olyan egyesülettel, amely közel hozza a fiatalokhoz a megelőzés, az elkerülés lehetőségét.

1.7.4. A szociális hátrányok enyhítését segítőtevékenységek

Ezt a tevékenységet elsősorban a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős koordinálja, aki a veszélyeztető okok, hátrányos helyzet megszüntetése, a tanulók problémáinak megoldása érdekében kapcsolatot tart fenn iskolán belüli és iskolán kívüli intézményekkel, személyekkel. Iskolán belül fontos a kapcsolat az intézmény igazgatójával, a nevelési igazgatóhelyetttel, az osztályfőnökökkel, a diákönkormányzatot patronáló tanárral, a szülői szervezet tagjaival, az iskolaorvossal, a védőnővel.

Az iskolán kívül fontos a kapcsolat a nevelési tanácsadóval, a gyermekjóléti szolgálattal, családsegítő központtal, pályaválasztási tanácsadóval, pszichológussal, a szenvedélybetegeket ellátó információs irodával.

Az esélyegyenlőség érdekében a szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- felzárkóztató órák,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése,
- a családlátogatások,

- a továbbtanulás irányítása, segítése,
  - az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége,
  - a tankönyvvásárláshoz nyújtott segélyek,
  - szoros kapcsolat a polgármesteri hivattal, a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.
- A szociális hátrányok enyhítése érdekében az osztályfőnökök a bűnmegelőzési témákhoz a rendőrségtől előadókat, szakembereket segítségét kérhetik. Az osztályfőnöki órák keretében kiemelten foglalkozni kell a kulturált emberi kapcsolatok kialakításának követelményével. El kell utasítani mindennemű agressziót az iskolában.

Az alapító okirat alapján intézményünk az alábbi sajátos nevelési igényű tanulók ellátását biztosítja:

- Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló
- A beszéd-fogyatékos tanuló
- Az egyéb pszichés fejlődési zavarral (*súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral*) küzdő tanulók (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, vagy ezek halmozódása, ADHD, magatartás szabályozási zavar)

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja a pedagógiai program **1. számú mellékletét** képezik.

1.8. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, projektoktatás

Iskolánk minden évben megemlékezik Boldog Kolping Adolf munkásságáról Kolping-nap keretében. Fontos számunkra, hogy minden diák megismerje iskolánk egyik névadójának életét. Fenntartónktól kapott cselekvő hittel őrizzük Adolf Kolping lelkiségét a hétköznapi életben, igyekszünk helytállni a munkában, a tanulásban, a tanításban.

A tanév rendjében megjelölt témahetek a Munkatervben rögzített időpontban kerülnek megrendezésre:

- Egészség hét (diáksport nap)
- Pénz hét
- Digitális témahét
- Fenntarthatósági témahét

1.9. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az intézmény tanulóinak részvételét a döntési és véleményezési folyamatokban a köznevelési törvény 27. fejezetének 46. §-ban foglaltaknak megfelelően biztosítjuk:

- a házirend tartalmának véleményezésében;
- a pedagógiai program véleményezésében;
- a diákönkormányzat SZMSZ-nek elfogadásában;

- a diákönkormányzaton keresztül véleményt nyilváníthatnak, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben;
- válasszon a pedagógiai program keretei között a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá közül;
- hozzájusson a jogai gyakorlásához szükséges információkhoz, tájékoztassák a jogai gyakorlásához szükséges eljárásokról;
- részt vehet a diákkörök munkájában, és kezdeményezheti azok létrehozását, tagja lehet iskolai, művelődési, művészeti, ismeretterjesztő, sport- és más köröknek;
- az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilváníthat minden kérdéssel, az őt nevelő és oktató pedagógus munkájáról, az iskola, kollégium működéséről;
- tájékoztatást kaphat személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, valamint e körben javaslatot tehet, továbbá kérdést intézhet az iskola, pedagógusaihoz, a diákönkormányzathoz, és arra legkésőbb a megkereséstől számított tizenöt napon belül - a tizenötödik napot követő első ülésen - érdemi választ kell kapnia.

1.10. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

1.10.1. A szülők közösségét érintő együttműködési formák

Az iskolahasználók elsősorban a szülők, akik intézményünket választva, egyrészt a tantestülettel együttműködve gyermekük neveléséért felelősek, másrészt az iskola által nyújtott szolgáltatások megítélői.

Intézményünk nyitott minden olyan szülői kezdeményezésre, amely fiataljaink érdekét szolgálja, oktató-nevelő munkánk hatékonyságát növeli.

Az iskolánkban működő szülői közösségek:

- Osztályszülői közösségek;
- Szülői Közösség választmány.

Az együttműködés formái:

- A **szülőket** az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a Szülői Közösség választmányi ülésen vagy az iskolai szintű szülői értekezleten.
- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak Szülői értekezletek feladatai:

- a szülők és pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása;
- a szülők tájékoztatása;
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről;

- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól a helyi tanterv követelményeiről;
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról;
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről;
- az iskolai és osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról;
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Fogadóóra: feladata a szülők és a pedagógusok személyes kapcsolattartása, ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének konkrét tanácsokkal való segítése.

Nyílt tanítási nap: feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő- és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

Feladata továbbá az is, hogy segítséget nyújtson a 8. osztályos tanulóknak és szüleiknek a továbbtanuláshoz.

Írásbeli tájékoztató: feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányairól vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról

Családlátogatás: az osztályfőnök és az ifjúságvédelmi felelős környezettanulmány céljából felkeresheti a családot a tanulóval kapcsolatban felmerült problémák megbeszélésére, illetve a tanuló családi hátterének, körülményeinek megismerésére a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

A szülők szerepe az iskola életében

A szülő, mint „iskolahasználó” kérheti:

- az idegen nyelv megválasztását;
- az ifjúságvédelem segítségét;
- a külső szakember segítségét gyermeke érdekében;
- tankönyvtámogatást;
- nem kötelező tanórán kívüli foglalkozásszervezését.

A szülő segítséget nyújthat:

- szabadidős tevékenységek megszervezésében;
- iskolai hagyományörző programok megszervezésében;
- az iskola tárgyi feltételeinek javításában.

1.10.2. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A **tanulókat** az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén.

- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül;
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanulók fejlődéséről, tanulmányi előmeneteléről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve írásban) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a Szülői Közösséggel.

1.10.3. Az iskola külsőkapcsolatai

Az intézmény **rendszeres munkakapcsolatot** tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel:

- Kormányhivatal;
- Társintézmények;
- Gyermekvédelmi szervezetek;
- Rendőrség: drog-bűnmegelőzés – osztályfőnöki órák;
- Oktatási, kulturális és sportintézmények.

1.11.A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

1.11.1. Felvételi vizsga követelmények

Intézményünkben a Szent István Gimnázium nem szervezünk tárgyi és lexikális tudás mérését célzó szóbeli felvételi vizsgát. Azonban természetesen szeretnénk egy előzetes tájékozódás alapján képet kapni az intézményünkbe jelentkező tanulókról. Erre az előzetes tájékozódásra szervezzük meg minden tanév március közepén a felvételi elbeszélgetéseket. Minden jelentkezőt behívunk, és egy kötetlen beszélgetés közepette, felmérjük a hitéleti elköteleződését, az intézmény egyházi jellegének elfogadását vagy elutasítását. Előre jelezzük az egyházi jelleggel együtt járó kívánalmakat és kötelezettségeket.

Ezen alkalomkor kérjük, hogy hozza el a félévi értesítőjét. Ebből a dokumentumból látjuk a jegyeit, és néhány következtetést is levonhatunk a tanulmányaira vonatkozóan. Ebben a beszélgetésben rákérdezzük a diáknak a tanuláshoz való viszonyára, feltérképezzük tanulási motivációit, annak erősségét, eltökéltségét. Számos verbális és nonverbális információt nyerünk ezen alkalmakkor.

1.11.2. A tanulmányok alatti vizsgák célja, hatálya

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos szabályok az alábbi vizsgákra vonatkoznak:

- osztályozóvizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra
- pótló vizsgákra

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 64.§ - 78.§ alapján a tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályok a következők:

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához:

- ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik, kivéve, ha engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát,
- a tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.
- a 20/2012.(VII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésben *meghatározott időnél többet mulasztott*, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanuló előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni, azt csak a hatályos törvényi előírásnak megfelelő feltételek alapján teheti, s lehetséges vagy szükséges a hiányzó év/évek tananyagából az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát kell tennie, tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyiknek teljesítése a vizsga célja,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

Az osztályozóvizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

Az osztályozó vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során egyidejűleg az Intézmény vezetője határozatot hoz a jelentkező tanuló ügyében.

Tanulói kérelemre vonatkozó osztályozó vizsga szabályai:

Amennyiben az intézményvezető engedélyezi **tanulói kérelemre**, hogy egy vagy több tanév tanulmányi követelményét az előírtnál rövidebb idő alatt tegye le, abban az esetben

- Az intézmény vezetője a vizsga megkezdése előtt legalább harminc nappal a vizsgázói létszám, az évfolyamok feltüntetése, valamint a vizsgabeosztás megküldése mellett a járási hivatal vezetőjétől vizsgabiztos kirendelését kéri.

- A vizsgabiztos megvizsgálja, hogy a vizsga előkészítése során betartották-e a tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályokat, részt vesz az érintett osztályozó vizsgák valamennyi vizsgarészén és az osztályozó vizsga előkészítésében.
- A vizsgabiztos az osztályozó vizsgák során keletkezett valamennyi dokumentumba betekinthez, azokról másolatot kérhet. megfigyeléseiről, megállapításairól két példányban jegyzőkönyvet készít, aminek egyik példányát eljuttatja a járási hivatal vezetőjének, a másik példányt pedig az intézmény vezetőjének.
- Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az intézményvezető, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén az illetékes megyeszékhely szerinti járási hivatal vezetője a vizsgázó – kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő – írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát, amennyiben a vizsgáról neki fel nem róható okból elkészik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A mulasztások miatti osztályozó vizsga szabályai:

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a jelzett rendeletben meghatározott időtartamot, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető. Kivételt képez ez alól, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

Az igazolt és igazolatlan mulasztások együttesen nem haladhatják meg:

- a) az iskolai nevelés-oktatás szakaszában a **kétszázötven** tanítási órát,
- b) iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában **az elméleti tanítási órák húsz százalékát,**
- c) egy adott tantárgyból a **tanítási órák harminc százalékát.**

Előrehozott érettségi vizsga

Előrehozott érettségi vizsga a tanulói jogviszony fennállása alatt, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt egyes érettségi vizsgatárgyból első alkalommal tett vizsga, amely letehető:

- a) **idegen nyelvekből, informatikából** a középiskolai tanulmányok befejező tanévét megelőző második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban, továbbá
- b) **olyan érettségi vizsgatárgyból,** amelyeknél a tanuló számára az adott vizsgatárgy vizsgájára való jelentkezés feltételeinek teljesítéséhez szükséges **tantárgy, tantárgyak tanítása** a középiskola helyi tanterve szerint **a középiskolai tanulmányok befejező tanévét megelőző tanévek valamelyikében lezárul,** először a középiskolai tanulmányok befejező tanévét megelőző második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban.

Az előrehozott érettségi vizsgára jelentkező tanuló osztályozó vizsgája szabályai:

Idegen nyelvből az előrehozott érettségi vizsgára *első alkalommal* a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző első vagy második tanév *május-júniusi vizsgaidőszakában,* valamint az azt követő vizsgaidőszakokban, azaz a 12. évfolyammal záruló középiskolában a 10. vagy a 11. évfolyam májusi-júniusi vizsgaidőszakaiban, valamint a 11. és 12. évfolyam során

tartott őszi vizsgaidőszakokban van lehetőség.

Az előrehozott érettségire való jelentkezés feltételei idegen nyelvből

Ha a tanuló teljesítette az előírt követelményeket idegen nyelv tantárgyból és erről osztályozó vizsgán számot adott, lehetősége van előrehozott érettségi vizsgát tenni.

Az osztályozó vizsga lehetőségének feltételei:

- az adott tantárgyból legalább jó osztályzat,
- magatartása és szorgalma legalább jó,
- a szaktanár megítélése alapján is sikeres osztályozó vizsgát tehet,
- kötelező részvétel előkészítő órákon.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Különbözeti vizsgát kell tenni:

- iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként,
- a más iskolából belépő tanulónak, ha a tantárgyak éves óraszámainak összege kevesebb, mint az iskolánk helyi tantervében szereplő 80 %-a,
- a nem tanult tantárgyakból.

A különözeti vizsga:

- tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyeknek teljesítése a vizsga célja,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

A különözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során egyidejűleg az Intézmény vezetője határozatot hoz a jelentkező tanuló ügyében.

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Pótló vizsga

- Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
- A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.
- Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javító vizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha:

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik;
- az osztályozó- vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott.

A javítóvizsgát:

- a vizsgázó javítóvizsgát az iskola intézményvezetője által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet,
- a vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezést követően írásban tájékoztatni kell,
- tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyiknek a végén a tanuló megbukott,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

A vizsgák lebonyolításának szabályai

- Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.
- Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgytanítására.
- A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató bízza meg.
- A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.
- Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában **legfeljebb három tantárgyból** szervezett vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.
- A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Amennyiben a tanulónak a kérelmére az intézményvezető engedélyezte, hogy egy vagy több tanév tanulmányi követelményét az előírtnál rövidebb idő alatt tegye le:

- Az intézmény vezetője a vizsga megkezdése előtt legalább harminc nappal a vizsgázói létszám, az évfolyamok feltüntetése, valamint a vizsgabeosztás megküldése mellett a járási hivatal vezetőjétől vizsgabiztos kirendelését kéri.
- A vizsgabiztos megvizsgálja, hogy a vizsga előkészítése során betartották-e a tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályokat, részt vesz az érintett osztályozó vizsgák valamennyi vizsgarészén és az osztályozó vizsga előkészítésében.
- A vizsgabiztos az osztályozó vizsgák során keletkezett valamennyi dokumentumba betekinthez, azokról másolatot kérhet. megfigyeléseiről, megállapításairól két példányban

jegyzőkönyvet készít, aminek egyik példányát eljuttatja a járási hivatal vezetőjének, a másik példányt pedig az intézmény vezetőjének.

- Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az intézményvezető, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén az illetékes megyeszékhely szerinti járási hivatal vezetője a vizsgázó – kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő – írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát, amennyiben a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
- A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az intézményvezető, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes megyeszékhely szerinti Kormányhivatal bízta meg.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során

- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak másjogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni, és be lehessen fejezni.

A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályok hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.11.3. Az értékelés rendje

Az írásbeli vizsga szabályai

- Az ülésrendet a felügyelő tanár jegyzőkönyvben rögzíti.
- A tanulók csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron dolgozhatnak.
- A rajzokat ceruzával, minden egyéb munkát tollal kell elkészíteni.
- A feladatlap előírhatja számítógép használatát.
- A vizsga kezdetekor a vizsgaelnök megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait.
- A vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató tanár alakítja ki.

A vizsgateremben, egy időben padonként 1 tanuló vizsgázhat.

Az íróeszközökről, a vizsgákhoz szükséges segédeszközökről (szótár, függvénytáblázat, feladatgyűjtemény, térkép stb...) – osztályozó vizsga kivételével – a vizsgázó gondoskodik.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik feladatlapon felüti nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon készíthet.

A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez útbaigazítás, segítség nem adható.

Egy napon legfeljebb három írásbeli vizsga szervezhető. *Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.*

A szóbeli vizsga szabályai

- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották.
- A vizsgateremben, egy időben legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- A szóbeli vizsgák 3 tagú vizsgabizottság előtt történnek.
- A vizsgázónak a szóbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként tizenöt percnél több nem lehet; kivéve, ha rendelkezik az igazgató által hozott határozattal, mely rendelkezik a többletidőről.
- A felkészülésre vizsgatárgyanként legalább harminc perc időt kell biztosítani a vizsgázó számára, kivételt képeznek az idegen nyelvek.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközöket.
- A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- A vizsgázó útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel, de ha elakad, a vizsgabizottság tagjaitól vagy a vizsgáztató tanártól kaphat segítséget.
- A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte vagy a tétel kifejtésében elakadt. A vizsgázót nem szabad félrevezetni, gondolkodásában, a tétel kifejtésében megzavarni. A vizsgázó a tétel kifejtésében akkor szakítható félbe, ha a rendelkezésére álló idő letelt.
- Ha a vizsgázó a húzott tételből teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ha a vizsgázó a feleletét befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább harminc perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgatermet elhagyhatja.
- Egy vizsganapon egy vizsgázó számára legfeljebb három vizsgát lehet tartani.

A gyakorlati vizsga szabályai

Gyakorlati vizsgarészt tartalmazhat a következő vizsgatantárgy:

- digitális kultúra.

A gyakorlati vizsgarész a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megléte esetén kezdhető meg, illetőleg folytatható.

A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról.

Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak

fel nem róható okból kieső idő.

Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.

1.11.4. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

A 4 évfolyamos gimnáziumi képzés Különbözeti,– osztályozó; pótvizsga követelményei

1. Magyar nyelv

9. évfolyam

Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció

A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek, helyesírás

10. évfolyam

A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás

Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stílus eszközök, szóképek, alakzatok

11. évfolyam

Retorika- a beszéd fajták, a beszéd felépítése, az érvelés

Pragmatika – a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv

Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok

Szótárhasználat

12. évfolyam

Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek

A nyelv rétegződése, nyelvjáráások, nyelvi tervezés, nyelvi norma

2. Irodalom

9. évfolyam

Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia

A görög irodalom

A római irodalom

A Biblia, mint kulturális kód

A középkor irodalma

A reneszánsz irodalma

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

Homérosz: Odüsszeia (részletek)

Szophoklész: Antigoné

Biblia (részletek az Ószövetségből és az Újszövetségből)

Dante Alighieri: Isteni színjáték – Pokol (részletek)

François Villon: A nagy testamentum (részletek)

Boccaccio: Dekameron, Első nap 3. novella

MEMORITEREK

Homérosz: Odüsszeia (részlet)
Anakreón: Gyülölöm azt...
Catullus: Gyülölök és szeretek
Halotti beszéd és könyörgés (részlet)
Ómagyar Mária-siralom (részlet)
Janus Pannonius: Pannónia dicsérete

10. évfolyam

A reneszánsz irodalma
A barokk és a rokokó irodalma
A felvilágosodás irodalma
A romantika irodalma
A magyar romantika irodalma

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

William Shakespeare: Romeo és Júlia vagy Hamlet, dán királyfi
Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek)
Mikes Kelemen: Törökországi levelek (1., 37., 112.)
Molière: A fősvény vagy Tartuffe
Katona József: Bánk bán
Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde
Petőfi Sándor: A helység kalapácsa (részlet)
Jókai Mór: A huszti beteglátogatók (novella)
Jókai Mór: Az arany ember

MEMORITEREK

Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem (az általános iskolai memoriter felújítása)
Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez
Berzsenyi Dániel: A közelítő tél (1. versszak)
Berzsenyi Dániel: A magyarokhoz (I.) (1. versszak)
Berzsenyi Dániel: Osztályrészem (1. versszak)
Kölcsey Ferenc: Himnusz (az általános iskolai memoriter felújítása)
Kölcsey Ferenc: Zrínyi második éneke (részlet)
Vörösmarty Mihály: Szózat (az általános iskolai memoriter felújítása)
Vörösmarty Mihály: Gondolatok a könyvtárban (részlet)
Vörösmarty Mihály: Előszó (részlet)
Petőfi Sándor: A bánat? egy nagy oceán...
Petőfi Sándor: Fa leszek, ha...
Petőfi Sándor: A XIX. század költői (részlet)

11. évfolyam

A klasszikus modernség irodalma
A magyar irodalom a XX. században

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

Honoré de Balzac: Goriot apó (részletek) vagy Stendhal: Vörös és fekete (részletek)
Henrik Ibsen: A vadkacsa vagy Nóra (Babaotthon) vagy
Anton Pavlovics Csehov: A sirály vagy Ványa bácsi
Lev Nyikolajevics Tolsztoj: Ivan Iljics halála
Samuel B. Beckett: Godot-ra várva vagy
Friedrich Dürrenmatt: A fizikusok vagy A nagy Romulus
Arany János: Toldi estéje
Madách Imre: Az ember tragédiája
Mikszáth Kálmán: Beszterce ostroma
Herczeg Ferenc: Az élet kapuja
Babits Mihály: Jónás könyve, Jónás imája

Móricz Zsigmond: Úri muri, Tragédia

MEMORITEREK

Arany János: Toldi estéje (I. 1., VI. 28. versszak)

Arany János: egy szabadon választott ballada a nagykőrösi korszakból

Arany János: Epilógus (részlet)

Ady Endre: Góg és Magóg fia vagyok én...

Ady Endre: Kocsi-út az éjszakában

Babits Mihály: A lírikus epilógja (részlet)

Babits Mihály: Jónás imája

Kosztolányi Dezső: Hajnali részegség (részlet)

12. évfolyam

A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma

A magyar irodalom a XX. században

A XX. századi történelem az irodalomban

Kortárs magyar irodalom

3. Matematika

9. évfolyam

Halmazok

Számhalmazok, műveletek

Hatvány, gyök

Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során

Arányosság, százalékszámítás

Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek

A függvény fogalma, függvénytulajdonságok

Geometriai alapismeretek

Háromszögek

Négyszögek, sokszögek

A kör és részei

10. évfolyam

Matematikai logika

Kombinatorika, gráfok

Hatvány, gyök

Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek

Valószínűség-számítás

Transzformációk, szerkesztések

11. évfolyam

Halmazok, matematikai logika

Kombinatorika, gráfok

Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése

Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus

Exponenciális folyamatok vizsgálata

Trigonometria

Koordinátageometria

Leíró statisztika

Valószínűség-számítás

12. évfolyam

Sorozatok

Térgeometria

Leíró statisztika

Valószínűség-számítás

4. Történelem

9. évfolyam

Civilizáció és államszervezet az ókorban

Vallások az ókorban

Hódító birodalmak

A középkori Európa

A magyar nép eredete és az Árpád-kor

A középkori Magyar Királyság fénykora

10. évfolyam

A kora újkor

A török hódoltság kora Magyarországon

A felvilágosodás kora

Magyarország a 18. században

Új eszmék és az iparosodás kora

A reformkor

A forradalom és szabadságharc

11. évfolyam

A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése

A dualizmus kori Magyarország

A nagy háború

Az átalakulás évei

A két világháború között

A Horthy-korszak

A második világháború

A két világrendszer szembenállása

12. évfolyam

Háborútól forradalomig

Az 1956-os forradalom és szabadságharc

A kádári diktatúra

A kétpólusú világ és felbomlása

A rendszerváltoztatás folyamata

A világ a 21. században

A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században

5. Állampolgári ismeretek

12. évfolyam

A család, a családi szocializáció

A család gazdálkodása és pénzügyei

Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás

Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem

A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása

A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése

Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem

Bankrendszer, hitelfelvétel

Vállalkozás és vállalat

7. Kémia

9. évfolyam

Az anyagok szerkezete és tulajdonságai

Kémiai átalakulások

10. évfolyam

A szén egyszerű szerves vegyületei
Az életműködések kémiai alapjai
Elemek és szervesetlen vegyületeik
Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban
Környezeti kémia és környezetvédelem

8. Fizika

9. évfolyam

Egyszerű mozgások
Ismétlődő mozgások
A közlekedés és sportolás fizikája
Az energia
A melegítés és hűtés következményei
Víz és levegő a környezetünkben
Gépek

10. évfolyam

Gépek
Szikrák, villámok
Elektromosság a környezetünkben
Generátorok és motorok
A hullámok szerepe a kommunikációban
Képek és látás
Az atomok és fény
Környezetünk épségének megőrzése
A Világegyetem megismerése

9. Biológia

9. évfolyam

A biológia kutatási céljai és módszerei
Az élet eredete és szerveződése
Öröklődés és evolúció
A biotechnológia módszerei és alkalmazása
Az ember szervezete és egészsége

10. évfolyam

A biológia kutatási céljai és módszerei
Az életközösségek jellemzői és típusai
A bioszféra egyensúlya, fenntarthatóság

10. Földrajz

9. évfolyam

Tájékozódás a kozmikus térben és időben
A kőzetburok
A légkör
A vízburok
A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései
Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században

10. évfolyam

A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig
Magyarország és a Kárpát-medence a 21. században
A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban
Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái

11. Természettudomány

11. évfolyam

A természet megismerése
Az ember környezetformáló tevékenysége
Nyersanyagok, energiaforrások
Változó éghajlat
Az élővilág sokszínűsége
Környezet és egészség
Kozmikus környezetünk
Jövőképek

12. Angol nyelv

Az I. idegennyelv és a II. idegennyelv követelményei **tartalmilag megegyeznek**, de a tananyag számonkérése **mélységében** – az óraszám eltérése miatt – eltérőek

9. évfolyam

Ember és társadalom
Személyes élmények, tapasztalatok
Utazás, turizmus
Tudomány és technika
Életmód
Szabadidő, művelődés, szórakozás
Munka világa
Kultúrák

10. évfolyam

A bennünket körülvevő világ
Hősök, hőstettek
Munka és szabadidő
Földünk, környezetünk
Furcsa események, történések
Utazás, turizmus
Tudomány és technika
Emberek, személyiség típusok

11. évfolyam

Ember és társadalom
Utazás, nyaralás
Munka világa
Tudomány és technika
Szabadidő, szórakozás
Természet, környezetünk
Életmód
Modern élet

12. évfolyam

Személyes vonatkozások, család
Ember és társadalom
Környezetünk
Iskola
A munka világa
Életmód
Szabadidő, szórakozás

Utazás, turizmus
Tudomány, technika
Gazdaság

12. Német nyelv

9. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban: rokoni kapcsolatok, életstílus
Témák és szituációk a környezet területén
Témák és szituációk az osztályteremben
Utazás, nyaralás, turizmus
Közélet
Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz
Interkulturális és országismereti témák
Interdiszciplináris témák
Aktuális témák
Szórakozás
Tudásszerzés, tudásközvetítés

10. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban: rokoni kapcsolatok, életstílus
Témák és szituációk a környezet területén
Témák és szituációk az osztályteremben
Utazás, nyaralás, turizmus
Közélet
Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz
Interkulturális és országismereti témák
Interdiszciplináris témák
Aktuális témák
Szórakozás
Tudásszerzés, tudásközvetítés

11. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban: rokoni kapcsolatok, életstílus
Témák és szituációk a környezet területén
Témák és szituációk az osztályteremben
Utazás, nyaralás, turizmus
Közélet
Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz
Interkulturális és országismereti témák
Interdiszciplináris témák
Aktuális témák
Szórakozás
Tudásszerzés, tudásközvetítés

12. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban: rokoni kapcsolatok, életstílus
Témák és szituációk a környezet területén
Témák és szituációk az osztályteremben
Utazás, nyaralás, turizmus
Közélet
Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz
Interkulturális és országismereti témák
Interdiszciplináris témák
Aktuális témák

Szórakozás
Tudásszerzés, tudásközvetítés

13. Ének-zene

9. évfolyam

Zeneművek – Énekes anyag

Zeneművek – Zenehallgatási anyag

10. évfolyam

Zeneművek – Énekes anyag

Zeneművek – Zenehallgatási anyag

14. Vizuális kultúra

9. évfolyam

Korszak, stílus, műfaj

Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet

A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás

Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség

Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás

Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya

10. évfolyam

Korszak, stílus, műfaj

Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet

A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás

Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség

Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás

Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya

15. Mozgóképkultúra és médiaismeret

11. évfolyam

- A média fogalma és kifejezőeszközei: műfajok, eszközök, írott és elektronikus sajtó; a hír fogalma, típusai; a hírérték.
- A tömegkommunikáció fogalma, eszközei: nyilvánosság, hálózati kommunikáció, nonprofit és kereskedelmi, a közszolgálati és a közösségi média szerepe; a tömegtájékoztatás eszközei, felelőssége; az online kommunikáció lehetőségei és veszélyei
- Tudatos médiahasználat az egyén és a társadalom szempontjából: szellemi önvédelem, a kereskedelmi célú médiatartalmak kezelése – tudatos fogyasztói magatartás kialakítása; az információbiztonság, a közszféra és a magánszféra a médiában.
- A média társadalmi szerepe, használata: médiaetika, médiaszabályozás, információáramlás irányítása, a véleményformálás lehetőségei, feladatai.
- A mozgóképi közlésmód kifejezőeszközei; szövegépítkezés a hagyományos és az új médiában, képi eszközök a digitalizáció előtt és most; az audiovizuális elemek esztétikai szerepe a művészi alkotásoknál és céljai a kereskedelmi célú tartalomszolgáltatásban.
- Kultúra és tömegkultúra: hatása az egyénre és a társadalomra; esztétikai minőség és a fogyasztói társadalom kölcsönhatása; jelenségek a médiában és a filmművészetben – sztárok, szerepek, sztereotípiák, életformák; a virtuális valóság.

12. évfolyam

- Kultúra és tömegkultúra: hatása az egyénre és a társadalomra; esztétikai minőség és a fogyasztói társadalom kölcsönhatása; jelenségek a médiában és a filmművészetben – sztárok, szerepek, sztereotípiák, életformák; a virtuális valóság.
- A magyar film: alkotók és alkotások; a magyar filmművészet jelentősége és értékei a

nemzeti kultúrában; a magyar film korszakai, sajátosságai; jeles magyar rendezők és színészek.

16. Digitális kultúra

Az emelt és a normál óraszámú digitális kultúra követelményei tartalmilag megegyeznek, de a tananyag számonkérése **mélységében** – az óraszámi eltérés miatt – eltérőek.

9. évfolyam

Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata

Információs társadalom, e-Világ

Mobiltechnológiai ismeretek

Szövegszerkesztés/ gépirás

Számítógépes grafika

Online kommunikáció

Publikálás a világhálón

A digitális eszközök használata

10. évfolyam

Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata

A digitális eszközök használata

Szövegszerkesztés/ gépirás

Multimédiás dokumentumok készítése

Táblázatkezelés

Adatbázis-kezelés

Online kommunikáció

Publikálás a világhálón

Információs társadalom e-Világ

Digitális eszközök használata

11. évfolyam

Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata

Információs társadalom, e-Világ

Mobiltechnológiai ismeretek

Szövegszerkesztés

Online kommunikáció

Táblázatkezelés

Adatbázis-kezelés

A digitális eszközök használata

12. évfolyam

Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata

Alkalmazói ismeretek

Információs társadalom, e-Világ

Mobiltechnológiai ismeretek

Könyvtári ismeretek

17. Testnevelés

9. évfolyam

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció

Atlétikai jellegű feladatmegoldások

Torna jellegű feladatmegoldások

Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)

Sportjátékok

Testnevelési és népi játékok

Önvédelmi és küzdősportok
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

10. évfolyam

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
Atlétikai jellegű feladatmegoldások
Torna jellegű feladatmegoldások
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)
Sportjátékok
Testnevelési és népi játékok
Önvédelmi és küzdősportok
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

11. évfolyam

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
Atlétikai jellegű feladatmegoldások
Torna jellegű feladatmegoldások
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)
Sportjátékok
Testnevelési és népi játékok
Önvédelmi és küzdősportok
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

12. évfolyam

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
Atlétikai jellegű feladatmegoldások
Torna jellegű feladatmegoldások
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)
Sportjátékok
Testnevelési és népi játékok
Önvédelmi és küzdősportok
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

18. Hittan

Katolikus hittan

9. évfolyam

Az egyház ókorának történelme, mint üdvtörténet
A középkori üdvtörténet
Az újkori üdvtörténet
A legújabb kori üdvtörténet

10. évfolyam

- Általános bevezető az üdvtörténet misztériumait emlékeztető és megjelenítő liturgiába
- Az üdvtörténet legfőbb misztériumaira emlékeztető liturgikus ünnepek és időszakok dogmatikája
- Az üdvtörténet valamennyi misztériumát felidéző és valóban megjelenítő eukarisztia a szentmisében
- Az üdvtörténet misztériumait megjelenítő szentségek
- Az üdvtörténet misztériumainak megjelenése az igeliturgiában, a szentek tiszteletében és a szentelményekben

11. évfolyam

Bevezetés az üdvtörténeti erkölcsstan fogalma
A világba lépő ember, mint erkölcsi lény

Az erkölcsös élet és útmutatója: a „törvény”

Az erkölcsi halál

Az erkölcsi feltámadás - úton a belső ember végső feltámadása felé

12. évfolyam

Általános bevezető: az üdvtörténet apológiájának fogalma és célja módszere és témái

A vallás ténye és lehetősége

A Krisztus-esemény bizonyossága

Az egyház jézusi alapítása és szükséges volta

A kinyilatkoztatás lehetősége és ténye

Református hittan

9. évfolyam

Ószövetségi bibliaismeret

10. évfolyam

- Általános bevezető az üdvtörténet misztériumait emlékeztető és megjelenítő liturgiába
- Az üdvtörténet legfőbb misztériumaira emlékeztető liturgikus ünnepek és időszakok dogmatikája
- Az üdvtörténet valamennyi misztériumát felidéző és valóban megjelenítő eukarisztia a szentmisében
- Az üdvtörténet misztériumait megjelenítő szentségek
- Az üdvtörténet misztériumainak megjelenése az igeliturgiában, a szentek tiszteletében és a szentelményekben

11. évfolyam

Bevezetés az üdvtörténeti erkölcsstan fogalma

A világba lépő ember mint, erkölcsi lény

Az erkölcsös élet és útmutatója: a „törvény”

Az erkölcsi halál

Az erkölcsi feltámadás - úton a belső ember végső feltámadása felé

12. évfolyam

Általános bevezető: az üdvtörténet apológiájának fogalma és célja módszere és témái

A vallás ténye és lehetősége

A Krisztus-esemény bizonyossága

Az egyház jézusi alapítása és szükséges volta

A kinyilatkoztatás lehetősége és ténye

19. Honvédelmi alapismeretek

9. évfolyam

Hadtörténelmi alapismeretek

Túlélési ismeretek, táborozástechnika

10. évfolyam

Lőelmélet

Katonai nevelés

A Magyar Honvédség

11. évfolyam

Egészségügyi ismeretek

Haditechnikai ismeretek

Térkép- és tereptani alapismeretek

12. évfolyam

Térkép- és tereptani alapismeretek

Biztonságpolitikai és válságreakáló alapismeretek

Általános katonai ismeretek
Hadijogi alapismeretek

A 6 évfolyamos gimnáziumi képzés Különbözeti,– osztályozó; pótvizsga követelményei

1. Magyar nyelv

7. évfolyam

A kommunikáció, a digitális írásbeliség fejlesztése
Mondat a szövegben – egyszerű mondat részei, mellérendelő szó szerkezet
A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai, szóalkotási módok – játékos feladatokkal
Könyvtárhasználat

8. évfolyam

Szövegértés, szövegalkotás
Összetett mondat a szövegben
Nyelvtörténet, nyelvrokonság – játékosan

9. évfolyam

Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció
A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek, helyesírás

10. évfolyam

A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás
Stiliztika – stílusrétegek, stílushatás, stílusesszközök, szóképek, alakzatok

11. évfolyam

Retorika- a beszéd fajták, a beszéd felépítése, az érvelés
Pragmatika – a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv
Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok
Szótárhasználat

12. évfolyam

Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek
A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma

2. Irodalom

7. évfolyam

Korok és portrék
Magyar vagy világirodalmi ifjúsági regény

8. évfolyam

Kárpát-medencei irodalmunk a 20. század első felében
Kárpát-medencei irodalmunk a 20. század második felében
A 20. századi történelem az irodalomban
(II. világháború, holokauszt, romaholokauszt, a kommunista diktatúra áldozatai, 1956)
Szórakoztató irodalom

9. évfolyam

Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia
A görög irodalom
A római irodalom
A Biblia, mint kulturális kód
A középkor irodalma
A reneszánsz irodalma

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

Homérosz: Odüsszeia (részletek)

Szophoklész: Antigoné
Biblia (részletek az Ószövetségből és az Újszövetségből)
Dante Alighieri: Isteni színjáték – Pokol (részletek)
François Villon: A nagy testamentum (részletek)
Boccaccio: Dekameron, Első nap 3. novella

MEMORITEREK

Homérosz: Odüsszeia (részlet)
Anakreón: Gyűlölöm azt...
Catullus: Gyűlölök és szeretek
Halotti beszéd és könyörgés (részlet)
Ómagyar Mária-siralom (részlet)
Janus Pannonius: Pannónia dicsérete

10. évfolyam

A reneszánsz irodalma
A barokk és a rokokó irodalma
A felvilágosodás irodalma
A romantika irodalma
A magyar romantika irodalma

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

William Shakespeare: Romeo és Júlia vagy Hamlet, dán királyfi
Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek)
Mikes Kelemen: Törökországi levelek (1., 37., 112.)
Molière: A fősvény vagy Tartuffe
Katona József: Bánk bán
Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde
Petőfi Sándor: A helység kalapácsa (részlet)
Jókai Mór: A huszti beteglátogatók (novella)
Jókai Mór: Az arany ember

MEMORITEREK

Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem (az általános iskolai memoriter felújítása)
Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez
Berzsenyi Dániel: A közelítő tél (1. versszak)
Berzsenyi Dániel: A magyarokhoz (I.) (1. versszak)
Berzsenyi Dániel: Osztályrészem (1. versszak)
Kölcsey Ferenc: Himnusz (az általános iskolai memoriter felújítása)
Kölcsey Ferenc: Zrínyi második éneke (részlet)
Vörösmarty Mihály: Szózat (az általános iskolai memoriter felújítása)
Vörösmarty Mihály: Gondolatok a könyvtárban (részlet)
Vörösmarty Mihály: Előszó (részlet)
Petőfi Sándor: A bánat? egy nagy oceán...
Petőfi Sándor: Fa lesznek, ha...
Petőfi Sándor: A XIX. század költői (részlet)

11. évfolyam

A klasszikus modernség irodalma
A magyar irodalom a XX. században

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

Honoré de Balzac: Goriot apó (részletek) vagy Stendhal: Vörös és fekete (részletek)
Henrik Ibsen: A vadkacsa vagy Nóra (Babaotthon) vagy
Anton Pavlovics Csehov: A sirály vagy Ványa bácsi

Lev Nyikolajevics Tolsztoj: Ivan Iljics halála
Samuel B. Beckett: Godot-ra várva vagy
Friedrich Dürrenmatt: A fizikusok vagy A nagy Romulus
Arany János: Toldi estéje
Madách Imre: Az ember tragédiája
Mikszáth Kálmán: Beszterce ostroma
Herczeg Ferenc: Az élet kapuja
Babits Mihály: Jónás könyve, Jónás imája
Móricz Zsigmond: Úri muri, Tragédia

MEMORITEREK

Arany János: Toldi estéje (I. 1., VI. 28. versszak)
Arany János: egy szabadon választott ballada a nagykőrösi korszakból
Arany János: Epilógus (részlet)
Ady Endre: Góg és Magóg fia vagyok én...
Ady Endre: Kocsi-út az éjszakában
Babits Mihály: A lírikus epilógja (részlet)
Babits Mihály: Jónás imája
Kosztolányi Dezső: Hajnali részegség (részlet)

12. évfolyam

A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma
A magyar irodalom a XX. században
A XX. századi történelem az irodalomban
Kortárs magyar irodalom

3. Matematika

7. évfolyam

Halmazok, számhalmazok
Matematikai logika, kombinatorika, gráfok
Számelméleti ismeretek, hatvány, négyzetgyök
Arányosság, százalékszámítás
Szöveges feladatok előkészítése
Szöveges feladatok
A függvény fogalmának előkészítése
Síkbeli alakzatok
Transzformációk, szerkesztések
Térgeometria
Leíró statisztika
Valószínűség-számítás

8. évfolyam

Halmazok, számhalmazok
Matematikai logika, kombinatorika, gráfok
Számelméleti ismeretek, hatvány, négyzetgyök
Arányosság, százalékszámítás
Szöveges feladatok előkészítése
Szöveges feladatok
A függvény fogalmának előkészítése
Síkbeli alakzatok
Transzformációk, szerkesztések
Térgeometria
Leíró statisztika

Valószínűség-számítás

9. évfolyam

Halmazok

Számhalmazok, műveletek

Hatvány, gyök

Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során

Arányosság, százalékszámítás

Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek

A függvény fogalma, függvénytulajdonságok

Geometriai alapismeretek

Háromszögek

Négyszögek, sokszögek

Valószínűség-számítás

10. évfolyam

Matematikai logika

Kombinatorika, gráfok

Hatvány, gyök

Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek

A kör és részei

Transzformációk, szerkesztések

11. évfolyam

Halmazok, matematikai logika

Kombinatorika, gráfok

Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése

Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus

Exponenciális folyamatok vizsgálata

Trigonometria

Koordinátagéometria

Leíró statisztika

Valószínűség-számítás

12. évfolyam

Sorozatok

Térgeometria

Leíró statisztika

Valószínűség-számítás

4. Történelem

7. évfolyam

A modern kor születése

A dualizmus kora: felzárkózás Európához

Az első világháború és következményei

Totális diktatúrák

A Horthy-korszak

A második világháború

A megosztott világ

Magyarország szovjetizálása

8. évfolyam

A forradalomtól az ezredfordulóig

Együttélés a Kárpát-medencében

Népesedés és társadalom

A demokratikus állam. Régiók története

A magyar történelem

9. évfolyam

Civilizáció és államszervezet az ókorban

Vallások az ókorban

Hódító birodalmak

A középkori Európa

A magyar nép eredete és az Árpád-kor

A középkori Magyar Királyság fénykora

10. évfolyam

A kora újkor

A török hódoltság kora Magyarországon

A felvilágosodás kora

Magyarország a 18. században

Új eszmék és az iparosodás kora

A reformkor

A forradalom és szabadságharc

11. évfolyam

A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése

A dualizmus kori Magyarország

A nagy háború

Az átalakulás évei

A két világháború között

A Horthy-korszak

A második világháború

A két világrendszer szembenállása

12. évfolyam

Háborútól forradalomig

Az 1956-os forradalom és szabadságharc

A kádári diktatúra

A kétpólusú világ és felbomlása

A rendszerváltoztatás folyamata

A világ a 21. században

A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században

5. Állampolgári ismeretek

8. évfolyam

Család; a családi szocializáció jellemzői, a hagyományos családmodell

A család gazdálkodása és pénzügyei

Településünk, lakóhelyünk megismerése

Nemzet, nemzetiség; a haza iránti kötelezettségeink

A magyar állam alapvető intézményei, az állam szerepe a gazdaságban

Mindennapi ügyintézés; felkészülés a felnőttkori szerepekre, feladatokra

A fogyasztóvédelem alapjai

A nagy ellátórendszerek: köznevelés, egészségügy és szociális ellátás

12. évfolyam

A család, a családi szocializáció

A család gazdálkodása és pénzügyei

Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás

Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem

A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása

A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése

Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem
Bankrendszer, hitelfelvétel
Vállalkozás és vállalat

6. Hit-és erkölcsstan 7-8. évfolyam – Hittan 9-12. évfolyam – (görög, római katolikus)

7. évfolyam

Az Ószövetségi Üdvtörténet
Általános bevezető az ószövetségi üdvtörténetbe
Istenélmények Ábrahámától Mózesig
Az Isten megtapasztalása Józsuéától Salamonig
Istenélmények a próféták aranykorában és a perzsa korban
A hellenista kor emberének tapasztalata Istenről

8. évfolyam

Az Újszövetségi Üdvtörténet kezdete
Általános bevezető az újszövetségi üdvtörténetbe
A Krisztus-esemény
Az első pünkösöd és az ősegyház (ApCsel)
A Krisztus-eseményt értelmező Pál apostol levelei
A Krisztus-eseményt értelmező „katolikus” levelek és az apokaliptikus irodalom

9. évfolyam

Az egyház ókorának történelme, mint üdvtörténet
A középkori üdvtörténet
Az újkori üdvtörténet
A legújabb kori üdvtörténet

10. évfolyam

Általános bevezető az üdvtörténet misztériumait emlékezetbe idéző és megjelenítő liturgiába
Az üdvtörténet legfőbb misztériumaira emlékeztető liturgikus ünnepek és időszakok dogmatikája
Az üdvtörténet valamennyi misztériumát felidéző és valóban megjelenítő eukarisztia a szentmisében
Az üdvtörténet misztériumait megjelenítő szentségek
Az üdvtörténet misztériumainak megjelenése az igeliturgiában, a szentek tiszteletében és a szentelményekben

11. évfolyam

Bevezetés az üdvtörténeti erkölcsstan fogalma
A világba lépő ember, mint erkölcsi lény
Az erkölcsös élet és útmutatója: a „törvény”
Az erkölcsi halál
Az erkölcsi feltámadás - úton a belső ember végső feltámadása felé

12. évfolyam

Általános bevezető: az üdvtörténet apológiájának fogalma és célja módszere és témái
A vallás ténye és lehetősége
A Krisztus-esemény bizonyossága
Az egyház jézusi alapítása és szükséges volta
A kinyilatkoztatás lehetősége és ténye

Hit-és erkölcsstan 7-8. évfolyam – Hittan 9-12. évfolyam – (református)

7. évfolyam

Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal
Isten hívása az Ószövetségben
Történetek Jézus Krisztusról

Élet az apostoli korban

8. évfolyam

Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal

Isten formáló kezében

Történetek Jézus Krisztusról

Ünnepeljünk együtt!

9. évfolyam

Ószövetségi bibliaismeret

10. évfolyam

Általános bevezető az üdvtörténet misztériumait emlékeztető és megjelenítő liturgiába

Az üdvtörténet legfőbb misztériumaira emlékeztető liturgikus ünnepek és időszakok dogmatikája

Az üdvtörténet valamennyi misztériumát felidéző és valóban megjelenítő eukarisztia a szentmisében

Az üdvtörténet misztériumait megjelenítő szentségek

Az üdvtörténet misztériumainak megjelenése az igeliturgiában, a szentek tiszteletében és a szentelményekben

11. évfolyam

Bevezetés az üdvtörténeti erkölccstan fogalma

A világba lépő ember mint, erkölcsi lény

Az erkölcsös élet és útmutatója: a „törvény”

Az erkölcsi halál

Az erkölcsi feltámadás - úton a belső ember végső feltámadása felé

12. évfolyam

Általános bevezető: az üdvtörténet apológiájának fogalma és célja módszere és témái

A vallás ténye és lehetősége

A Krisztus-esemény bizonyossága

Az egyház jézusi alapítása és szükséges volta

A kinyilatkoztatás lehetősége és ténye

7. Kémia

7. évfolyam

A kísérleti megfigyeléstől a modellalkotásig

Az anyagi halmazok

Atomok, molekulák és ionok

8. évfolyam

Atomok, molekulák és ionok

Kémiai reakciók

Kémiai reakciók

Kémia a mindennapokban

9. évfolyam

Az anyagok szerkezete és tulajdonságai

Kémiai átalakulások

10. évfolyam

A szén egyszerű szerves vegyületei

Az életműködések kémiai alapjai

Elemek és szervetlen vegyületeik

Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban

Környezeti kémia és környezetvédelem

8. Fizika

7. évfolyam

Az energia

Mozgás közlekedés és sportolás közben

Lendület és egyensúly

8. évfolyam

Víz, levegő és szilárd anyagok a háztartásban és a környezetünkben

Elektromosság a háztartásban

Világítás, fény, optikai eszközök

Hullámok

Környezetünk globális problémái

Égi jelenségek megfigyelése és magyarázata

9. évfolyam

Egyszerű mozgások

Ismétlődő mozgások

A közlekedés és sportolás fizikája

Az energia

A melegítés és hűtés következményei

Víz és levegő a környezetünkben

Gépek

10. évfolyam

Gépek

Szikrák, villámok

Elektromosság a környezetünkben

Generátorok és motorok

A hullámok szerepe a kommunikációban

Képek és látás

Az atomok és fény

Környezetünk épségének megőrzése

A Világegyetem megismerése

9. Biológia

7. évfolyam

A biológia kutatási céljai és módszerei

Az élet kialakulása és szerveződése

Az élet formái, működése és fejlődése

A fenntarthatóság fogalma, biológiai összefüggései

Életközösségek vizsgálata

Az élővilág és az ember kapcsolata

Az emberi szervezet felépítése, működése

8. évfolyam

Az emberi szervezet felépítése, működése

Életmód és egészség

9. évfolyam

A biológia kutatási céljai és módszerei

Az élet eredete és szerveződése

Öröklődés és evolúció

A biotechnológia módszerei és alkalmazása

Az ember szervezete és egészsége

10. évfolyam

A biológia kutatási céljai és módszerei

Az életközösségek jellemzői és típusai
A bioszféra egyensúlya, fenntarthatóság

10. Földrajz

7. évfolyam

Tájékozódás a földrajzi térben
Közvetlen lakókörnyezetünk földrajza
Magyarország földrajza
A Kárpát-medence térsége
Európa földrajza

8. évfolyam

Az Európán kívüli kontinensek földrajza
A földrajzi övezetesség rendszere
Életünk és a gazdaság: a pénz és a munka világa

9. évfolyam

Tájékozódás a kozmikus térben és időben
A kőzetburok
A légkör
A vízburok
A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései
Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században

10. évfolyam

A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig
Magyarország és a Kárpát-medence a 21. században
A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban
Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái

11. Természettudomány

11. évfolyam

A természet megismerése
Az ember környezetformáló tevékenysége
Nyersanyagok, energiaforrások
Változó éghajlat
Az élővilág sokszínűsége
Környezet és egészség
Kozmikus környezetünk
Jövőképek

12. Angol nyelv

Az I. idegennyelv és a II. idegennyelv követelményei **tartalmilag megegyeznek**, de a tananyag számonkérése **mélységében** – az óraszám eltérése miatt – eltérőek

7. évfolyam

Személyes témakörök és személyes környezettel kapcsolatos témakörök
Közéleti témák
Osztálytermi tevékenységekkel kapcsolatos témakörök
Tantárgyakon átívelő témakörök és tevékenységek
Angol nyelv és nyelvtanulás
Interkulturális témakörök
Aktuális témák
Szórakozás
Tudásszerzés- és megosztás

8. évfolyam

Személyes témakörök és személyes környezettel kapcsolatos témakörök

Közéleti témák

Osztálytermi tevékenységekkel kapcsolatos témakörök

Tantárgyakon átívelő témakörök és tevékenységek

Angol nyelv és nyelvtanulás

Interkulturális témakörök

Aktuális témák

Szórakozás

Tudásszerzés- és megosztás

9. évfolyam

Ember és társadalom

Személyes élmények, tapasztalatok

Utazás, turizmus

Tudomány és technika

Életmód

Szabadidő, művelődés, szórakozás

Munka világa

Kultúrák

10. évfolyam

A bennünket körülvevő világ

Hősök, hőstettek

Munka és szabadidő

Földünk, környezetünk

Furcsa események, történések

Utazás, turizmus

Tudomány és technika

Emberek, személyiségtípusok

11. évfolyam

Ember és társadalom

Utazás, nyaralás

Munka világa

Tudomány és technika

Szabadidő, szórakozás

Természet, környezetünk

Életmód

Modern élet

12. évfolyam

Személyes vonatkozások, család

Ember és társadalom

Környezetünk

Iskola

A munka világa

Életmód

Szabadidő, szórakozás

Utazás, turizmus

Tudomány, technika

Gazdaság

12. Német nyelv

Az I. idegennyelv és a II. idegennyelv követelményei tartalmilag megegyeznek, de a tananyag

számonkérése mélységében – az óraszám eltérése miatt – eltérőek.

7. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban és közvetlen környezet területén

Témák és szituációk a közélet területén

Témák és szituációk az osztályteremben

Témák és szituációk az osztályteremben

Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz

Interkulturális és országismereti témák

Aktuális témák

Szórakozás

Tudásszerzés, tudásközvetítés

8. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban és közvetlen környezet területén

Témák és szituációk a közélet területén

Témák és szituációk az osztályteremben

Témák és szituációk az osztályteremben

Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz

Interkulturális és országismereti témák

Aktuális témák

Szórakozás

Tudásszerzés, tudásközvetítés

9. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban: rokoni kapcsolatok, életstílus

Témák és szituációk a környezet területén

Témák és szituációk az osztályteremben

Utazás, nyaralás, turizmus

Közélet

Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz

Interkulturális és országismereti témák

Interdiszciplináris témák

Aktuális témák

Szórakozás

Tudásszerzés, tudásközvetítés

10. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban: rokoni kapcsolatok, életstílus

Témák és szituációk a környezet területén

Témák és szituációk az osztályteremben

Utazás, nyaralás, turizmus

Közélet

Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz

Interkulturális és országismereti témák

Interdiszciplináris témák

Aktuális témák

Szórakozás

Tudásszerzés, tudásközvetítés

11. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban: rokoni kapcsolatok, életstílus

Témák és szituációk a környezet területén

Témák és szituációk az osztályteremben

Utazás, nyaralás, turizmus

Közélet

Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz

Interkulturális és országismereti témák

Interdiszciplináris témák

Aktuális témák

Szórakozás

Tudásszerzés, tudásközvetítés

12. évfolyam

Témák és szituációk személyes vonatkozásban: rokoni kapcsolatok, életstílus

Témák és szituációk a környezet területén

Témák és szituációk az osztályteremben

Utazás, nyaralás, turizmus

Közélet

Hivatkozások a célnyelvhez és nyelvtanuláshoz

Interkulturális és országismereti témák

Interdiszciplináris témák

Aktuális témák

Szórakozás

Tudásszerzés, tudásközvetítés

13. Ének-zene

7. évfolyam

Zeneművek – Énekes anyag

Zenehallgatási anyag

Zenei ismeretek – Ritmikai fejlesztés

Ismeretek – Hallásfejlesztés

Ismeretek – Zenei írás, olvasás

8. évfolyam

Zeneművek – Énekes anyag

Zenehallgatási anyag

Zenei ismeretek – Ritmikai fejlesztés

Ismeretek – Hallásfejlesztés

Ismeretek – Zenei írás, olvasás

9. évfolyam

Zeneművek – Énekes anyag

Zeneművek – Zenehallgatási anyag

10. évfolyam

Zeneművek – Énekes anyag

Zeneművek – Zenehallgatási anyag

14. Vizuális kultúra

7. évfolyam

Vizuális művészeti jelenségek – Alkotások, stílusok

Vizuális művészeti jelenségek – Személyes vizuális tapasztalat és reflexió

Médiумok sajátosságai – Médiумok jellemző kifejezőeszközei

Időbeli és térbeli viszonyok – Tér és idő vizuális megjelenítésének lehetőségei

8. évfolyam

Vizuális információ és befolyásolás – Kép és szöveg üzenete

Környezet: Technológia és hagyomány – Hagyomány, design, divat

Vizuális információ és befolyásolás – Kép és szöveg üzenete

9. évfolyam

Korszak, stílus, műfaj

Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet
A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás
Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség
Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás
Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya

10. évfolyam

Korszak, stílus, műfaj

Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet
A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás
Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség
Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás
Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya

15. Dráma és színház

7. évfolyam

Szabályjátékok, népi játékok
Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)
Rögtönzés
Saját történetek feldolgozása
Műalkotások feldolgozása
Dramaturgiai alapfogalmak
A színház kifejezőeszközei (szöveg, hang, báb, zene, mozgás, tánc)
Színházi műfajok, stílusok

16. Technika és tervezés

7. évfolyam

A települések közműellátása, a legfontosabb közművek, közszolgáltatások
Korszerű, egészséges lakás és lakókörnyezet
Az egészséges település
Közlekedés, közlekedési rendszerek
Komplex modellezési feladat

17. Digitális kultúra

7. évfolyam

Szövegszerkesztés
Az e-világ és az online kommunikáció
Algoritmizálás, programozás, robotika
Bemutatókészítés
Táblázatkezelés
Multimédiás elemek készítése

8. évfolyam

Algoritmizálás, programozás, robotika
Online kommunikáció
Szövegszerkesztés
Bemutatókészítés
Multimédiás elemek készítése
Táblázatkezelés

Az információs társadalom, e-Világ
A digitális eszközök használata

9. évfolyam

Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata

Információs társadalom, e-Világ
Mobiltechnológiai ismeretek
Szövegszerkesztés/ gépírás
Számítógépes grafika
Online kommunikáció
Publikálás a világhálón
A digitális eszközök használata

10. évfolyam

Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata
A digitális eszközök használata
Szövegszerkesztés/ gépírás
Multimédiás dokumentumok készítése
Táblázatkezelés
Adatbázis-kezelés
Online kommunikáció
Publikálás a világhálón
Információs társadalom e-Világ
Digitális eszközök használata

11. évfolyam

Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata
Információs társadalom, e-Világ
Mobiltechnológiai ismeretek
Szövegszerkesztés
Online kommunikáció
Táblázatkezelés
Adatbázis-kezelés
A digitális eszközök használata

18. Testnevelés

7. évfolyam

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
Atlétikai jellegű feladatmegoldások
Torna jellegű feladatmegoldások
Sportjátékok
Testnevelési és népi játékok
Önvédelmi és küzdősportok
Alternatív környezetben üzhető mozgásformák

8. évfolyam

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
Atlétikai jellegű feladatmegoldások
Torna jellegű feladatmegoldások
Sportjátékok
Testnevelési és népi játékok
Önvédelmi és küzdősportok
Alternatív környezetben üzhető mozgásformák

9. évfolyam

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
Atlétikai jellegű feladatmegoldások
Torna jellegű feladatmegoldások
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)
Sportjátékok

Testnevelési és népi játékok
Önvédelmi és küzdősportok
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

10. évfolyam

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
Atlétikai jellegű feladatmegoldások
Torna jellegű feladatmegoldások
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)
Sportjátékok

Testnevelési és népi játékok
Önvédelmi és küzdősportok
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

11. évfolyam

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
Atlétikai jellegű feladatmegoldások
Torna jellegű feladatmegoldások
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)
Sportjátékok

Testnevelési és népi játékok
Önvédelmi és küzdősportok
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

12. évfolyam

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció
Atlétikai jellegű feladatmegoldások
Torna jellegű feladatmegoldások
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)
Sportjátékok

Testnevelési és népi játékok
Önvédelmi és küzdősportok
Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

19. Mozgóképkultúra és médiaismeret

11. évfolyam

A média fogalma és kifejezőeszközei: műfajok, eszközök, írott és elektronikus sajtó; a hír fogalma, típusai; a hírérték.

A tömegkommunikáció fogalma, eszközei: nyilvánosság, hálózati kommunikáció, nonprofit és kereskedelmi, a közszolgálati és a közösségi média szerepe; a tömegtájékoztatás eszközei, felelőssége; az online kommunikáció lehetőségei és veszélyei

Tudatos médiahasználat az egyén és a társadalom szempontjából: szellemi önvédelem, a kereskedelmi célú médiatartalmak kezelése – tudatos fogyasztói magatartás kialakítása; az információbiztonság, a közszféra és a magánszféra a médiában.

A média társadalmi szerepe, használata: médiaetika, médiaszabályozás, információáramlás irányítása, a véleményformálás lehetőségei, feladatai.

A mozgóképi közlés mód kifejezőeszközei; szövegépítkezés a hagyományos és az új médiában, képi eszközök a digitalizáció előtt és most; az audiovizuális elemek esztétikai szerepe a művészi alkotásoknál és céljai a kereskedelmi célú tartalomszolgáltatásban.

Kultúra és tömegkultúra: hatása az egyénre és a társadalomra; esztétikai minőség és a fogyasztói társadalom kölcsönhatása; jelenségek a médiában és a filmművészetben – sztárok, szerepek, sztereotípiák, életformák; a virtuális valóság.

12. évfolyam

- Kultúra és tömegkultúra: hatása az egyénre és a társadalomra; esztétikai minőség és a

fogyasztói társadalom kölcsönhatása; jelenségek a médiában és a filmművészetben – sztárok, szerepek, sztereotípiák, életformák; a virtuális valóság.

- A magyar film: alkotók és alkotások; a magyar filmművészet jelentősége és értékei a nemzeti kultúrában; a magyar film korszakai, sajátosságai; jeles magyar rendezők és színészek.

1.12. A felvételi eljárás, iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

A nemzeti köznevelésről szóló törvény 50.§-a rendelkezik a felvétel és az átvétel szabályairól, valamint az EMMI rendelet 27. § (1-2-3.) bekezdése.

A tanuló átvételével kapcsolatos szabályok

Ha az adott osztály létszáma engedi, a szülő kérésére – elsősorban a tanév befejezése után – biztosítjuk a más iskolába járó tanulók számára az iskolaváltás lehetőségét. Az átvételről az igazgató dönt az érintett osztályfőnök véleményének kikérésével.

Amennyiben az intézménybe tanév közben új tanuló felvételére kerül sor, és a tanuló más iskolatípusból érkezik a teendők a következők:

- a tanuló hozza magával bizonyítványát, félévi értesítőjét, az átvétel napjáig kapott érdemjegyeiről egy igazolást (osztálynapló tanulói oldalának hitelesített fénymásolata);
- meg kell állapítani, tanult-e minden olyan tantárgyat, amelyet az átvevő intézményben tanulnak az adott képzési típusban;
- amennyiben más képzési típusból kerül átvételre, vagy korábbi iskolájában nem tanulták az adott képzési típusban az adott évfolyamon a tantárgyat különbözeti vizsga letételét kell előírni számára;
- ki kell jelölni a különbözeti vizsga letételének időpontját.

Amennyiben a tanuló az adott intézmény egyik osztályából, intézményen belüli egyik képzési típusból megy át egy másik osztályba vagy másik képzési típusban szeretné folytatni tanulmányait:

- a helyi tantervben szereplő óratervek alapján kell megállapítani részére, hogy mely tantárgyakból kell különbözeti vizsgát tennie;
- a különbözeti vizsga letételének időpontját ki kell jelölni.

A vizsgák letételének szabályai megegyeznek a tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzatában leírtakkal.

A felvételi eljárás különös szabályai

Az intézményben középfokú nevelés-oktatás folyik, így tanulói az általános iskola nyolcadik osztályát elvégzett tanulóiból kerülnek felvételre.

- Az általános iskolai tanuló a középfokú iskolába az általános vagy a rendkívüli felvételi eljárás keretében vehető fel.
- A felvételi eljárásokkal kapcsolatos határidőket az oktatásért felelős miniszter évente, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben határozza meg.
- A felvételi kérelmet a hivatal által kiadott jelentkezési lap és tanulói adatlap felhasználásával kell benyújtani a középfokú iskolába és a Felvételi Központba. A felvételi kérelmeket a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban kell benyújtani és elbírálni.

Ha a középfokú iskola felvételt hirdet, a felvételi kérelmekről a következők alapján dönthet:

- Az általános iskolai tanulmányi eredmények, amely alatt kizárólag a középfokú iskolába

felvételiző tanuló általános iskolai tanulmányait igazoló bizonyítványában, félévi értesítőjében (ellenőrzőjében) szereplő osztályzatait, minősítéseit kell érteni. A tanulmányi eredményekbe a magatartás és szorgalom értékelése, minősítése nem számítható be.

- Ha a középfokú egyházi vagy magánintézmény vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett intézményként működik, a tanulók felvételét valamely vallás, világnézet elfogadásához kötheti, és ezt a felvételi eljárás keretében vizsgálhatja.

Az intézmény világnézetileg elkötelezett a katolikus vallás iránt, ezért a tanulók felvételénél azt vizsgálja, hogy a tanuló elfogadja-e a vallásos világnézetet. Iskolánk ökumenikus jelleggel működik, nem zárkózik el a más felekezethez tartozó diákok felvételétől sem. Az úgynevezett történelmi egyházak bármelyikéből jelentkezhetnek iskolánkba diákok.

A 9. évfolyamra jelentkező tanulók felvételének elvei intézményünkben:

- A tanulmányi átlageredmény megállapítása a tanuló 7. osztály év végi és a 8. osztály félévi összes osztályzata alapján történik, kivéve a magatartás és a szorgalom osztályzatokat.
- A gimnáziumi osztályba felvételi követelmény a legalább közepes tanulmányi átlag.
- A tanulmányi átlageredmények alapján kialakult rangsorból a beiskolázási tájékoztatóban meghatározott felvehető létszámot vesszük fel.

1.13. Az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Cél:

- hasznos ismeretek átadása, tanítása diákjaink részére alapvető elsősegély-nyújtási módokról, gyakorlati alkalmazásuk balesetek, sérülések esetén;
- egészségtudatos magatartás kialakítása;
- felelősségteljes gondolkodásmód, érzékenység embertársaink iránt;
- szociális képességek fejlesztése.

Helyszín:

Iskolai tantermek.

Ideje:

- Osztályfőnöki óra keretében, délutáni foglalkozás keretében;
- Közúti elsősegély-nyújtó tanfolyam keretében
(Vöröskereszt szervezésében a szervezet telephelyén vagy az iskolában).

A foglalkozások ajánlott témái:

- A közúti elsősegély-nyújtó tanfolyamban oktatott ismeretek elméleti és gyakorlati elsajátítása;
- Tömegrendezvények helyszínbiztosítása;
- Teendők tömeges baleset, katasztrófa és vegyi anyagot szállító jármű balesete kapcsán;
- Kommunikációs és szituációs gyakorlatok, esettanulmányok;
- Elsősegély-nyújtás belgyógyászati, nőgyógyászati, idegrendszeri, betegségek esetén (cukorbetegség, allergiás tünetek, szülés, epilepszia, stroke);

A foglalkozások tartásában közreműködő személyek:

- Pedagógusok;
- Vöröskereszt szakemberek.

2. HELYI TANTERV

2.1 A választott kerettanterv megnevezése

A helyi tanterv elkészítésének alapja:

- a 2020-as NAT kerettantervei

Intézményünk képzési szerkezetének megfelelően a következő képzési típusokra készítettük el az óraterveket.

Gimnáziumi képzések

A gimnáziumi képzés céljai:

A gimnáziumban az általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés-oktatás folyik. Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, problémakezelési módokkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel készíti fel tanulóit arra, hogy a tudás – az állandó értékek mellett – mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is, így átfogó céljaival összhangban kialakítja a tanulóknál az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.

A 2020-as NAT-ra épülő helyi tantervek készítésénél a következő szabályokat alkalmaztuk:

- az óraszámok 80%-át a kerettantervben foglaltak megtanítására kell fordítani, de szükség esetén az óraszámok 100%-a is felhasználható a törzsanyag elsajátítására, a tantárgyi tantervekben a 100 %-ot használtuk fel a törzsanyag elsajátítására,
- a törzsanyag megtanítását követően az órakeret megmaradó 20%-a szabadon választott témák feldolgozására használható föl, általában nem maradt meg a 20 %-os szabad sáv.

2.2 A kerettanterv által meghatározott helyi óratervek és az azok feletti kötelező foglalkozások

Az alábbi táblázatok tartalmazzák a kerettantervben szereplő tantárgyak megnevezését, a heti óraszámokat és a szabadon tervezhető heti óraszámok felhasználását.

A tantárgyankénti tartalmakat, az elsajátítandó tananyagot, az egyes tananyagrészek elsajátításához tervezett időkereteket az **2. számú melléklet** tartalmazza.

Az érvényes helyi óraterveket a következő táblázatok tartalmazzák:

Gimnáziumi óraterv – emelt szintű angol /német tantervvel – 7-12. évfolyam – 2024/2025. tanévtől

Tantárgyak	Évfolyamok					
	7.	8.	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	3	3	3	4	4	4 + 1 = 5
matematika	3	3	3	3	3 + 1 = 4	3 + 1 = 4
történelem	2	2	2	2	3 + 1 = 4	3 + 1 = 4
állampolgári ismeretek	–	1	–	–	–	1
hit- és erkölcsstan	1+1	1+1	2	2	2	2
kémia	1	2	1	2	–	–
fizika	1	2	2	3	–	–
biológia	2	1	3	2	–	–
földrajz	2	1	2	1	–	–
természettudomány	–	–	–	–	+ 2	–
angol nyelv – első idegen nyelv*	3 + 1 = 4	3 + 1 = 4	3 + 2 = 5	3 + 2 = 5	4 + 2 = 6	4 + 1 + 1 = 6
angol nyelv – második idegen nyelv**	–	–	3	3	3	3
német nyelv – első idegen nyelv*	3 + 1* = 4	3 + 1* = 4	3 + 2* = 5	3 + 2 = 5	4 + 2 = 6	4 + 1 + 1 = 6
német nyelv – második idegen nyelv**	–	–	3	2	3	3
ének-zene	1	1	1	1	–	–
vizuális kultúra	1	1	1	1	–	–
dráma és színház	+1	–	–	–	–	–
technika és tervezés	1	–	–	–	–	–
digitális kultúra	1	1	2	1	2	–
testnevelés	5	5	5	5	5	5
mozgóképkultúra és médiaismeret	–	–	–	–	1	1
osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Érettségi tantárgyakhoz rendelendő	–	–	–	–	4	4
<i>magyar nyelv és irodalom</i>	–	–	–	–	–	1
<i>matematika</i>	–	–	–	–	1	1
<i>természettudomány</i>	–	–	–	–	2	–
<i>történelem</i>	–	–	–	–	1	1
<i>angol nyelv – első idegen nyelv</i>	–	–	–	–	–	1
<i>német nyelv – első idegen nyelv</i>	–	–	–	–	–	1
Érettségi tantárgyakhoz rendelt óraszám összesen:	–	–	–	–	4	4
Kötelező alapóraszám:	28	28	32	32	30	29
Szabadon felhasználható órakeret	2	2	2	2	4	5
angol nyelv – első idegen nyelv	1	1	2	2	2	1
német nyelv – első idegen nyelv	1*	1	2	2	2	1
dráma és színház	1	–	–	–	–	–
Szabadon felhasznált óraszám összesen	2	1	2	2	2	1
Óraszám	30	29	34	34	32	30
hit és erkölcsstan (a kötelező órákon felüli)	1	1	2	2	2	2
Óraszám összesen	31	30	36	36	34	32

Gimnáziumi óraterv – általános tantervvel – 9-12. évfolyam
2024/2025. tanévtől

Tantárgyak	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4 + 1 = 5
matematika	3	3	3 + 1 = 4	3 + 1 = 4
történelem	2	2	3 + 1 = 4	3 + 1 = 4
állampolgári ismeretek	–	–	–	1
hit és erkölcsstan	2	2	2	2
kémia	1	2	–	–
fizika	2	3	–	–
biológia	3	2	–	–
földrajz	2	1	–	–
természettudomány*	–	–	+ 2	–
angol nyelv – első idegen nyelv	3	3	4 + 1 = 5	4 + 1 = 5
német nyelv – második idegen nyelv	3	3	3	3
énekezen	1	1	–	–
vizuális kultúra	1	1	–	–
mozgókép kultúra és médiaismeret	–	–	1	1
digitális kultúra	2	1	2	–
testnevelés	5	5	5	5
osztályfőnöki	1	1	1	1
honvédelmi alapismeretek	+ 1	+ 1	+ 2	+ 2
Érettségi tantárgyakhoz rendelendő	–	–	4	4
<i>magyar nyelv és irodalom</i>	–	–	–	1
<i>matematika</i>	–	–	1	1
<i>természettudomány*</i>	–	–	2	–
<i>történelem</i>	–	–	1	1
<i>angol nyelv – első idegen nyelv</i>	–	–	–	1
Érettségi tantárgyakhoz rendelt óraszám összesen:	–	–	4	4
Kötelező alapóraszám:	32	32	30	29
Szabadon felhasználható órakeret	2	2	4	5
angol nyelv – első idegen nyelv	–	–	1	–
honvédelmi alapismeretek	1	1	2	2
Szabadon felhasznált óraszám összesen:	1	1	3	2
Óraszám:	33	32	33	31
hit és erkölcsstan (a heti kötelező óraszámom felül)	2	2	2	2
Óraszám összesen:	35	35	35	33

*Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudomány tantárgyat tanulja, akkor legalább 2 órát kell hetente egyéb érettségi tantárgyból felvennie. (110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról)

Gimnáziumi óraterv – általános tantervvel – 9-12. évfolyam

Tantárgyak	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4 + 1 = 5
matematika	3	3	3 + 1 = 4	3 + 1 = 4
történelem	2	2	3 + 1 = 4	3 + 1 = 4
állampolgári ismeretek	–	–	–	1
kémia	1	2	–	–
fizika	2	3	–	–
biológia	3	2	–	–
földrajz	2	1	–	–
természettudomány*	–	–	+ 2	–
angol nyelv – első idegen nyelv	3	3	4 + 1 = 5	4 + 1 = 5
német nyelv – második idegen nyelv	3	3	3	3
ének-zene	1	1	–	–
vizuális kultúra	1	1	–	–
mozgóképkultúra és médiaismeret	–	–	1	1
digitális kultúra	2	1	2	–
testnevelés	5	5	5	5
osztályfőnöki	1	1	1	1
Érettségi tantárgyakhoz rendelendő	–	–	4	4
<i>magyar nyelv és irodalom</i>	–	–	–	1
<i>matematika</i>	–	–	1	1
<i>természettudomány*</i>	–	–	2	–
<i>történelem</i>	–	–	1	1
<i>angol nyelv – első idegen nyelv</i>	–	–	–	1
Érettségi tantárgyakhoz rendelt óraszám összesen:	–	–	4	4
Kötelező alapóraszám:	32	32	30	29
Szabadon felhasználható órakeret	2	2	4	5
angol nyelv – első idegen nyelv	–	–	1	–
Szabadon felhasznált óraszám összesen:	0	0	1	0
Óraszám:	32	32	31	29
hittan	2	2	2	2
Óraszám összesen:	34	34	33	31

*Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudomány tantárgyat tanulja, akkor legalább 2 órát kell hetente egyéb érettségi tantárgyból felvennie. (110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról)

**Gimnáziumi óratervezés – emelt szintű digitális kultúra tantervvel
9-12. évfolyam**

Tantárgyak	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4 + 1 = 5
matematika	3	3	3 + 1 = 4	3 + 1 = 4
történelem	2	2	3 + 1 = 4	3 + 1 = 4
állampolgári ismeretek	–	–	–	1
hit és erkölcsstan	2	2	2	2
kémia	1	2	–	–
fizika	2	3	–	–
biológia	3	2	–	–
földrajz	2	1	–	–
természettudomány*	–	–	+ 2	–
angol nyelv – első idegen nyelv	3	3	4 + 1 = 5	4 + 1 = 5
német nyelv – második idegen nyelv	3	3	3	3
ének-zene	1	1	–	–
vizuális kultúra	1	1	–	–
mozgóképkultúra és médiaismeret	–	–	1	1
digitális kultúra	2 + 2 = 4	1 + 2 = 3	2 + 3 = 5	0 + 4 = 4
testnevelés	5	5	5	5
osztályfőnöki	1	1	1	1
Érettségi tantárgyakhoz rendelendő	–	–	4	4
<i>magyar nyelv és irodalom</i>	–	–	–	1
<i>matematika</i>	–	–	1	1
<i>természettudomány*</i>	–	–	2	–
<i>történelem</i>	–	–	1	1
<i>angol nyelv – első idegen nyelv</i>	–	–	–	1
Érettségi tantárgyakhoz rendelt óraszám összesen:	–	–	4	4
Kötelező alapóraszám:	32	32	30	29
Szabadon felhasználható órakeret	2	2	4	5
<i>digitális kultúra</i>	2	2	3	4
<i>angol nyelv – első idegen nyelv</i>	–	–	1	–
Szabadon felhasznált óraszám összesen:	2	2	4	4
Óraszám:	34	34	34	33
hittan	2	2	2	2
Óraszám összesen:	36	36	36	35

*Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudomány tantárgyat tanulja, akkor legalább 2 órát kell hetente egyéb érettségi tantárgyból felvennie. (110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról)

Gimnáziumi óraterv – emelt szintű angol tantervvel – 9-12. évfolyam

Tantárgyak	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4 + 1 = 5
matematika	3	3	3 + 1 = 4	3 + 1 = 4
történelem	2	2	3 + 1 = 4	3 + 1 = 4
állampolgári ismeretek	–	–	–	1
hit és erkölcsstan	2	2	2	2
kémia	1	2	–	–
fizika	2	3	–	–
biológia	3	2	–	–
földrajz	2	1	–	–
természettudomány*	–	–	+ 2	–
angol nyelv – első idegen nyelv**	3 + 2 = 5	3 + 2 = 5	4 + 2 = 6	4 + 1 + 1 = 6
német nyelv – második idegen nyelv**	3	3	3	3
ének-zene	1	1	–	–
vizuális kultúra	1	1	–	–
mozgóképkultúra és médiaismeret	–	–	1	1
digitális kultúra	2	1	2	–
testnevelés	5	5	5	5
osztályfőnöki	1	1	1	1
Érettségi tantárgyakhoz rendelendő	–	–	4	4
<i>magyar nyelv és irodalom</i>	–	–	–	1
<i>matematika</i>	–	–	1	1
<i>természettudomány*</i>	–	–	2	–
<i>történelem</i>	–	–	1	1
<i>angol nyelv – első idegen nyelv</i>	–	–	–	1
Érettségi tantárgyakhoz rendelt óraszám összesen:	–	–	4	4
Kötelező alapóraszám:	32	32	30	29
Szabadon felhasználható órakeret	2	2	4	5
<i>angol nyelv – első idegen nyelv</i>	2	2	2	1
Szabadon felhasznált óraszám összesen:	2	2	2	1
Óraszám:	34	34	32	30
hittan	2	2	2	2
Óraszám összesen:	36	36	34	32

*Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudomány tantárgyat tanulja, akkor legalább 2 órát kell hetente egyéb érettségi tantárgyból felvennie. (110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról)

2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyet az oktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: informatika, fizika, szakmai tantárgyak, testnevelés esetében.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói eszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei, a szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A tankönyvek beszerzése a tanév első hetében, az iskolában a tankönyvfelelősnél történik. Az egyéb taneszközök megvásárlása a tanév kezdetéig a tanulófeladata.

A tankönyvjegyzékben nem szereplő kiadványok megvásárlására a munkaközösségek tesznek javaslatot, és a szülők írásos hozzájárulása után döntenek annak használatáról. Ez a szülőknek szóló írásbeli tájékoztató kiküldésével és a szülők általi aláírásával történik.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek, illetve szaktanárok a következő szempontokat veszik figyelembe:

- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- Tartalmazzák teljes mértékben a helyi tantervben előírt ismeretanyagot.
  - Megfelelnek a szaktudomány elvárásainak.
  - Megfelelnek legalább a középszintű érettségi vizsgakövetelményeinek.
  - Kielégítik a didaktikai követelményeket.
  - Alkalmazkodnak a korosztály szellemi és kommunikációs fejlettségi szintjéhez.
  - Eredményesen szolgálják az adott iskolatípus céljait.
  - Alkalmazkodnak az iskola által meghatározott általános tankönyv kiválasztási elvekhez: szakmai-tartalmi, módszertani, oktatásszervezési, anyagi elvek.
  - A kiválasztott taneszközök lehetőség szerint minél korszerűbb ismereteket tartalmaznak, korszerű formában feldolgozva.

Az egyéb eszközök (pl.: tornafelszerelés, rajzfelszerelés, művészeti oktatás eszközei stb.) megvásárlásánál is a fenti szempontok legyenek irányadók, azok egészüljenek ki a tartósság és a praktikusság szempontjaival.

A sokszínűség ellenére mindig biztosítani kell, hogy a közismereti tantárgyak tankönyvei évfolyamonként azonosak legyenek.

A tankönyv ingyenes igénybevétele biztosításának lehetőségei:

- Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket az iskola tanulói térítésmentesen használhatják.
- Az ingyenes tankönyvet, taneszközt a mindenkor érvényben lévő miniszteri, illetve fenntartói rendelet alapján kapják meg tanulóink.
- A tankönyvi ellátást használt tankönyvek visszavételével és újbóli kiadásával is elősegítjük.

2.4 A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának részletes szabályai

A Nemzeti Alaptanterv a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség átadásában és az egyetemes kultúra közvetítésében, a szellemi-érzelmi fogékonyság és az erkölcsi érzék elmélyítésében jelöli meg. Legfontosabb feladatunk a tanuláshoz és a munkához szükséges készségek, képességek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése.

A nevelés-oktatás célja, hogy cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi és testi képességeket. Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék:

- a haza felelős polgárává váljék;
- kifejlődjön benne a hazafiság érzelmvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a társadalomban és a munkavilágában;
- törekedjék tartalmas és tartóskapcsolatokra;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsáról;
- képessé váljék az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- megismerje és megértse a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

Pedagógiai feladataink

- Ápoljuk a nemzeti hagyományokat, fejlesszük tanulóink nemzeti öntudatát, beleértve a magyarországi nemzetiségekhez, kisebbségekhez tartozók öntudatának ápolását is.
- Olyan ismereteket adjunk tanulóinknak, amely értékálló és kor igényeinek megfelelő.
- A szülőkkel való együttműködés, a gyermekek családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség, a szülői vélemények, javaslatok befogadása és hasznosítása a jó nevelés-oktatás nélkülözhetetlen feltétele. Megteremtjük azokat a fórumokat, ahol a szülők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válhat.

Nevelési céljaink érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein és megvalósulnak a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe,

tartalmaiba;

- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
- az osztályfőnöki órák témaköreit a nevelési célok középpontjába állítjuk;
- a nem tanórai keretekben folyó egyéb iskolai foglalkozásokat, programokat is a nevelési célok megvalósításának érdekében szervezzük.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője.

A Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott nevelési területeket megvalósítjuk a tanórákon, a tanórákon kívülfoglalkozásokon és egyéb rendezvények szervezésével. A teljes nevelési területet magunkénak valljuk és a megvalósításában minden pedagógus igyekszik részt vállalni. Ehhez a következő feladatokat jelöljük ki:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevételével; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

A NAT nevelési területei

Az erkölcsi nevelés

Nevelésünk alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, kö-

zösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.

- Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira.
- Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására.
- Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.
- A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.
- A hit és erkölcstan órák az erkölcsi nevelés színterei.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

- A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait.
- Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát.
- Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.
- Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége.
- Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínűkultúráját.
- Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.
- A történelem órák jelentik e nevelésszínterét.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között.

Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést.

A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. Az osztályfőnöki órák, történelem órák, kirándulások a történelmi helyszínekre jelentik ennek a megvalósítását.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja.

- Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését.
- Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.
- A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére.

- A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése.
- A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről.
- Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.
- E nevelésnek színtere minden tanóra, de kiemelt az osztályfőnöki óra és a hit és erkölcstan órák.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez.

- A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz-kezelés módszereinek alkalmazására.
- Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.
- Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.
- A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában.

- Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.
- Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.
- Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására.
- Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. Ennek szinterei az osztályfőnöki órák. Az ilyen jellegű ismereteket be kell építeni a témakörök közé.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására.

Az intézményben a mozgókép és médiaismeret tantárgy szolgálja az ilyen irányú nevelést.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban.

Meg kell tanítani minden diáknak, így minden pedagógusnak feladata annak megismertetése:

- hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere;

- hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások;
- hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok;
- melyek az egyénre szabott tanulási módszerek;
- miként működhetnek együtt a tanulók csoportban;
- hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek.

Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

2.5 A mindennapos testnevelés megvalósításának módja

A Nemzeti köznevelésről szóló törvény értelmében az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg. A heti öt órából legfeljebb heti két óra a NAT Testnevelés és sport műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (úszás, néptánc, különféle sportjátékok, szabadtéri sportok) vagy az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően különféle más sporttevékenységekre fordítható. (hagyományos magyar történelmi sportok, mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok). A heti két óra kiváltható továbbá iskolai sportkörben való sportolással, vagy a tanuló kérelme alapján sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett sport tevékenységgel.

A testnevelés és sport műveltségterület kiemelt céljai:

- Mozgáskészség fejlesztése, a fitness és edzettségi szint fejlesztése, amely szoros kapcsolatban van a rendszeres preventív fizikai aktivitással (természetes mozgások, helyes testtartás kialakítása és fenntartása, motoros képességek fejlesztése, a terhelés összetevői és jelentősége, testtömeg-index, táplálkozás és egészségmegőrző szokásrendszer).
- Motoros képességek, kondicionális és koordinációs képességek fejlesztése, –, amelyek a sportági készségek kialakítását eredményezik (technika –taktika).
- Testnevelési és sportági tevékenységhez kötődő ismeretek fejlesztése (bemelegítés, terhelés és fejlesztési összetevők, gyakorlás, mérés és értékelés; játékokkal és sportágakkal kapcsolatos szabályismeretek, sporttörténeti ismeretek).
- Szabadidős-, diák- és versenysportban való részvétel, sportágválasztás, kiválasztás és utánpótlás-nevelés elősegítés révén olyan képességek és készségek kialakítása, amelyek élethosszig tartó rendszeres fizikai aktivitást eredményeznek.
- Személyiségfejlesztés, szociális és emocionális képességek fejlesztése, erősítése (siker és kudarc, győzelem és vereség feldolgozása, szociális kapcsolatrendszer fejlesztése, alkalmazkodás, konfliktuskezelés, a csapathoz tartozás érzelmei, az együvé tartozás erősítése; testtudat;).
- Preventív és egészségtudatos szokások fejlesztése (mozgásszükséglet kielégítés szokásai, egészségkárosító motoros tevékenység tudatos elkerülése, egészséges életvitel szükségleteivel kapcsolatos értékek és szokások, sport tevékenységgel).

A nemzeti köznevelésről szóló törvény szerint az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azokban az osztályokban, amelyekben közismereti oktatás is folyik, azokon a tanítási napokon,

amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

- a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatás-szervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- b) iskolai sportkörben való sportolással,
- c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,
- d) egyesületben legalább heti két óra sport tevékenységet folytató tanuló kérelme alapján – amennyiben délután szervezett testnevelés órával ütközik – a félévre érvényes, az egyesület által kiállított igazolással váltható ki.

Amennyiben a testnevelés óra keretében megvalósított úszásoktatás infrastrukturális feltételei a nevelési-oktatási intézményben nem állnak rendelkezésre, akkor heti egy alkalommal legfeljebb két testnevelésórát egy tanítási napon összevonva lehet megszervezni.

Az intézményben mind az öt testnevelés óra tornateremben, kerül megszervezésre. Így nem élünk azzal a lehetőséggel, hogy heti két testnevelés óra egyéb formában legyen megszervezve. Mindezek mellett biztosítjuk tanulóink részére a délutáni időszakban is a sportolási lehetőséget.

2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások, és ezek esetében a pedagógus választás szabályai

A helyi tanterv alapján szervezzük a tanulók, az egyes évfolyamok, ezen belül az egyes osztályok, valamint az osztályokon belüli csoportok tanítási óráit. A tanítási órák megszervezhetők különböző évfolyamok, különböző osztályok tanulóiból álló csoportok részére is.

A tanulói részvétel szempontjából a tanítási óra lehet:

- **kötelező tanítási órák:** azok az órák, amelyeken egy adott osztály valamennyi tanulója köteles részt venni.
- **kötelezően választandó tanítási órák:** kötelező tanítási órák, amelyeken a tanulónak a választásra felkínált tantárgyak közül kötelezően választva, a helyi tantervben meghatározott óraszámában részt kell vennie.
- **szabadon választható tanítási óra:** a tanítási év végéig köteles részt venni, ha választotta a tanuló.

Minden év május 20-áig felmérjük, hogy a tanuló a következő tanévben **a szabadon választható tantárgyak**, foglalkozások közül melyiken kíván részt venni. A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.

Minden év április 15-éig elkészítjük és a fenntartó jóváhagyását követően írásban közzétesszük a **tájékoztatót** azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak. A tanulóknak dönteniük kell az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről is. A tájékoztató tartalmazza, hogy a tantárgyat előreláthatóan **melyik pedagógus fogja oktatni**. A tájékoztató elfogadása előtt, a

választható foglalkozások és tantárgyak listájával kapcsolatosan kikérjük, a **szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat véleményét is.**

Minden év május 20-áig jelenthetik be a tanulók a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntésüket. Ha a foglalkozásokat érdektelenség kíséri, akkor azokat nem indítjuk. A kiadott tájékoztató lapok összesítése után megállapítjuk az indítható foglalkozásokat, megnevezzük az indítható tantárgyakat, az azokat tartó pedagógusokat és erről tájékoztatjuk a tanulókat. A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását.

2.7 A választható érettségi vizsgatárgyak emelt és középszinten, valamint azok helyi tantervi követelményei

Az intézményben a kötelező érettségi tantárgyak mindegyikéből biztosítjuk a középszintű felkészítést, idegen nyelv esetében az emelt szintű felkészítést is.

Az érettségi vizsgatárgyak, amelyekből az érettségire való felkészítést középszinten kötelezően vállaljuk, a következők:

Kötelező érettségi vizsgatárgyak	Választható érettségi vizsgatárgyak
angol nyelv	biológia
matematika	digitális kultúra
magyar nyelv és irodalom	fizika
német nyelv	földrajz
történelem	hittan
	kémia
	testnevelés
	honvédelmi alapismeretek
	ének-zene

Az érettségi vizsgatárgyak, amelyekből az emelt szintű érettségire való felkészítést vállaljuk a következők:

Kötelező érettségi vizsgatárgyak közül	Választható érettségi vizsgatárgyak közül
idegen nyelvek – angol, német	digitális kultúra

2.8. A 11-12.évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelmények a NAT alapján

A gimnáziumi osztályainkban emelt szinten is oktatott tantárgyaink a következők:

- magyar nyelv és irodalom,
- matematika,
- történelem,

- idegen nyelvek (angol, német),
- biológia,
- földrajz,
- kémia,
- digitális kultúra

A 11–12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és kimeneti követelményeket a rendelet alapján változtatás nélkül alkalmazzuk.

Az emelt szintű oktatásról való visszalépés szabályai

- A tanulók az emelt szintű érettségire való felkészítésről való visszalépést csak a 11. évfolyam végén, lezárt év végi jegyek esetében tehetik meg.
- A felmentési kérelmet a tanulónak és a szülőnek együttes aláírása mellett írásban kell beadni az iskolaigazgatójának.
- A 12. évfolyamon új emelt szintű tantárgy csak akkor vehető fel, ha a 11. évfolyam anyagából különbözeti vizsgát tesz a tanuló. Sikertelen különbözeti vizsga esetén az emelt szintű érettségire való felkészítés nem folytatható.

Az érettségi vizsgatantárgyak helyi tanterveit az 1. számú melléklet tartalmazza. Ezek a helyi tantervek a központi kerettantervek alapján kerültek kidolgozásra.

2.9. Az érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsgatémakörei

Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei a 2020-as NAT követelményei, előírásai alapján

Vizsgatárgy	Témakörök
Magyar nyelv	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunikáció 2. A magyar nyelv története 3. Ember és nyelvhasználat 4. A nyelvi rendszer 5. A szöveg 6. A retorika alapjai 7. Stílus és jelentés 8. Digitális kommunikáció
Irodalom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők 2. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők 3. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők 4. Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból 5. Művek a kortárs magyar irodalomból 6. Művek a világirodalomból 7. Színház és dráma 8. Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom
Történelem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Az ókor 2. A középkor 3. A kora újkor 4. Az újkor 5. A világháborúk kora 6. A hidegháború kora 7. A jelenkor
Matematika	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok 2. Számelmélet, algebra 3. Függvények, az analízis elemei 4. Geometria, koordináta geometria, trigonometria 5. Valószínűség-számítás, statisztika
Élő idegen nyelv (Angol, német nyelv)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Személyes vonatkozások, család 2. Ember és társadalom 3. Környezetünk 4. Az iskola 5. A munka világa 6. Életmód 7. Szabadidő, művelődés, szórakozás 8. Utazás, turizmus

	<p>9. Tudomány és technika</p> <p>10. Gazdaság</p>
Fizika	<p>1. Mozgás és egyensúly</p> <p>2. Energia, munka, hő</p> <p>3. Víz, levegő, környezet</p> <p>4. Elektromosság</p> <p>5. Hullámok, kommunikáció, fény</p> <p>6. Atomfizika, magfizika</p> <p>7. A Világegyetem megismerése</p> <p>8. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek</p>
Biológia	<p>1. Bevezetés a biológiába</p> <p>2. Egyed alatti szerveződési szint</p> <p>3. Az egyed szerveződési szintjei</p> <p>4. Az emberi szervezet</p> <p>5. Az egyed feletti szerveződési szintek</p> <p>6. Öröklődés, változékonyság, evolúció</p>
Földrajz	<p>1. Tájékozódás a földrajzi térben</p> <p>2. Tájékozódás a kozmikus térben és időben</p> <p>3. A geoszférák földrajza</p> <p>4. A geoszférák kölcsönhatásai, a földrajzi övezetesség</p> <p>5. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században</p> <p>6. A nemzetgazdaságoktól a globális világgazdaságig</p> <p>7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában</p> <p>8. Európa földrajza</p> <p>9. Az Európán kívüli kontinensek földrajza</p> <p>10. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái</p>
Digitális kultúra	<p>1.Szövegszerkesztés</p> <ul style="list-style-type: none"> • A szövegszerkesztő használata • Szövegjavítási funkciók • Szövegszerkesztési alapok • Táblázatok és objektumok a szövegben <p>2.Számítógépes grafika és képszerkesztés</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grafika • A rasztergrafika • A vektorgrafika • Képek feldolgozása <p>3.Bemutatókészítés</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bemutatókészítés <p>4.Táblázatkezelés</p> <ul style="list-style-type: none"> • A táblázatkezelő használata • A táblázat szerkezete • Adatok a táblázatokban • Táblázatformázás • Diagramok és egyéb objektumok <p>5.Adatbázis-kezelés</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az adatbázis-kezelés alapfogalmai

	<ul style="list-style-type: none"> • Az adatbázis szerkezete és kialakítása • Adatbázis-kezelési műveletek <p>6.Publikálás a világhálón</p> <ul style="list-style-type: none"> • Webhely felépítése • Webdokumentum tartalma • Webdokumentum formázása <p>7.Algoritmizálás, adatmodellezés</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adatszerkezetek, adat be- és kivitel, • Algoritmusleíró eszközök • Elemi algoritmusok • Rekurzió <p>8.A programozás eszközei</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programozási nyelv • Programfejlesztés és környezet
Kémia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Általános kémia 2. Szervetlen kémia 3. Szerves kémia 4. Kémiai számítások
Hit és erkölcsstan	<p>KATOLIKUS HITTAN</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biblia – Ószövetség 2. Biblia – Újszövetség 3. Egyháztörténelem 4. Dogmatika 5. Erkölcsstan 6. Alapvető hittan <p>REFORMÁTUS HITTAN</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bibliaismeret 2. Egyháztörténet 3. Dogmatika 4. Az egyházi esztendő 5. A keresztyén erkölcsi élet – etika 6. Világvallások Egyházismeret
Honvédelmi alapismeretek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hadtörténelmi alapismeretek 2. Egészségügyi ismeretek 3. Térkép- és tereptani alapismeretek 4. Túlélési ismeretek és táborozástechnika 5. Biztonságpolitikai és válságreakáló alapismeretek 6. A honvédelem rendszere, a Magyar Honvédség 7. Alaki ismeretek 8. Löelmélet 9. Haditechnikai ismeretek 10. Általános katonai ismeretek
Ének-zene	<ol style="list-style-type: none"> 1. Éneklés

	2. Műelemzés 3. Zene történet 4. Zenefelismerés 5. Zeneelmélet
Testnevelés	Elméleti ismeretek 1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek 2. A harmonikus testi fejlődés 3. A testmozgás, a sport szerepe az egészséges életmód kialakításában és a személyiség fejlesztésében 4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben 5. Gimnasztikai ismeretek 6. Atlétika 7. Torna 8. Zenés-táncos mozgásformák 9. Küzdősportok, önvédelem 10. Úszás 11. Testnevelés és sportjátékok 12. Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek Gyakorlati ismeretek 1. Gimnasztika 2. Atlétika 3. Torna 4. Küzdősportok, önvédelem 5. Úszás 6. Testnevelési és sportjátékok

2.10. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Az iskola a nevelő és oktatómunka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája, vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzi. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:

- A nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik.
- Az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a

követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában.

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanév végén osztályzattal minősíti. A szerzett érdemjegyet a tanulóval közölni kell és a naplóba, ellenőrzőbe haladéktalanul be kell írni. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell megállapítani. Az érdemjegy, illetve az osztályzat megállapítása a tanulók teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését a következők alapján végzik:

- a tanuló tárgyi ismeretét,
- az ismeretek önálló alkalmazásának fokát,
- a tantárgyhoz kapcsolódó egyéb tevékenységek színvonalát pl. házi feladat, kiselőadás, tanórai felszerelés, órai munka.
- azt, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez,
- figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott (fejlődött-e vagy hanyatlott) az előző értékeléshez képest.

Az érdemjegyek és osztályzatok tantárgyak esetében a következők:

- jeles (5)
- jó (4)
- közepes (3)
- elégséges (2)
- elégtelen (1)

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább egy érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.

Az egyes tanulók félévi és év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

A magatartás minősítésének elvei

A magatartás értékelésekor – az intézmény házirendjében megfogalmazottak szellemében – a tantestület áttekinti, hogy

- a tanuló milyen mértékben fogadja el az iskola szellemiségét,
- a tanuló az intézmény szabályrendszerének és erkölcsi alapelveinek megfelelően viselkedik-e tanítási időben,
- a tanuló iskolán kívüli magatartása megfelel-e az intézmény által elvárt viselkedési normáknak az iskola által szervezett és felügyelt rendezvényeken;
- mennyire tartja tiszteletben az emberi együttélés, a kulturált viselkedés normáit;
- tiszteli-e a létrehozott szellemi és anyagi értékeket, védi-e a közösség és tagjai vagyont;
- képességei szerint vállal-e szerepet az iskolai közösségek formálásában;

- közreműködik-e a kulturált iskolai környezet létrehozásában és fenntartásában.

Példás:

- Az a tanuló, aki a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményével, példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi;
- Az iskolai feladatokból önként részt vállal, azokat teljesíti;
- A lelki napokon részt vesz;
- A házirendet betartja, s ezzel társainak jó példát mutat;
- Felnőttekkel, társaival szemben udvarias, segítőkész, tisztelettudó, megértő, együttműködő és jóindulatú;
- Fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben;
- Munkavégzése megbízható, pontos, lelkiismeretes;
- Megnyilvánulásaiban őszinte;

Jó:

- Az a tanuló, akinek neveltségi szintjében, emberi kapcsolataiban apróbb hiányosságok tapasztalhatók, de törekszik kijavításukra;
- Részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi;
- A házirendet betartja;
- Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő, ezek kismértékűek;

Változó:

- Az a tanuló, aki a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, a rábízott feladatokat nem végzi el hiánytalanul;
- Többször vét a házirend és a közösségi magatartás szabályai ellen;
- Társaival szemben időnként durva, goromba, nem segítőkész;
- Önértékelése irreális, felelősségérzete, rendszeretete ingadozó;
- Fegyelmi fokozata: többször osztályfőnöki figyelmeztetés vagy többszöri szaktanári figyelmeztetés vagy igazgatói figyelmeztetés;

Rossz:

- Az a tanuló, aki fegyelmezetlen magatartásával a közösség fejlődését hátráltatja, rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be, szándékosan árt a közösségnek;
- A nevelési ráhatásokat tudatosan elutasítja;
- A felnőttekkel szemben gyakran neveletlenül viselkedik, tiszteletlen, társaival durván beszél, verekedik, magatartása súlyosan kifogásolható, nem felel meg az intézményi elvárásoknak;
- Fegyelmi fokozata: igazgatói megrovás;

A szorgalom értékelésekor a tantestület azt vizsgálja, milyen mértékben és színvonalon él a tanuló az iskola által számára biztosított művelődési lehetőségekkel. Ennek során alapvető szempont, hogyan aránylik a tanuló teljesítménye saját képességeihez, milyen mértékben vesz részt a tanórán kívüli egyéb rendszeres, önálló munkában, például tanulmányi versenyeken.

A szorgalom minősítésének elvei

Példás:

- Annak a tanulónak a szorgalma, aki a tanulmányi munkában kitartó, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik, illetve jelentősen javít tanulmányi eredményén;
- Munkája pontos, megbízható, precíz, törekszik a hibátlan munkavégzésre;
- Többletfeladatokat vállal, feladatait maximális önállósággal és megbízhatóan végzi el;
- Kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, órai aktivitása kimagasló
- Érdeklődése sokirányú, a tananyagon kívülre is kiterjed.

Jó:

- A tanuló szorgalma, ha figyel az órákon, a házi feladatot elvégzi, az órákra képességeihez mérten lelkiismeretesen készül, az órán megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik;
- Ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik, és ellenőrzi munkáját, önmagát;
- Órai aktivitása, munkához való viszonya a tőle elvárható szintű;
- Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

Változó:

- Annak a tanulónak a szorgalma, aki munkájában ingadozó; felkészülése rendszertelen;
- Önállótlán, munkája folyamatos ellenőrzést igényel;
- Aktivitása változó, gyakran dolgozik képességszintje alatt;
- Jelentősen ront korábbi tanulmányi eredményén;
- Szétszórtság, koncentrációhiány jellemzi;

Hanyag:

- A tanuló szorgalma, ha képességeihez, a körülményeihez képest csak vonakodva és keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében, munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan;
- Nem kötelességtudó, munkafegyelme rossz;
- Érdektelenség, közömbösség jellemzi;
- Egynél több tantárgyi bukása van.

2.11. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje, az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség határideje

A tanulók teljesítményének mérése, regisztrálása és értékelése a nevelő-oktató munka állandó velejárója. Egyrészt a tanórákon és tanórán kívül nyújtott teljesítmények állandó elismerése és értékelése tartozik ide, másrészt az iskolai élet egy-egy szakaszának lezárását jelentő vizsgák. Az értékelés alapján nyert információ a diák, a tanár és a szülő tájékoztatására szolgál.

A tanulók értékelésének alapelvei:

- személyre szóló legyen,
- fejlesztő, ösztönző jellegű legyen,
- folyamatossgot biztosítson,
- ne legyen megtorló, fegyelmezőjellegű,
- az iskolai (munkaközösségi) követelményrendszerre épüljön,
- a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát biztosítsa,
- legyen tárgyyszerű (tartalmazza az erős és gyenge pontokat, a javítás lehetőségét),
- félelemmentes légkörben történjen.

Az értékelés szaktárgyi és pedagógiai kifogástalanságáért a szaktanár felel, viszont az alapelvek, célok, funkciók tekintetében konszenzusnak kell lennie a nevelőtestületen belül. Az értékelés fő alapelve a fejlesztő támogatás. Az értékelés normája, hogy a tanári értékelés a tanuló emberi méltóságát tiszteletben tartva elfogulatlan és konkrét legyen, a minősítés hitelesen tükrözze a tanulói teljesítményt.

A mérés és ellenőrzés célja:

Informálódni a tanuló tananyagban való előrehaladásáról, az értékelés funkciója pedig hiteles visszajelzést adni a tanuló számára a követelmény- teljesítmény megfeleléséről, de legátfogóbb célja a reális önértékelés, az önálló tanulási képesség és igény kialakítása.

Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje:

Az írásos tanulói teljesítmények, dolgozatok érdemjegyét kötelező a tanulóval ismertetni, nem kerülhet olyan érdemjegy az osztályozó naplóba (KRÉTA), amiről a tanuló nem tud.

- Szóbeli felelet bejegyzése a Kréta naplóba, aznap amikor a tanuló felelt.
- Az írásos tanulói munkák javításának, értékelésének határideje:
  - témazáró dolgozat (2 héten belül);
  - írásbeli feladat, röpdolgozat (következő órán vagy 1 héten belül),

A tanulók értékelésének formái:

- A tanulót a szorgalmi időszakban a félévi és az év végi osztályozó értekezletekig megilleti

az osztályzat javításának joga és lehetősége. A javítási lehetőséget kikényszeríteni, követelni nem lehet, megadásáról a szaktanár pedagógiai szempontok alapján dönt.

- Az előre bejelentett írásbeli dolgozatokat minden tanulónak meg kell írnia. Ha a tanuló neki felróható okból hiányzik az előre bejelentett dolgozatírásról, a pótló dolgozatot a szaktanár által kitűzött időpontban köteles megírni. A feladat nehézségi foka a szaktanár döntésétől függően lehet magasabb is.
- A javító dolgozat íratása a szaktanár belátásától függ, ez csupán lehetőség a tanuló számára. A javító dolgozat megírásának időpontját, a tantárgyi követelményt a szaktanár jelöli ki, amiről a dolgozat íróját tájékoztatni köteles.
- A tanuló joga, hogy a tanév első napján megismerkedjen a tantárgyi követelményekkel, az értékelés alapelveivel, hiszen az ezeknek való megfelelés mértékét fejezik ki a minősítő félévi, év végi osztályzatok. A szaktanár maga dönti el, hogy a követelmények ismeretetésének milyen módját választja.
- Az érdemjegyek nem egyenértékűek. A témazárók, összefoglaló jellegű teljesítmények érdemjegyei a félévi és tanév végi osztályzatok alakításában nagyobb súllyal esnek latba, ezeket az osztályozó naplóban meg kell különböztetni más érdemjegyeiktől. A kötelező nagy dolgozatokat piros színnel, a témazáró dolgozatokat zöld színnel, a szóbeli feleleteket és röpdolgozatokat kék színnel kell a naplóba beírni.
- Az érdemjegyek minimális száma havonként legalább egy; heti egy órás tantárgy esetében sem lehet kevesebb egy félévben háromnál kevesebb.
- A félév és tanév végén a fejlődési tendencia figyelembevételével értékeli a tantestület a tanuló teljesítményét. Az év végi osztályzat az egész évi teljesítményt értékeli.
- Egy tanítási napon kettőnél több témazáró dolgozat nem íratható. A szaktanár a témazáró dolgozatok időpontját egy héttel korábban köteles közölni a tanulókkal.

Az érdemjegyek, osztályzatok kialakításának elvei

A bizonyítványban szereplő tantárgyi osztályzatok összefoglaló képet adnak a tanuló adott tanévben nyújtott osztályzatjáról, tájékoztatva a szülőket, pedagógusokat.

A tanév végi osztályzat tanúsítja, hogy a tanuló:

- az adott évfolyam követelményeit milyen mértékben teljesítette,
- ismeretei elegendőek-e az elégséges minősítés megszerzéséhez,
- tudása elegendő-e a következő évfolyam elvégzéséhez vagy a záróvizsgára bocsátáshoz.

A tanulók év végi osztályzatait a nevelőtestület áttekinti, dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Vitás esetekben – ha a tanuló év végi osztályzata jelentősen eltér az év közben tapasztalt előmeneteltől – a nevelőtestület felkéri az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást döntésének okairól, indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, de a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az év végi osztályzatot az évközi eredmények alapján a tanuló javára módosíthatja. Vizsgán kapott osztályzatot a tantestület nem változtathatja meg.

Az érdemjegyek, osztályzatok tartalma, értelmezése

Megnevezés	Ha a tantervi ismeretanyag, követelmények elsajátítása	Prezentáció, fogalmazás, előadás, társuló külalak	Alkalmazás, példa – megoldás
Jeles	Kifogástalan, ismeri, érti	Pontos, szabatos	Önálló, helyes eredményű
Jó	Kissé bizonytalan	Még önálló, kerek, tetszetős	Apró hibával megfelelő
Közepes	Néhány hibával megfelelő	Elfogadható, de pontatlan, igényes	Többszöri tanári segítséggel
Elégséges	Jelentős hiányosságok	Minimális ismeret, jártasság	Csak nagyobb tanári segítséggel eredményes
Elégtelen	A tantervi minimumot sem ismeri	Igénytelen tartalmú	Tanári segítséggel sem megfelelő

2.12. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni felkészülés a tanulási folyamat elengedhetetlen része. Legfontosabb jellemzője a rendszeresség, az alaposság, a céltudatosság kell, hogy legyen. Az ezzel kapcsolatos nevelési feladat annak elérése, hogy diákjaink belássák ennek igazságát, és törekedjenek minél teljesebb elérésére.

Az otthoni felkészülés szerepe

A tanórákon tanult ismeretek bevésése, azok gyakorlatban való alkalmazása,

- a következő tananyagegység vagy tanóra előkészítése,
- az összefüggések felismerésének gyakorlása,
- a problémamegoldó készségfejlesztése,
- az önellenőrzés, valamint a saját teljesítmény- és tudásszint reális mérési igényének kialakítása,
- felkészülés a tanórai számonkérés, a tudásszint mérés különbözőformáira,
- az önálló ismeretszerzés és –alkalmazás készségének kialakítása tanulóinknál,
- általában az adott műveltségterület, tantárgycsoport vagy tantárgy céljai között meghatározott készségek és képességek fejlesztése.

Az otthoni felkészülés formái

- Az előző tanóra vagy több tanórából álló egység során feldolgozott elméleti anyag megtanulása az iskolai oktatás során tanári irányítással elkészített füzetbeli vázlat, az órán elvégzett feladatok és a tankönyvsegítségével.
- Az elméleti tananyaghoz kapcsolódó, a szaktanár által megszabott gyakorlófeladatok írásbeli megoldása (kötelező házi feladat).
- Nagyobb, hosszabb felkészülést igénylő, pontos tanári szempontsorról, formai és tartalmi megkövetésekkel ellátott írásos feladat (házi dolgozat).

- A szaktanár által ajánlott gyakorló feladatok részbeni vagy teljes írásbeli megoldása (ajánlott házi feladat).
- A diák által önállóan választott, a tananyaghoz kapcsolódó feladatok elvégzése, önálló, belső motivációjú ismeretszerzés (szorgalmi házi feladat).
- Felkészülés tanórai önálló kiselőadásra szaktanári szempontok és szakirodalom alapján.
- Átfogó komplex ismétlés az addig tanult elméleti és gyakorlati ismeretek felhasználásával és kiegészítésével témazáró nagydolgozat vagy vizsga előtt.

A felkészülési formák alkalmazása, azok gyakorisága az adott tantárgy jellegétől függ.

Az otthoni felkészülés iskolai előkészítése, eredményességének segítése

- Tanulás-módszertani ismeretek nyújtása szakórákon és osztályfőnöki órákon, tanulás-módszertani foglalkozások.
- Kommunikációs, szövegértési és szövegalkotási, információ-feldolgozó ismeretek átadása és képességfejlesztés - elsősorban magyar nyelvi órákon.
- Tanulási módszerbeli tájékoztató minden újonnan belépő tantárgy esetén.
- Ez a későbbiek során különösen tanárváltás, vagy a követelmények radikális változása, valamint új felkészülési formák első alkalmazása esetén felelevenítendő, megismétlendő, kiegészítendő.
- Az otthoni felkészülés formáinak gyakoroltatása a szakórákon és korrepetáló, felzárkóztató foglalkozásokon.
- A szaktanár minden tanóra végén pontosan meghatározza az otthoni tanulásra feladott tananyagot, az írásbeli feladatokat, tisztázza jellegüket (pl. kötelező vagy ajánlott), rögzíti azok elvégzésének határidejét, értékelésük, számonkérésük módját.
- A szaktanár minden otthoni felkészülési forma esetén feldolgozási szempontokat ad ki, formai, tartalmi követelményeket és javaslatokat tesz.

Az otthoni felkészülés ellenőrzése

- A számonkérés különböző formái, melyeket az ellenőrzés-értékelés fejezet tartalmaz.
- A kötelező házi feladat elvégzését osztályszinten az óra elején ellenőrizzük. Ennek funkciója az esetleges problémák megbeszélése, a jó megoldások elismerése, kiemelése. Ha a tanuló a kötelező házi feladatot nem készítette el, azt a szaktanár által meghatározott határidőre pótolnia kell, vagy a házi feladat anyagából tudásáról a tanórán kell számot adnia.
- A házi dolgozat értékelésének elvei megegyeznek az órai írásbeli számonkéréssel.
- Ajánlott házi feladatot, szorgalmi feladatot, kiselőadást csak abban az esetben osztályozunk, ha azt a tanuló külön kéri, illetve ha annak nehézségi foka megfelel a tantárgy követelményszintjének, szóbeli értékelést azonban minden esetben adunk.

Az otthoni felkészülés koordinációja

A feladatok kijelölésénél törekedni kell arra, hogy az otthoni felkészülés időtartama átlagos képességű, rendszeresen tanuló diákok esetén összesen ne haladja meg a napi 2-3 órát. Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére hosszabb határidőt kell adni, a határidőn belül kiadott egyéb feladatok mennyiségét úgy szabva meg, hogy a napi felkészülési

idő ne növekedjen.

Az órarend összeállításánál – az objektív lehetőségek figyelembevételével – a nagyobb és kisebb otthoni felkészülést igénylő tantárgyak tanítási napok közötti egyenletes elosztására törekszünk. A tanárok dolgozataik idejét koordinálják a tanulók egyenletes terhelése végett.

Tanév elején az osztályfőnök órarendelemzés alapján javaslatot tesz a tanulóknak otthoni felkészülésük egyenletes heti elosztására. Javaslatát a szülőkkel is egyezteti.

A napi összes maximális felkészülési idő figyelemmel kísérése az osztályban tanító szaktanárok, szülők és az osztály tanulmányi felelősének jelzései alapján az osztályfőnök feladata.

Ha az osztályfőnök tudomására jut, hogy valamely tantárgynál olyan hirtelen, de elkerülhetetlen feladatmennyiség-növekedés következett be, amely a napi összes maximális felkészülési időt 3 óra fölé növelné, a feladatok átmeneti mérséklése érdekében konzultációt kezdeményez más, az osztályban tanító szaktanárokkal.

A hétvége pihenésre fordíthatósága érdekében pénteken csak annyi feladatot adunk ki, amelynek mennyisége nem haladja meg egy átlagos hétköznapi terhelését. Ugyanígy járunk el hosszabb tanítási szünet esetén is.

2.13. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette, valamennyi tantárgyból legalább elégséges eredményt ért el.

Ha háromnál több tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott tanuló az adott tanév megismétlésével folytathatja tanulmányait. Három vagy kevesebb tantárgyból való bukás esetén a tanuló javítóvizsgát tehet. Ha a tanuló javítóvizsgán elért eredménye legalább elégséges, akkor tanulmányait folytathatja a magasabb évfolyamon.

Más esetekben a köznevelési törvény idevonatkozó rendelkezései az irányadók.

A tanuló minősítéséről, a tantárgyi követelményeknek való megfelelés alapján a magasabb évfolyamra lépéséről, a tantestület tagjainak, az osztályban tanító tanároknak részvételével szervezett osztályozó értekezlet dönt.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen:

- a) ha az iskolai nevelés-oktatás pedagógiai szakaszában (a 7-12. évfolyamon) a kétszázötven tanítási órát,
- b) egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja,

és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. Az osztályozó vizsga szabályait a nevelési program tartalmazza.

2.14. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az emelt szintű nyelvi és az emelt szintű digitális kultúra oktatás 14-14 fő jelentkezése esetén

indítható csoportbontásban. Vegyes osztály indítása megfelelő létszám esetén lehetséges. Eltérő létszám esetén fenntartói engedély szükséges.

A nyelvi szaktanterem és az informatika szaktanterem korlátozott férőhelye miatt az oktatás csoportbontásban valósul meg. A kis létszámnak köszönhetően hatékony az emelt szintű nyelvi, és az emelt szintű digitális kultúra tantárgy párhuzamos oktatása. A csoportbontások segítségével a tehetséggondozás és a felzárkóztatás is megvalósítható, melynek eredménye a tanulói lemorzsolódás csökkentése.

A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013.(VIII.30) kormányrendelet 17.§-ának második bekezdése szerint egyéb foglalkozásnak számít a tantárgy-felosztásban tervezhető, rendszeres, nem tanórai foglalkozás. Olyan foglalkozások lehetnek, amelyek egész tanítási éven át tartanak, a pedagógus és a tanuló nem felügyelet jellegű tevékenységet folytat, valamint a pedagógusnak az adott tevékenység elvégzésére van képzettsége, szakképzettsége. Mindezen jogszabályok előírásainak megfelelően intézményünkben diák-sportkör, érettségi felkészítő és szakkör működik.

2.15. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok és tevékenységek

2.15.1. Az egészségnevelés elvei

*„Az egészségre ügyelni az élet legnagyobb nehézsége.”
(Platon)*

Az egészségnevelés alapelvei, céljai

Az iskolai egészségnevelés célja, hogy az élet minden területén már gyermekkorban kialakítsa, illetve folyamatosan erősítse a saját szellemi, fizikai állapotáért felelősséget vállaló, tudatos életvitelre berendezkedő magatartást. Az egészségnevelés során a tanulót olyan gyakorlati tudáshoz és képességekhez kell hozzásegíteni, amelyek használatával saját egészségének megőrzésén túl egy biztos és egészséges külső világ megteremtését célzó értelmes döntések meghozatalára válik képessé.

- Segítse a gyermekeket a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában.
- Fejlessze az életvezetési képességeket.
- Fejlessze a gyermekek, tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzéséért.
- Készítse fel a tanulókat a stressz-hatások feldolgozására.
- Segítse elő a környezeti- és egészség-tudatosságerősödését.
- Valósítsa meg a mindennapi testedzést.
- Terjedjen ki a mentálhigiénés nevelésre is.

A tanulók életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel, melyek:

- Egészséges táplálkozás
- Mindennapos testmozgás
- Egészségtudatos testápolási szokások
- Testi és lelki egészség, harmonikus életvitel
- Rendszeres testmozgás
- Függőségre vezető szokások (drog, alkohol, dohányzás) kerülése
- Emberi kapcsolatok ápolása
- Átgondolt szexuális magatartás
- Családi életre nevelés
- Szándékos és véletlen balesetek megelőzése
- A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése
- Az iskolai egészségfejlesztés eredményességében és a tanulók egészségtudatának megszilárdításában fontos szerepet játszik:
  - az iskolai és iskolán kívüli nevelés,
  - a prevenció,
  - a pozitív énkép kialakítása
  - az egészséges életstílus-modell megteremtése
  - hatékony kommunikáció (empátia, tolerancia)
  - az „élni tudás” elvének érvényesítése,
  - konfliktuskezelési, illetve tanulás-módszertani ismeretek megléte,
  - felnőttek példamutatása, kortárs oktatók bevonása.

Az egészségnevelés megvalósítása

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata. Valamennyien elkötelezetten tevékenykedünk egészségnevelési céljaink megvalósításáért, folyamatosan figyelemmel kísérjük az egészségneveléssel kapcsolatos információkat. A tanórai oktatásszervezés mellett tanórán kívüli foglalkozások, hagyományápoló és szabadidős programok szervezésében a tantestület minden tagja részt vállal.

Az egészséges életmódra nevelés pozitív minták közvetítésével elsősorban az osztályfőnöki órákon, mint kötelező témakör kerül feldolgozásra, de aktív szerepet vállalnak ebben a témában az ún. belső segítőink is (iskolaorvos, védőnő, gyermekvédelmi felelős), akik a kötelező szűrés, védőoltások, felvilágosító foglalkozások megtartásával segítenek.

Igényeinknek megfelelően tartjuk a kapcsolatot és kapunk segítséget a Pedagógiai Intézettől, a Gyermekjóléti Szolgálatától, a Nevelési Tanácsadótól és a Városi Rendőrőrstől.

Az iskolai állapotfelmérést vizsgálva a prevenciós munka érintettjeivel kapcsolatos megállapítások:

Érintettek	Megállapítások
Szülők	Tanulóink többségénél rendes, gondoskodó, együttműködő családi háttérrel találkozunk. Káros szülői magatartásként elsősorban a dohányzás, valamint egyes esetekben a túlzottalkoholfogyasztás jelenik meg.
Diákok	Iskolánkban a szakiskolába járó tanulókat kivéve nem jellemző a deviáns viselkedési forma. Ebben a képzési típusban találkozunk esetenként a tolerancia hiányával, agresszivitással, trágár beszéddel.
Pedagógusok prevenciós munkája	Tanórákon alkalmazott módszerek: figyelemfelhívás, beszélgetés, önértékelés, szituációs játék, kérdőív, vita, filmvetítés, meghívott előadó meghallgatása. Kiemelten fontosnak tarjuk a pozitív tanári példamutatást.

Az iskola egészségnevelő programja

Az iskolai egészségnevelés célja, hogy az élet minden területén már gyermekkorban kialakítsa, illetve folyamatosan erősítse a saját szellemi, fizikai állapotáért felelősséget vállaló, tudatos életvitelre berendezkedő magatartást. Az egészségnevelés során a tanulót olyan gyakorlati tudáshoz és képességekhez kell hozzásegíteni, amelyek használatával saját egészségének megőrzésén túl egy biztos és egészséges külső világ megteremtését célzó értelmes döntések meghozatalára válik képessé.

A tanulók életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismertekkel, melyek:

- Egészséges táplálkozás
- Egészségtudatos testápolási szokások
- Lelki egészség, harmonikus életvitel
- Rendszeres testmozgás
- Függőségre vezető szokások (drog, alkohol, dohányzás) kerülése

- Emberi kapcsolatok ápolása
- Átgondolt szexualis magatartás
- Családi életre nevelés
- Szándékos és véletlen balesetek megelőzése.

Az iskolai egészségfejlesztés eredményességében és a tanulók egészségtudatának megszilárdításában fontos szerepet játszik:

- az iskolai és iskolán kívüli nevelés,
- a prevenció,
- a pozitív énkép kialakítása
- az egészséges életstílus-modellmegteremtése
- hatékony kommunikáció (empátia, tolerancia)
- az „élni tudás” elvének érvényesítése,
- konfliktuskezelési, illetve tanulás-módszertani ismeretek megléte,
- felnőttek példamutatása,
- kortárs oktatók bevonása.

Az iskolai egészségfejlesztés történhet

- osztályfőnöki, földrajz, biológia, kémia, testnevelésórákon,
- alkalmi esemény, (sportnap, egészségnap stb.),
- önfejlesztő tréning,
- kiscsoportos megbeszélések,
- rendszeresen ismétlődő foglalkozások vagy versenyek,
- sportkör, szakkör, klubfoglalkozás,
- egyéb lehetőségek (előadás, bemutató, filmvetítés) keretei között.

Az egészségfejlesztés folyamata a középiskolai tanulóknál:

A kulturált külső megjelenés összetevőinek tisztázása osztályfőnöki órán:

- évszaknak és alkalomnak megfelelő öltözködés,
- rendszeres és alapos tisztálkodás, helyes testápolás,
- egészséges és kulturált étkezés.

A testi átalakulásra való felkészülés osztályfőnöki, biológia, testnevelés órán:

- kielégítő alvás és fizikai aktivitás,
- ritmus és mozgáskultúra fejlesztése,
- a testi készenlét elemeinek megtanítása (bemelegítés),
- fizikai állóképesség, erőnlét továbbfejlesztése,
- szexuális érés okozta változások tudatosítása.

Segítségnyújtási képességek fejlesztése osztályfőnöki és biológia órán:

- elsősegélynyújtáshoz szükséges ismeretek elsajátítása
- egyszerűbb betegségek felismerése,
- önismereti feladatok.

Tanórán kívüli egészségnevelő módszerek alkalmazása:

- játéklehetőségek, fejlesztő eszközök biztosítása,
- az érzékszervek működésének finomítása,
- a lazítási technikák gyakoroltatása,
- a helyes légzéstechnika megtanítása,
- kondicionáló eszközökkel és tevékenységekkel való megismerkedés,
- mozgáskoordinációs képességek javítása,
- életvezetési modellek gyűjtése.

Az egészséges életmódra irányuló kiegészítő tanulói tevékenységek:

- felkészülés és előadás az egészséges életmódra nevelés egyes témaköreiben
- az egészségfejlesztéshez–drogprevencióhoz kapcsolódó témák és szaktárgyak összekapcsolása,
- plakátok és versenyfeladatok készítése iskolai rendezvényekhez, vetélkedőkhöz,
- diákműsorok készítése, újságcikkek írása.

Az egészségnevelő munka célja:

Éves célok:

- A tanuló ismerje meg önmagát, testének működését, tudja azt, hogy az egészségérték.
- Tanulóink legyenek tisztában az életkoruknak megfelelő egészséges életmód kritériumaival (elegendő alvás, pihenés, mentálhigiénés ismeretek, egészséges étrend, mozgásfontossága),
- Az egészségre ártalmas szokások és környezeti hatások megismertetése, drogprevenció, különös tekintettel a serdülőkorosztálynál.
- Diákjaink legyenek toleránsak, segítőkészek, beteg vagy sérült társaikkal szemben.
- Hagyományteremtő módon indítsuk el iskolánkban AZ EGÉSZSÉG HETE rendezvény-sorozatot (délutáni programokkal, a szülők bevonásával).

Középtávú célok:

- Tanulóinkban alakuljon ki az egészséges életmód iránti igény, és használjanak fel minden korábban megszerzett ismeretet, hogy egészségüket megőrizzék.
- Tudatosan válasszák a helyes életvezetés elemeit, felismerjék az egészségkárosító tényezőket.
- A mindennapos testedzés megvalósítása és a mozgás szeretetének kialakítása fontos feladatunk.
- Diákjaink legyenek tisztában az egészségre ártalmas anyagok (drog, alkohol, dohányzás stb.) szervezetünkre gyakorolt károsító hatásaival. Ismerjék a megelőzés formáit, lehetőségeit, illetve a segítő intézményeket, szervezeteket.
- Alakuljon ki a tolerancia és empátia képessége nem egészséges embertársaik iránt.

Hosszú távú célok:

- Tanulóink testileg és lelkileg olyan személyiséggé váljanak, akik harmóniában élnek magukkal és a környezetükkel.
- Diákjaink szemléletében és életvitelében megvalósuljon az „ép testben ép lélek” elv.
- Céljaink megvalósulásával felnőjön egy önmaga és környezete iránt igényes, testileg és lelkileg egészséges nemzedék.
- Az egészségre ártalmas hatások és anyagok nagymértékű visszaszorítása.

2.15.2. A környezeti neveléselvei

Az ember és környezete egységes rendszert alkot. Létérdek, hogy a tanulók valós képet kapjanak a természet és általában a környezet megóvásának emberi, társadalmi és technikai feltételeiről. Tanítani lehet és kell az ifjúságot a természetes és épített környezettel való tudatos és harmonikus együttműködésre, környezetbarát életvitelre. Fontos, hogy megismerjék a legfőbb környezeti problémákat (pl.: vízhiány, szemét- és hulladék- felhalmozódás stb.) és elsajátítsák a problémák megértéséhez és kezeléséhez szükséges társadalmi és tudományos ismereteket. A rendszerszerű környezetgazdálkodási szemlélet kialakítása alapvető fontosságú, amit az iskola saját környezeti kultúrájának ápolásával modellezzon (a tisztaság és rend fenntartása kollektív megvalósításával és ellenőrzéssel).

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak saját pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészségének fennmaradása érdekében cselekedjenek. Ennek eléréséhez a következő célok megvalósítását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva:

Általános célok, értékek

- Az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészségének), mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt.
- A Föld egészséges folyamatainak visszaállítása, harmóniára törekvés.
- A bioszféra és biológiai sokféleség megőrzése.

Pedagógiai célok

- Az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai, és erkölcsi megalapozása.
- Az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése.
- Holisztikus és globális szemléletmód kialakítása.
- A fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése.
- A szerves kultúra megvalósítása a környezeti nevelésben.
- A környezetetika hatékonyfejlesztése.
- Tapasztalaton alapuló kreatív környezeti nevelés.
- Tolerancia és segítő életmód kialakítása.
- Környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése.
- Az állampolgári illetve egyéb közösségi felelősségfelébredtetése.

- Az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése.
- Az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése.
- A helyzetfelismerés, az ok-okozati összefüggések felismerése, képességének kialakítása, fejlesztése.
- Problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése.
- Globális összefüggések megértése iránti igényfelkeltése.
- Létféltetés választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása.

Helyi célok, értékek

- Természeti, épített, szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése. A helyi értékek és problémák feltérképezése.
- Helyi célok megfogalmazása (öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, energiatakarékosság stb.)
- Lakóhely megismerése (értékek, gondok, a megoldás módjai) Hagyományok védelme: család – iskola – település - nemzet szinteken. Azonosság tudat fejlesztése a fenti szinteken.
- Pozitív értékrend, egészséges életvitel iránti igény alakítása Nevelés fontossága, nem helyettesíthető a képzéssel.

Iskolánk környezeti nevelés hitvallása

- A szemléletformáló, alapozó környezeti ismereteket a gimnáziumi képzés minden területe tekintse feladatának.
- Az intézmény helyi adottságai épüljenek be a helyi tantervbe.
- Az iskolában meglévő környezetvédelmi képzés minden tantárgy esetén segítse a környezet tudatos szemléletének kialakítását.
- Az ismereti háttér átadása mellett a környezeti nevelés főként személyiségfejlesztő feladat az értékrendszer és magtartás fejlesztésén keresztül.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Az iskola az egyik legfontosabb színtere a környezeti nevelésnek. Az iskola, mint helyszín, mint „zöld milió”, jelenjen meg és járuljon hozzá a tanulók személyiségének formálásához. Az intézmény hulladék-, energia- és vízgazdálkodása komoly nevelési erővel hat a diákokra és rajtuk keresztül a családok otthoni takarékoságára, életvitelére. A pedagógusok, dolgozók példamutatása nagymértékben segíti a fenntarthatóságra nevelés elveit, az állampolgári és egyéb közösségi felelősségtudat kialakulását.

Tanórai keretek

a) Hagyományos tanórai foglalkozások

Minden tantárgy tanításához a szaktanárok (munkaközösségek) kidolgozzák a helyi tanterv, illetve a tanmenetek mélységében a környezeti nevelési tartalmakat és azok megvalósítására használt tevékenységi formákat, módszereket.

1. Nem hagyományos tanórai foglalkozások

Nem hagyományos tanórai foglalkozás lehet minden olyan új tanítási-tanulási módszer, amelynek a tantárgyak tananyagának elsajátítása a célja, de színtere nem a szokásos tanóra, s a helyszíne akár az iskolán kívül is lehet.

A nem hagyományos tanórai foglalkozások közös és alapvető jellemzője, kritériuma a komplexitás. Ennek lényege:

- A tantárgyakon átívelő ismeretek összekapcsolása, egy adott tartalom sokoldalú megközelítése.
- A sokféleség összekapcsolódása a különféle tevékenységek által.
- A természet és társadalom kapcsolatrendszerének holisztikus megközelítése.
- Kapcsolatközpontúság.
- Értelem és érzelemegysége.
- Módszerek sokfélesége.

A nem hagyományos iskolai formák intézményünkben:

- Tanulmányi kirándulások
- Múzeumlátogatás és különböző kiállítások megtekintése
- Versenyek, vetélkedők
- Fa- és virágültetés
- Diákönkormányzati nap.

Tanórán kívüli foglalkozások

- Részt veszünk a helyi önkormányzat által szervezett várostakarítási akcióban.

Az iskolai környezet

Feladatunk a mindennapi iskolai élet „fizikai” és „szellemi” környezetének átalakítása a környezeti nevelési program szellemében. Fontos megtervezni az iskola mindennapi életének ezernyi mozzanatát, s azt, hogy ezeken keresztül hogyan válhat az iskola mindinkább környezetbaráttá, miképpen alakíthatja az ott dolgozók és tanulók életmódját környezet-tudatosabbá.

Ehhez járulhatnak hozzá az alábbiak

- anyag- és energiatakarékos iskolaüzemeltetés és tanórai mozzanatok
- pedagógusok, dolgozók példamutatása, a szelektív hulladékgyűjtés következetes megvalósítása
- termék, folyosók és az udvar virágosítása, a tantermek organikus díszítése
- a tömegközlekedési eszközök, a kerékpáros és gyalogos közlekedésnépszerűsítése
- az iskolai ismeretterjesztés tanórán kívüli eszközeinek jobb kihasználása (faliújság, helyi média).

Kommunikáció

1. Az **iskolán belüli** kommunikáció szerves része a szemléletformálásnak, ezért rendszeresen kihasználjuk a lehetőségeit, hogy megértsük a résztvevőkkel, hogy az iskolai élet környezetbaráttá alakítása közügy, minden ott élő közös ügye. A faliújság aktuális hírei (tanárban, diákságnak), az alkalmanként megjelenő iskolai újság hírei és az iskolarádió

lehetőséget teremtenek az információátadásnak. Az iskola munkaközösségeinek munkáját szakmai-módszertani téren segíti a környezeti nevelésért felelős tanár. Az iskolavezetés vállalja, hogy a szakanyagokat eljuttatja a felhasználóhoz.

2. Az **iskolán kívüli** kommunikációt használva elsősorban a helyi média lehet a partnerünk. Különösen a látványos, jelentős programjaink esetében egy kapcsolattartó (a szabadidő szervező) személy tájékoztatja a városi újságot az aktuális rendezvényekről, eseményekről. Az iskolai honlap lehetőségeit kihasználva folyamatosan tájékoztatjuk az érdeklődőket (iskolai dolgozók, szülők, lakosság, régi diákok, iskolafenntartó...).

Továbbképzések

Tanévenkénti egyeztetés alapján.

A környezettudatosság és a fenntarthatóság fejlesztési követelményei

A környezetkultúra fejlesztésének kulcsfogalmai a biztonság, a felelősség és az etikus magatartás. El kell érniük, hogy érezzék érdeküknek a (természeti és épített) környezet és az egészség védelmét.

a) Célok és feladatok

A tanulók legyenek tisztában a nyersanyagok és az alapanyagok:

- természeti erőforrásaival,
- eredetével,
- a szállítási tényezőkkel,
- a termelés során keletkező kibocsátások kezelésével
- az újrahasznosítás lehetőségeivel.

Ezáltal alakuljon ki az anyag- és energiaforgalommal kapcsolatos életciklus szemléletük:

- ismerjék meg a szakterületük hazai és nemzetközi gyakorlatát,
- ismerjék az externáliák szerepét,
- szerezzén élményszerű ismereteket a globalizációjelenségről,
- ismerjék meg a fenntartható fejlődés fogalmát, annak szerepét egyéni életükben.

Ismerjék meg a munkavégzéssel kapcsolatos kockázati tényezőket, egyéni életpályájuk tervezése során vegyék figyelembe egyéni adottságaikat, fejlesztendő képességeiket (egészségügyi alkalmasság, pszichikus tűrőképesség).

Ismerjék a tevékenységük hazai és nemzetközi:

- szabályozását,
- szabványait,
- kibocsátási határértékeit.

Ismerjék a szakma környezetterhelő technológiáit:

- ezek kockázatainak csökkentési lehetőségeit,
- hazai és nemzetköz gyakorlatát.
- Ismerjék meg a szakterület egészségi kockázati tényezőit.

b) Fejlesztési követelmények

- Legyenek képesek - életkori sajátosságaiknak megfelelő szinteken - összefüggéseiben látni szakterületük helyzetét: a gazdasági attraktivitás mellett a felhasználók, fogyasztók életében.
- Erősödjék szakmai önértékelésük és önérzetük.
- Ismerjék meg a lakóhely, iskolai földrajzi, települési környezet értékeit, ezek kapcsolatát az intézmény/munkahely tevékenységével.
- Érezzék érdeküknek a biztonságos és felelősségteljes munkaszervezés és munkavégzés követelményeit.
- Legyenek képesek egyéni ismeretszerzésére, a korszerű ismerethordozók (internet) szakszerűhasználatára,
- Legyenek képesek az információk értelmezésére, szűrésére, az adatok értelmezésére. Legyenek képesek önálló véleményalkotásra.
- A fejlesztés elsődleges, de nem kizárólagos terepe: a természettudományos tantárgyak, valamint a közgazdasági, történeti összefüggések és a jogi tájékozottság
- Fejlődjön kreativitásuk a technológia fejlesztésterületén.
- Készüljenek fel a kooperatív tevékenységre és munkavégzésre.

c) Módszertani ajánlás

A módszertani kultúra fejlesztésével élhessenek az egyéni, irányított és önálló ismeretszerzés és tapasztalatszerzés lehetőségeivel (projekt módszer, kooperatív technikák).

Törekedjenek arra, hogy a nemzetközi munkaerőpiacon is értékesíthető képességeiket tudatosan fejlesszék. Ismerjék meg szakmájuk nemzetközi gyakorlatát, a munkahelyi körülmények változatosságát.

Ennek eszközei lehetnek az intézményi kapcsolatok fejlesztése (részvétel iskolahálózatok tevékenységében), kapcsolatépítés gyakorlati szakemberekkel, ismerkedés a szakmai gyakorlatok során a munkahelyi körülményekkel a gazdálkodó szervezetekben.

Ismerkedjenek meg konkrét környezeti terhelési eseményekkel, készítsenek ezekről önálló tanulmányokat.

Rendszerszemléleti megközelítéssel értékeljék egy termelési, gazdasági egység működését, szerepét ágazatukban, a nemzetgazdaságban és a nemzetközi gazdaságban.

A tanulók lássák meg a környezetet, a technika, a szakma mögött az embert és a természetet, tiszteljék annak értékeit,

Ismerjék fel és utasítsák el a környezetszennyező, természet- és egészségkárosító tevékenységeket, az ilyen magatartást.

2.16. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képesség kibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. Integrációs felkészítésben vesznek

részt azok a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók, akik egy osztályba, osztálybontás esetén egy csoportba járnak azokkal a tanulókkal, akik nem vesznek részt a képesség kibontakoztató felkészítésben.

Alapelvünk, hogy a képesség kibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. Célunk a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, és a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása.

A képesség kibontakoztató felkészítés keretében – a tanuló egyedi helyzetéhez igazodva – biztosítja az iskola:

- a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítő programot,
- a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.

A képesség kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása a többi tanulóval együtt, azonos osztályban, csoportban folyik.

A képesség kibontakoztató felkészítésben az a tanuló vesz részt, aki halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának megállapításánál a sajátos nevelési igényű halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat csak akkor kell figyelembe venni, ha iskolai nevelésük, oktatásuk a többi tanulóval együtt, azonos iskolai osztályban, csoportban történik.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek **esélyegyenlősége előmozdításának** elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl, olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat. Ilyen célkitűzéseink a következők:

Szakmai-pedagógiai terület célkitűzései

- a módszertani központokkal való együttműködésünk elmélyítése
- az utazó gyógypedagógusi feladatellátás bővítése
- szülő-iskola kapcsolatok ápolása
- az integráció feltételrendszerének bővítése, integrációs támogatás igénybevétele
- a pedagógus továbbképzés fejlesztése,

Tárgyi feltételrendszer biztosításának célkitűzései

- az akadálymentesítés teljeskörűségének biztosítása
- a felszerelések beszerzésének további folytatása
- az elhasznált, elvavult eszközök folyamatos cseréje.

2.17. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

2.17.1. A jutalmazás elvei

Az iskola pedagógusai és nevelőtestülete rendszeresen értékeli a tanulók és közösségeik teljesítményét, helytállását, az önként vállalt feladatok teljesítése során elért kiemelkedő eredményeket. Az osztályfőnökök folyamatosan nyomon követik tanítványaik szociális helyzetét.

A tanulóközösségek vagy egyes tanulók magatartásában, szorgalmában, tanulmányi vagy gyakorlati munkájában elért jó eredményeket is jutalmazni lehet. A pedagógusnak kötelessége, hogy dicséretével, elismerésével fokozza a tanulók szorgalmát, kezdeményezőképességét.

A jutalmazás alapelve: a kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkára, példamutató magatartásra való ösztönzés, illetve annak elismerése. Az iskola jutalmazza, és ezzel megbecsüli az országos, ill. területi tanulmányi-és sportversenyeken részt vett és ott eredményt elért tanulókat.

- A tanulók - arra érdemes teljesítményért - a tanév során bármikor kaphatnak szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói, nevelőtestületi dicséretet szóban vagy írásban.
- Azt a tanulót, aki képességeihez mérten példamutató magatartást tanúsít, vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy egyéb módon (versenyek, közösségi munka...) kiemelkedő teljesítményt nyújt, az iskola dicséretben, jutalomban részesíti.
- Pozitív közösségi magatartásért, tevékenységért, kiemelkedő szorgalomért az osztályfőnök adhat dicséretet.
- Példás magatartás és kitűnő tanulmányi eredmény esetén az osztályozó értekezlet nevelőtestületi dicséretben részesítheti a tanulót, mely az év végi bizonyítványba és a törzslapra kerül bejegyzésre.
- A kiemelkedő csoportos munkát jutalomkirándulással, színházlátogatással, csoportos jutalomban lehet részesíteni.
- Az egyéni teljesítmények értékelésének formái:
  - a) szaktanári dicséret írásban
  - b) osztályfőnöki dicséret írásban
  - c) igazgatói dicséret szóban vagy írásban
  - d) nevelőtestületi dicséret
  - e) oklevél
  - f) jutalomkönyv
- A diákok az iskola színe előtt a tanévzáró, esetleg a tanévnyitó ünnepélyen és a ballagási ünnepélyen kaphatnak jutalmat.

2.17.2. A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formái

Az értékelés helyi rendszerén belül a magatartás és szorgalom értékelésekor kiemelt fontosságúnak tartjuk az alábbiakat:

- segítse az iskolai nevelési és oktatási céljainak elérését,
- segítse a tanuló önismeretének fejlődését, adjon lehetőséget az önnevelésre is,

- az értékelés általában a tanuló iskolai tevékenységére vonatkozzon,
- **mindig legyen személyre szabott.**

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök összegzi az osztály tanulóinak és az osztályban tanító pedagógusok javaslatai alapján. Lényeges különbségek esetén osztályfőnöki óra keretében megvitatja azokat a tanulókkal, (különösen problémás esetekben az osztályban tanító tanárok megbeszélésén). Végleges döntést az osztályfőnök hoz. Ha nem sikerül közös minősítést kialakítani, az osztályfőnök az osztályozó konferencia segítségét kérheti.

2.17.3. A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei

- megfelelés az iskolakövetelményeknek:
- a házirend, az iskolai követelményeinek ismerete, azok betartása és betartatása
- szükség esetén aktív kiállás az iskolai viselkedés szabályainak a megtartásáért
- a közösséghez és annak tagjaihoz való viszony
- beilleszkedés a közösségbe, mások beilleszkedésének elősegítése
- aktív szerepvállalás, a közösség előtt álló feladatok megoldásában
- segítőkészség a problémák feltárásában és megoldásában
- megfelelés az általános viselkedési normáknak:
- udvarias, figyelmes viselkedés és kulturált hangneme minden körülmények között.

Példás:

- az a tanuló, aki a közösség alakítását, fejlődését munkájával jó kezdeményezéseivel, véleményével, példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi,
- az iskolai feladatokból önként részt vállal, azokat teljesíti,
- a házirendet betartja, s ezzel társainak jó példát mutat,
- felnőttekkel, társaival szemben udvarias, segítőkész, tisztelettudó, megértő, együttműködő és jóindulatú,
- igazolatlan mulasztása nincs, fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben,
- munkavégzése megbízható, pontos, lelkiismeretes,
- megnyilvánulásaiban őszinte.

Jó:

- az a tanuló, akinek neveltségi szintjében, emberi kapcsolataiban apróbb hiányosságok tapasztalhatók, de törekszik azok kijavítására,
- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi,
- a házirendet igyekszik betartani,
- fegyelmezési problémák ritkán fordulnak vele elő, ezek kismértékűek,
- igazolatlanul mulasztott óráinak a száma az ötöt nem haladhatja meg.

Változó:

- az a tanuló, aki a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, alakítására nincs befolyása,
- viselkedésével szemben kifogás merül fel,
- többször vét a házirend és a közösségi magatartás szabályai ellen,

- társaival szemben időnként durva, goromba, nem segítőkész,
- önértékelése irreális, felelősségérzete, rendszeretete ingadozó,
- legsúlyosabb fegyelmező intézkedés vele szemben az igazgatói figyelmeztetés.

Rossz:

- az a tanuló, aki fegyelmezetlen magatartásával a közösség fejlődését hátráltatja, rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be, szándékosan árt a közösségnek
- a nevelési ráhatásokat tudatosan elutasítja
- a felnőttekkel szemben gyakran neveletlenül viselkedik, tiszteletlen, társaihoz durván beszél, gyakran verekedik
- legmagasabb fegyelmező intézkedés vele szemben: igazgatói intés

2.17.4. A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei

- motiváltság:
- tudás megszerzésének igénye
- egyéni képességeknek megfelelő teljesítmény
- a tanulási folyamat:
- jó idő és munkaszervezés
- kötelességtudó, pontos és megbízható önálló munkavégzés
- fegyelmezett, aktív tanulói tevékenység
- tanulmányi versenyeken, szakkörökön, pályázatokon való részvétel

A szorgalom minősítésének fokozatai

Példás:

- annak a tanulónak a szorgalma, aki a tanulmányi munkában kitartó, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik,
- munkája pontos, megbízható, precíz, törekszik a hibátlan munkavégzésre,
- többletfeladatokat vállal, feladatait maximális önállósággal és megbízhatóan végzi el,
- kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, lankadatlan, mindig készül, figyel, érdeklődő,
- érdeklődése sokirányú, egyes tantárgyakban a tananyagon felül is produkál, ismeretanyaga a tananyagon kívülre is kiterjed.

Jó:

- a tanuló szorgalma, ha figyel az órákon a házi feladatot elvégzi, az órákra képességeihez mérten, lelkiismeretesen készül, az órán megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik,
- ösztönző hatásukra rendszeresen dolgozik és ellenőrzi munkáját, önmagát,
- általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem mutat, az órai aktivitása, a munkához való viszonya a tőle elvárható szintű,
- érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül,
- elégtelen osztályzata nincs

Változó:

- annak a tanulónak a szorgalma, akinek munkája ingadozó, hanyag és jó teljesítmények váltogatják egymást,

- önállóan, csak utasításra kezd dolgozni, nem ellenőrzi önmagát,
- munkája változékony, gyakran teljesít képesség szintje alatt,
- szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire.

Hanyag:

- a tanuló szorgalma, ha fegyelmezetlenül dolgozik, megbízhatatlan, munkáját nem végzi el,
- képességeihez a körülményeihez képest csak vonakodva és keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében, munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan,
- gyakran mulasztja el kötelességeit, munkafegyelme rossz,
- érdektelenség, teljes közömbösség jellemzi.

2.18. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

Iskolánk fenntartója a 2012-2013. tanévtől a Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezet. A szervezet Adolph Kolping nevelési elveire épülő iskolákat tart fenn.

Adolph Kolping a nevelésnek hármas célját fogalmazta meg:

- Legyenek jó családapák, mert a család a társadalom lelki megújulásának alapja.
- Váljanak szakmájuk mestereivé, akik tanultak, műveltek és készek az állandó önképzésre. Szeressék és becsülettel végezzék a munkájukat.
- Váljanak igazi polgárokká, szerezzenek polgári erényeket, amelyek a hazához és a néphez köti őket.

Természetesen e célokat áthatják a vallásosság, a tiszta keresztényi élet, a szeretet eszméi. Aki ráteszi az életét a katolikus iskola nevelői programjának szolgálatára, az egyúttal hitet tesz az effajta apostoli munka szükségessége és fontossága mellett.

Ténylegesen: akinek hite van, és elfogadja Krisztus üzenetét, aki szereti és megérti a mai ifjúságot, aki érzékeli a világban jelentkező kérdéseket és megoldásra váró gondokat, az föl tudja mérni, hogy az igazán nevéhez méltó katolikus iskolának megvalósítása bátorságot kíván.

A nevelőtestület e célokat szem előtt tartva végzi nevelő-oktató munkáját. Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulókra, azok hátrányainak csökkentésére és a tehetségek felkarolására. Tesszük ezt a gimnáziumi nevelés-oktatás keretei között.

Szeretnénk, hogy az iskolánkban végzett diákok Kolping szellemében váljanak felnőttekké és társadalmunk hasznos polgáraivá.

2.19. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Intézményünkben a KOSZISZ Szent István Gimnázium nincs nemzetiségi oktatást igénylő tanuló, nem jellemző a nemzetiségek jelenléte Újfehértó városában sem. Ezért a nemzetiségi kultúra megismerését szolgáló tananyag kidolgozását sem találjuk szükségesnek a pedagógiai programunkban.

3. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

3.1. A pedagógiai program érvényességi ideje

- Az intézmény oktató-nevelő munkáját a pedagógiai program alapján szervezi.
- A pedagógiai programot a tantestületnek időnként felül kell vizsgálni.

3.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja az alábbiak szerint:

- a szakmai munkaközösségek minden tanév végén értékelik az általános célkitűzések és a helyi tantervben megfogalmazott tantárgyi célok és követelmények megvalósulását,
- a nevelőtestület felkéri az iskolai szülői szervezetet, hogy legalább két évente átfogóan elemezze a pedagógiai program megvalósulását,
- a tanévzáró nevelési értekezlet keretén belül a nevelőtestület évente felülvizsgálja a pedagógiai programot a szakmai munkaközösségek elemzése alapján, dönt a szükséges változtatásokról, kezdeményezi a fenntartó egyetértését.

3.3. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítását kezdeményezheti:

- az igazgató,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a pedagógusok szakmai munkaközösségei,
- az intézményfenntartója.

A kezdeményezés után a nevelőtestület dönt arról, hogy foglalkozik-e a módosítási indítvánnyal.

A nevelőtestület köteles érdemben tárgyalni a pedagógiai program módosítására tett indítványról abban az esetben, ha

- a módosítást a nevelőtestület legalább 30 %-a igényli,
- a módosítást a fenntartó kéri,

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé. A módosított pedagógiai program a módosításban szereplő időponttól, legkorábban az elfogadás időpontját követő tanév szeptember elsején léphet hatályba.

3.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános.

A pedagógiai program egy-egy példánya megtekinthető az alábbi helyeken:

- az iskolairattárban,
- az iskolaigazgatójánál,
- az iskolakönyvtárban,
- az iskola tanári szobában,
- az iskolafenntartójánál,
- az iskola honlapján.

4. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK

A KOSZISZ Szent István Gimnázium Pedagógiai Programjában lévő módosításokat az igazgató a nevelőtestület bevonásával és véleményének meghallgatásával készítette el.

A Pedagógiai Program a Fenntartó jóváhagyásával lép hatályba.

Újfehértó, 2023. november 14.

Tóth Edina

Tóth Edina
igazgató

Borók-Haraszti Katalin

Borók-Haraszti Katalin
igazgatóhelyettes

Dr. Polgáriné Szilágyi Edit

Dr. Polgáriné Szilágyi Edit
munkaközösség-vezető

A KOSZISZ Szent István Gimnázium 2023. november 14. napján megtartott nevelőtestületi értekezletén az iskolai Pedagógiai Program tervezett módosításait megtárgyalta.

Hajnal-Egyed Mariann

Hajnal-Egyed Mariann
jkv. vezető

Hitelesítők:

Kelemen Judit Krisztina

Kelemen Judit Krisztina

Nagy Mária

Nagy Mária

5. MELLÉKLET

1. számú melléklet Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztőprogramja
2. számú melléklet: Helyi tantervek tantárgyi rendszere és óraszámai

252/2023.(12.01.) Hsz.

Határozat

A Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezetet a KOSZISZ Szent István Gimnázium OM 201756 Intézmény

Pedagógiai Programját

a 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) alapján, a 252/2023.(12.01.) Hsz. határozatával,
jóváhagyja.

Budapest, 2023. december 1.

Inotay György
KOSZISZ főigazgató